

Katolički list

Zvonik

GOD. XIX. BR. 6. (212) Subotica, lipanj (jun) 2012. 150,00din

ema:

o Srce Isusovo

epcrtaža:

Prislava 250. obljetnice

ecilve Presvetog Trojstva

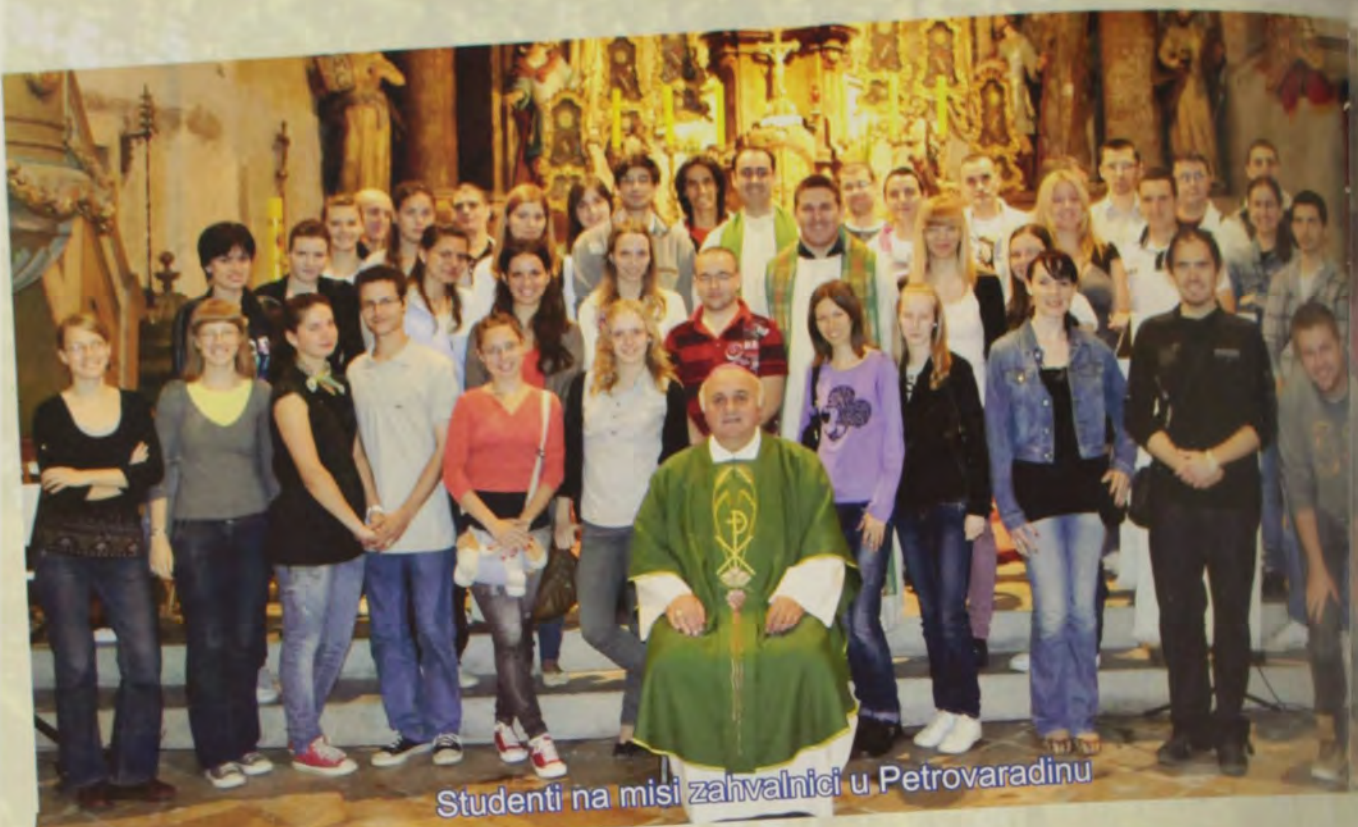
u Somboru

nterju:

dr. Ivica Ivanković Radak

Srce Isusovo...

Studenti na misi zahvalnici u Petrovaradinu

Misa zahvalnica za kraj školske godine u Subotici

Godišnji susret ministranata u Tavankutu

Dr. Isus Krist, kardiolog

Savjeti za zdravo srce

U ovom broju *Zvonika*, dragi čitatelji, donosimo vam ekskluzivni razgovor s primariusom dr. Isusom Kristom, specijalistom za zdravlje srca. Doktora nije bilo teško „uloviti“ za razgovor. Njegova ordinacija otvorena je svakim danom, napose nedjeljom. Interesantno da kod njega nema duge liste čekanja, odmah se dolazi na red, stoga nije potrebno „imati vezu“ ili „plavu kuvertu“. Jednako je brižan prema svakom, bez obzira na status u društvu. Uvijek je vedar i spreman saslušati. Usluge liječenja ne naplaćuje. Osim boravka u ordinaciji, doktor je raspoloživ i za kućne posjete, terenski rad, odnosno bilo gdje ga se pozove.

Zvonik: Doktore, recite nam koja je najčešća bolest srca s kojom se susrećete?

Dr. Isus: Postoje vrsni kardiolozi u svijetu, ali ono što je moja specijalnost jest liječenje posebne srčane bolesti, tzv. sklerokardija, odnosno okoštalosti ili otvrdnuća srca.

Zvonik: Možete li pobliže objasniti o čemu se tu radi?

Dr. Isus: Vidite, srce je središte čovjeka, ono nije tek prvenstveno organ već stjecište emocija, razuma, duha i tijela. U mojoj praksi liječenja princip je uzeti u obzir cjelokupnost čovjeka. Zna se dogoditi da uslijed nezdrava življenja, zapuštene duhovnosti srce okameni, postane neosjetljivo za Boga i bližnje. Rijetko koji kardiolog može tu što učiniti, potrebna je posebna dijagnoza i postupak liječenja.

Zvonik: Kako ustanovljujete dijagnozu?

Dr. Isus: Ja svakog svog pacijenta znam i prije nego mi se obrati. No, za uspješnost liječenja nije dovoljno znati

dijagnozu. Znatno mi olakšava kad je pacijent sam svjestan svoje bolesti, to je već pola puta do zdravlja.

Zvonik: Kako ide sam tijekom liječenja? Je li on isti kod svakog? Kolika je uspješnost?

Dr. Isus: Ha, čujte, i meni je to teško reći. Doktori nisu svemogućí, jer mnogo toga ovisi o pacijentu. Koliko on surađuje s liječnikom, koliko je spreman poslušati njegove savjete i živjeti po liječnikovim uputama, tim je ozdravljenje izvjesnije. A što se tiče Vašeg pitanja o samom tijeku liječenja, ono se odvija priznanjem vlastite krivnje, pomirenjem s Bogom i bližnjima kroz ispovijed, a onda se dogodi transplantacija tj. presađivanje srca.

Zvonik: Transplantacija srca?

Dr. Isus: O tome sam napisao knjigu, tamo možete sve detaljno pročitati.

Zvonik: Mislite na onaj redak: „Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas! Izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa“?

Dr. Isus: Upravo to.

Zvonik: Koji su postoperativni koraci?

Dr. Isus: Nakon dobivanja novoga srca potrebno je redovito uzimati lijek. Bez toga se sve vraća na staro.

Zvonik: Kako se zove taj lijek i koliko košta?

Dr. Isus: Lijek se zove „Euharistija“, a ne košta ništa. Glavni sastojak ovog pripravka je sâm Bog koji ulazi u srce čovjeka i čini ga novim.

Zvonik: Doktore, hvala Vam na ovom razgovoru koji se dogodio upravo u lipnju, mjesecu Božanskog Srca.

Dr. Isus: Hvala i Vama. Srdačno pozdravljam i čitatelje *Zvonika* koje sve osobno poznajem i većini sam liječnik. Ustrajte u dobru i neka vam je srce radosno i otvoreno za svakoga.

Vaš urednik

Iz sadržaja

Srpski patrijarh Irinej
u Zagrebu.....5

Tema broja:
Srce Isusovo6

Stoljetnice rođenja
naših velikana:
Ante Evetović Miroljub.....13
Ivan Kujundžić.....14

Svjetski susret obitelji
u Milanu18 i 20

Intervju:
Dr. Ivica Ivanković Radak. 24

Reportaža:
250. obljetnica posvećenja
crkve Presvetog Trojstva
u Somboru27

Gaudeamus igitur!.....30

Stockadale paradoks34

Codex alimentarius
među nama35

Godišnji susret
ministranata39

Susret vrtića „Marija
Petković“ u Blatu.....39

Misa mladih za mir41

Mračna strana Scijentološke
crkve.....47

Kršćanski stav:
Licemjerni kršćani48

Piše: Lazar Novaković

S a n

Rado čitam. Članci su izlazili u jednom tjedniku. Bili su polemički. Dva književnika, ljudi od pera prepirali su se žestoko oko svojih stavova, ideja. Pri kraju, zapamtio sam tvrdnju jednoga: „Zabranit ću mu da mi i u snove dođe!“. Ne znam li je uspio u tome.

Na početku stvaranja Stvoritelj nas je obdario ritmom. Zato postoji dan i noć, postoji budnost i počinak. Čovjeku treba odmor, san da bi mogao obavljati svakidašnje poslove, da bi mogao biti Božji suradnik. Psalmist će ustvrditi da miljenicima svojim Bog u snu daje dobra (usp. Ps 127,2).

Kod sna, odmora, čovjeku dolaze različiti snovi. I u snovima Bog šalje poruku. Važno ju je razumjeti i dobro protumačiti. Jakovljevi sin Josip imao je mnoge snove. Braća su ga zbog toga zamrzila i bili su mu zavidni. Kad im je došao u posjet, rekli su: „Eno, stiže onaj sanjar! Hajde da ga ubijemo i bacimo u kakvu čatrnju“ (Post 37,19). Josip je završio u Egiptu. I ondje tumači snove faraonovim slugama, pekaru i peharniku. Snovi se ostvariše. Na koncu tumači snove i faraonu. Kada su se i ti snovi ostvarili, Josip postaje drugi čovjek u kraljevstvu... U svom djelovanju, praštajući braći, on očituje Božju dobrotu i promisao.

Sveti Josip, šutljiv i veliki svetac, također je imao očitovanje Božje u snu. Anđeo mu je jasno rekao: „Josipe sine Davidov, ne boj se uzeti sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga“ (Mt 1,20). Josip je povjerovao Božjoj poruci i izvršio je.

Gospodin Isus je sigurno dobro poznao ritam svoga tijela. Vjerujem da je vrijedno radio ali se u snu i odmarao. Evanđelist Marko nam priča kako je Isusa iznenadila oluja dok je na krmi lađe spavao (usp. Mk 4,38). Isus je znao granice svojih učenika, zato ih šalje da otpočinu, da se odmore. Pri kraju svoga života, u Getsemanskom vrtu, traži budnost od učenika. No, oni nisu izdržali – zaspali su (usp. Mk 14,37).

Apostol Pavao je za svoga burnog života imao više viđenja u snovima. Osluškivao je Božju volju i trudio se revno je izvršiti. Njegov vrli suradnik Luka nas izvješćuje o jednom snu velikog apostola. U snu je vidio Makedonca i čuo molbu: „Prijeđi u Makedoniju i pomози nam!“ (Dj 16,9). San je bio jasan – treba im navijestiti Isusovo Evanđelje.

Povijest spominje mnoge velike ljude koji su imali snove i vjerovali im. Svakako valja istaknuti borca za prava crnaca pastora Martina Lutera Kinga. Vjerovao je da crni i bijeli ljudi mogu zajedno živjeti. Mnoge su bile prepreke, nevolje, ali su se viđenja i snovi ostvarili.

Duhovni pisac Fulton Sihn u svojim djelima govori i o snovima. Njegova poruka je jasna. Kaže u jednom djelu: „Ako jedan sanja san, to doista može biti samo san. Ali ako dvojica sanjaju isti san, to je vrlo blizu realnosti“. Sanjajmo dobre snove i potičimo se na dobro. I ono što se čini nemoguće, Božjom pomoći, može se ostvariti.

Važan ekumenski događaj

Srpski patrijarh Irinej u Zagrebu: dijalog crkava je nužan

Poglavar Srpske pravoslavne crkve patrijarh Irinej i episkopi članovi Svetog arhijerejskog sinoda SPC bili su u trodnevnom posjetu Zagrebu, od 8. do 10 lipnja ove godine. Formalni povod dolaska patrijarha Irineja u Zagreb bilo je otvorenje nove zgrade pravoslavne gimnazije „Konkatakuzine Katarine Branković“ i posvećenja hrama sv. Save u sklopu gimnazije i njezina pastoralnog centra, a ključni su bili susreti patrijarha s predsjednikom i premijerom Hrvatske te napose s kardinalom Josipom Bozanićem i biskupima Stalnoga vijeća HBK, kako bi se dao zamah katoličko-pravoslavnom dijalogu koji je zamro zbog povijesnih okolnosti. Inače, ovo je drugi posjet patrijarha Irineja Zagrebu, kojega je posjetio u jesen 2011. isključivo u sklopu posjeta Mitropoliji zagrebačko-ljubljanskoj, premda se susreo i s učenicima gimnazije „Katarina Branković“. Prije nje, Zagreb je posjetio 1999. njegov prethodnik patrijarh Pavle, koji se, nakon ratnih zbivanja u kojima su svećenici i episkopi SPC napustili Hrvatsku, susreo i s ondašnjim hrvatskim predsjednikom dr. Franjom Tuđmanom.

Patrijarha Irineja primio kardinal Bozanić

U Nadbiskupskom dvoru Patrijarha i članove sinoda SPC primio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Tom prigodom razmotrena su u prvom redu pastoralna pitanja djelovanja dviju Crkava u kontekstu suvremenih društvenih okolnosti. U središtu razgovara bile su i teme koje se odnose na izazove u suvremenosti, a poseban naglasak stavljen je na dostojanstvo čovjeka od njegova začeća do naravne smrti. Također je naglašena i potreba promicanja i zaštite obitelji, kao i vrijednosti vezanih uz brak kao zajednicu između muškarca i žene. Katolički i pravoslavni biskupi naglasili su i važnost odgoja djece, pri

čemu je neizostavna sastavnica i vjerski odgoj.

Vjernici obiju Crkava još uvijek osjećaju brojne posljedice ratnih stradanja te stoga biskupi obiju crkava ohrabruju sve crkvene, državne i građanske institucije, na svim razinama, u obje države, na neumorno zalaganje u otklanjanju posljedica rata, kako bi se ublažila stradanja i olakšala patnja svih pogođenih i naglašava kako se podržavaju sva nastojanja oko povratka svih izbjeglih i raseljenih osoba u svoje domove i oko ostvarivanja njihovih ljudskih i vjerničkih prava.

munističkih zločina i doličnome obilježavanju grobova žrtava.

Biskupi dviju crkava uputili su poziv odgovornima u političkome i društvenome životu, ali i svakomu čovjeku koji ima neka saznanja o još uvijek nepronađenim osobama, nestalima u ratnim stradanjima devedesetih godina prošloga stoljeća, da pomognu u njihovu pronalaženju ili u informiranju o njihovim grobovima.

Biskupima sudionicima susreta na srcu je da se sva događanja iz prošlosti razmotre pošteno i odgovorno, kako bi se mogli postaviti zdravi te-

„Biskupima sudionicima susreta na srcu je da se sva događanja iz prošlosti razmotre pošteno i odgovorno, kako bi se mogli postaviti zdravi temelji za život u istini među pripadnicima dvaju naroda jer samo tako se mogu liječiti rane i vedrije gledati u budućnost.“

Sudionici susreta svjesni su kako su brojna pitanja iz prošlosti još uvijek kamen spoticanja. Gledajući u njima konkretne ljude, biskupi su se složili da je potrebno što prije rasvijetliti događaje za koje još ne postoji dovoljna osjetljivost u hrvatskoj i srpskoj javnosti. Također je poduprt rad komisija koje rade na istraživanju ko-

melji za život u istini među pripadnicima dvaju naroda jer samo tako se mogu liječiti rane i vedrije gledati u budućnost. Jasno je izražena želja da se na svim razinama razvija iskren odnos koji će ostvarivati pravičnost i jednak tretman u poštovanju hrvatskoga i srpskoga pučanstva u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji.

Pobožnost Srcu Isusovu

Priredio: M. N.

Pobožnost prema Srcu Isusovu uvijek je bila prisutna u Katoličkoj crkvi. Možemo reći da je njezin izvor na Kalvariji kad je probodeno Isusovo srce iz kojega su potekle zadnje kapi krvi i vode za nas i naše spasenje. Ova pobožnost je u pojedinim razdobljima povijesti dobivala poseban zamah. Tako je bilo u XVII. st. kada je Isus odabrao dva srca, sv. Margaretu Mariju Alacoque i sv. Klaudija La Colombiere koji su bili promicatelji ove pobožnosti i prvi proslavili svetkovinu Srca Isusova. Također je XIX. st. bilo zlatno razdoblje pobožnosti prema Srcu Isusovu, posebno u svojoj drugoj polovici: svetkovina Srca Isusova je 1856. protegnuta na cijelu Crkvu. Papa Leon XIII. posvetio je 1899. čitav svijet Presv. Srcu i to smatrao najvećim činom svoga pontifikata.

Slike Srca Isusova svuda su se širile po crkvama, ustanovama, obiteljima. Mnoge nove vjerske institucije – škole, društva, kongregacije – stavljale su se pod zaštitu Srca Isusova ističući time pobožnost prema njemu. Napose cvjetaju osobne i zajedničke pobožnosti u čast Srca Isusova: Prvi petak, sv. Ura, klanjanje Presvetom Sakramentu u ime zadovoljštine, mjesec Presvetog Srca, itd.

Značenje pobožnosti

Što je to pobožnost Srcu Isusovu i govori li ona nešto čovjeku vjerniku koji je već zašao u treći milenij, čovjeku koji je okružen tehnikom, atomskom energijom, internetom i drugim nevjerojatnim dostignućima na različitim područjima znanosti?

Bez razlike u kojem razdoblju povijesti živio, čovjek je uvijek težio za srećom i zato povijest čovječanstva možemo nazvati i poviješću čovjekove težnje za srećom. I svakome se od nas može postaviti pitanje: reci mi jesi li sretan, sretna? Jesi li zadovoljan, zadovoljna? Je li tvoje srce smireno?

Možda, nakon razočaranja i neuspjeha, postavljam sebi pitanje: je li to uopće moguće? Nije li naš život povijest patnje i stradanja? Zašto onda govoriti o pobožnosti prema Srcu koje je simbol za ljubav kad živimo u svijetu mržnje, ubijanja, nepraštanja?

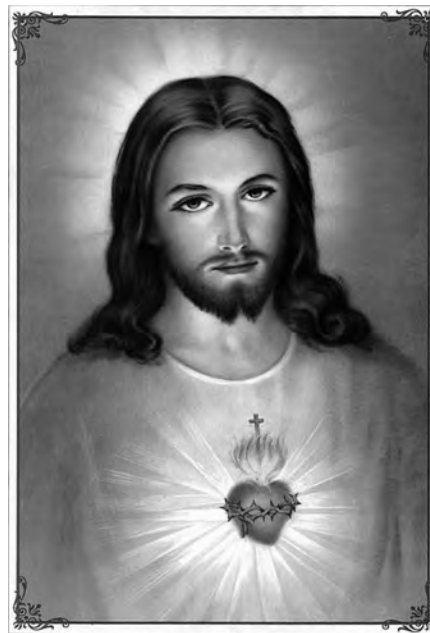
Upravo zbog situacije u kojoj se nalazimo osobno i kao zajednica, kao narod i čovječanstvo, potrebno je govoriti o ovoj pobožnosti koja u sebi nosi dimenzije na koje smo zaboravili i zbog

tog zaborava zašli na stranputice stradanja i smrti.

Sv. Margareta Marija, duboko prožeta tom pobožnošću, jednostavno izjavljuje: „Neizmjereno je bogatstvo milosti i blagoslova što ga ovo sveto Srce u sebi krije. Ne znam ima li u duhovnom životu ijedna vježba pobožnosti koja bi mogla, u tako malo vremena, dušu bolje uzdići do najviše savršenosti...“

Cijela Božja Objava dokazuje nam tu istinu da Bog ljubi čovjeka, da mu želi sreću i njegovo vremenito i vječno spasenje. Zato štovati Srce Isusovo znači vjerovati toj ljubavi, utjelovljenoj, raspetoj i probodenoj. Vjerovati toj ljubavi znači naći put do oprostjenja, do pomirenja s Bogom i s ljudima.

Zar upravo suvremenom čovjeku nije potrebno ponovno govoriti o Srcu kad on u mnogim odnosima doživljava tvrdoću bez srca, a u vlastitoj savjesti nosi teret svoje grešnosti?

Božja ljubav i Božja mudrost nalaze načina kako progovoriti čovjeku za njegovo dobro. U ovom našem vremenu zaborava mnogih vrijednosti koje utemeljuju ljudski život, vremenu apostazije ljubavi od Boga i rastu sebične ljubavi za osobnu probit, vremenu u kojemu klija civilizacija bez srca, civilizacija smrti, Isus objavljuje svoje Srce kao utočište i putokaz na bespućima naših života.

U prvoj objavi 1673. Isus veli Sv. Margareti Mariji: „Moje je Srce ražareno ljubavlju prema ljudima... objav-

ljuje se da bi ih obogatilo svojim dragocjenim blagom koje ti otkrivam...“

Naša civilizacija osamljuje, ljude tjera na prestiž, na nemilosrdnu utakmicu za boljim standardom materijalnih vrijednosti i tu onda čovjek doživljava prazninu života koju ne može ničim ispuniti. U svom nemirnom traganju pokazuje na težnju za istinskom i pravom ljubavlju koju traži drugdje, na krivom mjestu.

Znati da ga Bog ljubi ljudski i ljudskim srcem zar to nije za čovjeka objava koju čeka, želi, kojoj se nada, zar to nije najutješnija riječ koju čovjek može čuti, a zapravo ne zna gdje da je nađe svaki onaj s kojim se guramo u gradskom prijevozu, s kojim radimo na svom radnom mjestu, koji očekuje našu pomoć na bolesničkom krevetu, kojeg poučavamo u školi. Ne radi se da ga zamaramo nekakvom teorijom, pustim riječima, nego se radi o tome da mu damo odgovor na tjeskobno pitanje što ga je već nekoć na ratištu kod Verduna, a možda i danas na ratištima po svijetu, neki vojnik na samrti teško dišući upravo svećeniku: „Je li istina da postoji jedan Bog i da me on ljubi?“

Odgovor na to pitanje nalazi se u Srcu probodenom kopljem koje je toliko ljubilo ljude i koje hoće trajno čekati na njih sve do kraja vremena.

Srce Isusovo odgovor je što ga Bog pruža „tjeskobnom očekivanju čovječanstva“. To je ono što je želio reći i kardinal Wyszynski kad je napisao: „Štovanje Presvetog Srca nudi svijetu na umoru ono što mu je najpotrebnije: objavljuje mu Boga milosrđa.“

Nažalost, živimo u vremenu zaborava duhovnih vrijednosti koje nam pomažu da gledamo na život iz Božje perspektive. Nemamo pravog kontakta s Bogom, zaboravili smo moliti. „U mojoj kući nedostaje molitve“, tužno povjerala Bog jednom mistiku našega vremena. To je bitna kriza svakog čovjeka, a onda i današnje Crkve i društva.

Nema kontemplativnih duša, nema srca koja bi se posve ispraznila od svoga „ja“ i tako ostavila prostora da se Bog u njima nastani.

Zato Isus želi probuditi čovjeka tamo gdje je najdublje zaspao, tamo gdje je najosjetljiviji da osjeti i doživi ljubav, a to je njegovo srce. Podvrgava se našem načinu mišljenja i osjećanja, našoj simbolici, jer želi da njegovo Srce bude za nas njegovim simbolom. I pitamo se postoji li uistinu bolja slika koju bi nam mogao dati s obzirom na svoju osobu?

Čovjeku koji je molio Boga: „Pokaži mi svoje lice!“, suvremenom Tomi koji želi staviti svoje prste u mjesto čavala ili Filipu koji kaže Isusu: „Pokaži nam Oca!“, kršćaninu koji to moli danas, tebi koji ovo čitaš i meni koji pišem, Isus je već odgovorio kad se ukazao u Paray-le-Monialu, uslišavajući nas i više nego želimo: „Gle Srca koje ljude toliko ljubi!“

Isus želi da promatramo to Srce što smo ga proboli, Srce čiji je ritam – ritam ljubavi, Srce koje nam otkriva njegove najintimnije i najdublje dubine bića i ljubavi. Govori nam jezikom koji ćemo najbolje razumjeti: Sv. Katarini Sienskoj kaže: „Želim da upoznate tajnu moga Srca, da vidite da ljubim mnogo više nego sam mogao pokazati svojom patnjom“. Veliki štovatelj Srca Isusova, sv. Bonaventura veli: „Srce ti je ranjeno da mogemo pomoću vidljive rane vidjeti nevidljivu ranu tvoje ljubavi.“

U znaku svog Srca želi nas privući k sebi. Zato tom bitnom znaku probodenog srca dodaje još tri simbola: trnje koje ga ovjenčava, križ koji se diže iznad njega i plamenove koji iz njega izbijaju.

Sam Isus tumači svojoj povjerenici značenje tih popratnih simbola. Trnje koje je za vrijeme muke krunilo pogrdnom krunom njegovu glavu, predstavlja naše grijeha, ponajviše našu nezahvalnost u pogledu njegove ljubavi prema nama. Križ, usađen u srce, znak je da je čitav Isusov život sve od utjelovljenja bio križ i mučeništvo. Napokon plamenovi koji bukne iz srca Spasiteljeva, žele nam pokazati da je Bog „žarki oganj ljubavi“ da je utjelovljena Riječ „žarka vatra ljubavi“ da je njegova želja da čitav svijet zapali ognjem svoje ljubavi. Evo Srca koje je pokazalo beskrajnu ljubav prema nama koja se očitovala u darivanju svog osobnog života, a „nema veće ljubavi od one da tko svoj život položi za svoje prijatelje“.

Promatrajući probodeno Srce našeg Spasitelja, otkrivamo u njemu tajnu svog spasenja po ljubavi, osjećamo si-

gurnost ostvarenja svog spasenja i zato ne možemo drukčije postupiti nego prihvatiti to Srce u svom životu.

No, moramo svoje nakane pročistiti. Ne smijemo ponudu njegove ljubavi i spasenja trgovački shvatiti. U ljubavi nema biznisa, računanja, a sebično koristoljublje protivi se ljubavi! To se napose tiče Dvanaestog obećanja Srca Isusova koje se može trgovački i račun-džijski shvatiti. Istinska pobožnost Srcu Isusovu mora nas poticati da ljubimo Isusa radi njega samoga, a ne zbog obećanih darova. S pravom je ova pobožnost nazvana „školom svetosti“, jer odgaja osobe u ozračju nepatvorene ljubavi koje se po uzoru na tu savršenu ljubav daruju svome bližnjemu u svim njegovim potrebama i hrabro se daju u službu apostolata kojemu je cilj objaviti „duljinu, širinu, visinu i dubinu“ ljubavi utjelovljene Riječi. Tko istinski ljubi ne samo da sve daje s radošću i zahvalnošću, nego također prima sve od ljubljeno bića.

Obećanja Srca Isusova

Spasitelj je u raznim objavama sv. Margareti Mariji Alacoque obećao da će štovatelje svoga Presvetog Srca obasuti mnogim naravnim darovima i nadnaravnim milostima. Kasnije su iz njezinih spisa sabrali ta obećanja pa ih se obično nabraja dvanaest:

1. Dat ću im sve milosti koje su im potrebne u njihovu staležu.
2. Unijet ću mir u njihove obitelji.
3. Tješit ću ih u svim njihovim patnjama.
4. Bit ću im sigurno utočište za života, a osobito na času smrti.
5. Izlit ću obilje blagoslova na sve njihove pothvate.

6. Grešnici će naći u mom srcu izvor i beskrajno more milosrđa.

7. Mlake će duše postati revne.

8. Revne će se duše uzdići do velike savršenosti.

9. Blagoslovit ću i kuće gdje bude izložena i čašćena slika moga presvetog srca.

10. Svećenicima ću dati dar da taknu i najokorjelija srca.

11. Imena onih koji budu širili ovu pobožnost bit će upisana u mom srcu i neće se iz njega nikada izbrisati.

12. Svima koji će se pričestiti na prvi petak kroz devet mjeseci uzastopce, obećavam milost pokore na smrti. Oni neće umrijeti u nemilosti ni bez sakramenata. Moje će im srce biti sigurno utočište u posljednjem času.

Pape o Srcu Isusovu

Mnogi Pape su bili veliki štovatelji Srca Isusova i poticali vjernike na tu pobožnost. Ovdje donosimo samo neke misli zadnjih Papa koji su doista bili veliki i davali snažni zamah Katoličkoj crkvi.

Leon XIII.: „Pobožnost Srcu Isusovu jest najsigurnija i najkorisnija duhovnost!“

Pio XI.: „Pobožnost Srcu Isusovu je sinteza cijeloga kršćanstva!“

Pio XII.: „Štovanje Srca Isusova jest najkompletnija ispovijest kršćanske vjere!“

Pavao VI.: „Srce Isusovo jest uzvišeni oblik one prave pobožnosti koja se traži za naše vrijeme!“

Bl. Ivan-Pavao II.: „U Presvetom Srcu Isusovu nalazimo sintezu svih otajstva naše vjere!“

Papa Benedikt XVI.: Srce Isusovo je u središtu povijesti i života svakoga čovjeka! On ga jednostavno označava „srcem svijeta“ koje nadilazi povijesne granice.

Pobožnost Srcu Isusovu je vrhunac svake pobožnosti. I svaka druga pobožnost bi nas trebala voditi ovoj, jer u njoj štujuemo vrhunac Božje ljubavi prema nama. „Gle, ovo Srce koje ljude toliko ljubi...“ odjekuje kroz sva vremena, a napose u našem u kojemu čovjek želi izgurati Boga iz svoje sredine kako bi sam stao na njegovo mjesto i onda činio sve ono što mu se prohtije. Međutim, odgovoriti Božjoj ljubavi s ljubavlju, najveći je čovjekov odgovor Bogu. Tako se onda može ostvariti u našem životu ona jednostavna i iskrena molitva u ovoj pobožnosti: „Isuse blaga i ponizna srca! Učini srce moje po Srcu svome!“

Blagdan Tijelova u Subotici

U subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske svečano je 7. lipnja proslavljen blagdan Tijelova svetom misom koju je u 18 sati predslavio subotički biskup Ivan Péntzes u zajedništvu s katedralnim župnikom mons. Stjepanom Beretićem i župnicima grada i okolice.

Biskup Ivan je u propovijedi podsjetio na važnost dostojnog blagovanja Euharistije. Dostojanstveno je nakon svete mise krenula tijelovska procesija oko katedrale u kojoj su bila djeca u bjelini i ovogodišnji prvopričesnici, mladi u bunjevač-

kim narodnim nošnjama, pripadnici Trećega reda sv. Franje, skauta i brojni vjernici.

I ove je godine bio nošen barjak Presvetog Oltarskog Sakramenta i barjak nekadašnjeg „Divojačkog društva“, koje po tradiciji u Tijelovskoj procesiji nosi novoizabrani bandaš uz pratnju novoizabrane i prošlogodišnje bandašice. Za bandaša i bandašicu Dužijance 2012. izabrani su **Marko Križan** iz Tavankuta i **Snežana Nović** iz Subotice, a mali bandaš je **Emil Cvin** i mala bandašica **Josipa Kujundžić** iz Subotice.

Svečano slavlje je završeno pjesmom „Tebe Boga hvalimo“, pjevanje je predvodio katedralni zbor pod ravnanjem s. **Mirjam Pandžić**. Misnom slavlju nazočio je dogradonačelnik Subotice **Pero Horvacki**. /Zv/

Ljeljale su Kerske kraljice

Na Duhove ove godine poslije podne ponovno su po „Keru“ ljeljale naše kraljice, lijepo odjevene i uvježbane. Osim što su ljeljale po našim ulicama, posjetile su i nekoliko obitelji i u svakoj kući su otpjevale nekoliko kraljičkih pjesama. U 17 sati su sudjelovale na svetoj misi u crkvi, a poslije svete mise gotovo pola sata su svojim pjevanjem razveseljavale okupljene vjernike. Svima su najdraže bile one najmanje a ove godine to su bile **Mila** i **Iva Kujundžić**. Da sve kraljice lijepo izgledaju i lijepo pjevaju, pobrinuli su se **Ivan Piuković**, **Zoltan** i **Mira Baka**, **Jozefa Skenderović** i **Nela Skenderović**. Zahvaljujemo HKC „Bunjevačko kolo“ za posuđenu nošnju i krune. Zahvaljujemo i roditeljima na suradnji. /A. A./

Slavili su bračni parovi

U nedjelju, 3. lipnja, godišnje slavlje imali su naši bračni parovi koji slave jubileje i značajne, tzv. okrugle obljetnice. Ove godine Zlatni jubilej proslavili su **Gabrijela** i **Pere Buljovčić**, a srebrne **Antun** i **Jasna Kujundžić** te **Lajčo** i **Cilika Nović**. Oni koji su već proslavili zlatni jubilej svoje brač-

ne ljubavi i vjernosti mogu se ovom godišnjem slavlju priključiti svake godine. Na ovogodišnjem slavlju najstariji su bili **Ruža** i **Lajčo Sabo** koji su 53 godine u braku te **Stana** i **Stipan Ušumović** koji su proslavili 51. obljetnicu svoga braka.

Župnik svake godine ovim slavljinama izabere jedan od znakova bračne ljubavi i vjernosti kao zaštitni znak. Ove godine su to bili golubovi. Par lijepih bijelih golubova, koje nam je za ovo slavlje darovao **Ivan Gaković**, oduševili su sve sudionike slavlja, a osobito djecu. Golubovi su napose poznati po vjernosti, jer ne mijenjaju partnere i osobito su nježni dok očekuju mladunce ležeći na jajima. Tu činjenicu župnik **Andrija Anišić** je iskoristio da potakne bračne drugove na ljubav i vjernost do groba i na osobitu brigu i nježnost prema djeci. Svim sudionicima župnik je zahvalio na tom jedinstvenom svjedočenju da je bračna ljubav i vjernost i moguća i lijepa. Stoga je, pokazujući na njihov primjer, potaknuo mladiće i djevojke da se ne boje braka nego da se odlučuju za taj život jer je on i Božja volja. Slavlje je nastavljeno u župnom dvorištu a za iznimno raspoloženje pobrinuo se tamburaški sastav „Derani“. /A. A./

Župna Tijelovska procesija

Tijelovskom procesijom u nedjelju, 10. lipnja, proslavili su župljani župe sv. Roka u Subotici svetkovinu Tijelova. Iako su naši mladi sudjelovali u procesiji u katedrali s našim simbolima, sudjelovali su također u procesiji i u našoj župi. Na

misi je sudjelovao lijepi broj vjerenika ali i djece, napose djevojčica u bijelim haljinama koje su za tu zgodu pripremile **s. Bogdana**, katehista i **Vesna Huska**, vjeroučiteljica, dok je haljine vješto „prekrojila“ naša krojačica **Branka Hampelić**. Da djevojke budu u lijepim nošnjama pobrinuo se i ove godine **Ivan Piuković** koji je nabavio haljine iz kolekcije svoje obitelji. Po ljepoti i „uglađenosti“ nisu zaostajali ni momci koji su nosili naše crkvene barjake i „nebo“.

Na misi te nedjelje nije bilo propovijedi ali je u pojedinim dijelovima mise župnik pročitao po nekoliko kitica Tijelovske posljednice koje pojašnja-

vaju određeni dio mise. Procesija je bila dužim putem – oko škole a imali smo dvije postaje. Da svi dobro čuju Božju riječ, pobrinuo se **Novica Miljački** s izvrsno postavljenim razglasom. Puno je bilo onih koji su sudjelovali u organiziranju ovogodišnjeg slavljenja Gospodina pod prilikama kruha u Presvetom oltarskom otajstvu. Zahvaljujemo svima koji su lijepo uredili crkvu, oltare u parku pored crkve, kao i na vođenju procesije **Ivanu Piukoviću** i **Zoltanu Baka**.

Proslavom Tijelova u našoj župnoj zajednici učvrstili smo vjeru u Isusovu prisutnost u Euharistiji i svijest da nismo sami na našim životnim putovima jer je Isus uvijek s nama. Slavlje je nastavljeno druženjem u župnom dvorištu i obveznim fotografiranjem za „uspomenu i dogo sjećanje“. Župnik je na kraju mise priopćio radosnu vijest da će ovogodišnja bandašica biti naša župljanka **Snežana Nović** a mali bandaš **Emil Cvijin**, a potom je proglasio ministrante mjeseca travnja i lipnja: **Emila Cvijina** i **Nikolu Sudarevića**, dok je na drugom mjestu oba mjeseca bio **Nikola Kečenović**. /A. A./

Zlatni jubilej bračne ljubavi Pere i Gabrijele Buljovčić

Zlatni jubilej svoje ljubavi i vjernosti Pere i Gabrijele Buljovčić svečano su proslavili u nedjelju, 17. lipnja u crkvi sv. Roka u Subotici. Oni su se u toj crkvi vjenčali 13. svibnja 1962. godine, ali zbog smrtnog slučaja u obitelji nisu proslavili svoj jubilej na sam dan nego spomenute nedjelje. Njihovu bračnu ljubav i vjernost po sakramentu ženidbe blagoslovio je tadašnji župnik mons. Ivan Kujundžić.

I Pere i Gabrijela potječu iz brojnih obitelji. Pere je rođen u Starom Žedniku i imao je četiri sestre i jednog brata, a Gabrijela je rođena u Đurđinu i rasla je s četiri sestre i dva brata. Pere je bio ugledni ugostitelj a najviše je radio u svojoj gostionici „Bačvanka“ dok je Gabrijela bila trgovkinja i radila je u parfumerijama „Ruža“ i „Dahlia“, a kasnije je radila kao službenica u Trgoprometu.

Slavljenici imaju dvoje djece i petero unučadi. Kćerka **Snežana** ima dva sina – **Davida** i **Ivana**, a sin **Zlatko** sa suprugom **Andreom** ima tri kćerke – **Larisu**, **Stelu** i **Petru**.

Svetu misu zahvalnicu predvodio je župnik **mons. mr. Andrija Anišić**, u zajedništvu s **preč. Josipom Leistom**, paličkim župnikom, koji je sadašnji župnik slavljenika.

Na misi su Božju riječ čitale unuke **Stela** i **Larisa**, a molitve vjernika su osim njih predmolili slavljenica **Gabrijela**, sin **Zlatko** te najmlađa unuka **Petra**.

U prigodnoj propovijedi župnik je zahvalio slavljenicima na svjedočenju svojom ljubavlju i vjernošću. Naglasio je kako su i oni u skladu s nedjeljnom porukom Božje riječi kroz svoj život sijali sjeme dobrote i ljubavi u svoju djecu i unučad te svojim marljivim radom zarađivali kruh svagdašnji. Vjernički život im je pomogao da se i na njih mogu primijeniti riječi psalma koji se čitao na misi: Oni koji su vjerni Gospodinu i jedni drugima „Rod donose i u starosti, sočni i puni svježine“,

zaključio je župnik i pozvao ih da do kraja života vjerno čine ono na što ih poziva isti psalam jer „Dobro je slaviti Gospodina“, pjevati imenu Boga Svevišnjega te jutrom naviještati ljubav njegovu a noću vjernosti njegovu.

Na kraju mise župnik im je čestitao jubilej u ime župne zajednice u kojoj su se vjenčali i darovao im prigodnu sliku od slame koja prikazuje simbole vjere, ufanja i ljubavi jer

im je kroz pedeset godina zajedničkog života trebalo puno vjere, nade i ljubavi a trebat će im i do kraja života.

Radosnom slavlju dali su svoj doprinos i mladi članovi **VIS-a „Proroci“** svojim oduševljenim pjevanjem kao i činjenica da je poslije mise župa postala bogatija za još jednog novog člana jer se krstila mala **Nevena Kovačić**. /A. A./

Svibanjske pobožnosti na otvorenom

U župi Uzvišenja sv. Križa u Somboru održavale su se svibanjske pobožnosti kao i u svakoj župi, ali ondje nešto drugačije. Naime, svakodnevno prije sv. mise okupljali su se na ovu pobožnost župljani ove župe pred kipom Blažene Djevice Marije koji je prošle godine postavljen u dvorištu župe.

Nakon krunice, Lauretanske su litanije gotovo svakodnevno bile pjevane. Ovakav čin pobožnosti okupljao je iz dana u dan sve više Gospinih štovatelja. Neka naša Nebeska Majka isprosi svakome od nas obilje milosti kako bismo jednoga dana sretno prispjeli u vječne Božje pašnjake. /*Teodora Lajković*/

Hodočašća vjernika iz Sonte

Na duhovski ponedjeljak vjernici župe sv. Lovre iz Sonte već tradicionalno su hodočastili u Doroslovo.

Na misnom slavlju okupilo se mnoštvo vjernika koji su pjevanjem uljepšali liturgijsko slavlje koje je predslavio vlč. **Josip Kujundžić**, župnik iz Vajske u koncelebraciji domaćeg župnika vlč. **Dominika Ralbovskog**. Na kraju sv. mise župnik je zahvalio svima koji su sudjelovali u ovom Zavjetnom hodočašću. Ponajprije dragoj Gospi, Mariji Majci Crkve koja nas je okupila kao nekad svoje apostole – prvu zajednicu, da bi nas Duh Sveti napunio milostima potrebnim za naš život i za našu župnu zajednicu. Na blagdan sv. Antuna, 13. lipnja, vjernici ove župe hodočastili su u Bač, moleći ovog tako dragog sveca za osobne ali i zajedničke potrebe, a osobito za župnu zajednicu. Navečer istoga dana bila je sv. misa na čast sv. Antuna i u našoj župi. Na kraju sv. mise svećenik je blagoslovio ljljane i djecu. /*Kristina Ralbovski*/

Prva ispovijed u crkvi sv. Marije

U crkvi sv. Marije u Subotici, 31. svibnja poslije ispita savjesti, pokajanja i odluke da više neće griješiti, 14 vjeroučenika na hrvatskom jeziku, od ovogodišnjih ukupno 60 prvoispovjednika, prvi put priznalo je svoje grijehе u Svetoj ispovijedi.

Nakon pomirbe s Isusom u sakramentu pokore, prvoispovjednici su 3. lipnja na nedjeljnoj svetoj misi s upaljenim svijećama ispovjedili svoju vjeru uz obnovu krsnog zavjeta što su na krštenju njihovi roditelji i kumovi ispovjedili. Molimo se i dalje za naše prvoispovjednike da im dobar i milosrdni Bog pomogne da ga i ubuduće ljube i ostaju njegova dobra djeca. /*s. M. Hermina Kovács*/

Prva pričest u Selenči

U župi Presvetoga Trojstva u Selenči, 20. svibnja održana je svečanost Prve svete pričesti, kada je po prvi puta svetoj pričesti pristupilo dvanaestero djece: **Ervin Bolf, Filip Čapanda, Veronika Čapanda, Natalija Daniček, Valentina Durandzi, Danijela Gašparovski, Karla Gašparovski, Jasmina Gazafi, Antonija Jocha, Teodora Provodovski i Jana Trusina**.

Svečanosti su nazočila i djeca koja su im pomogla u pjevanju, i to učenice IV. razreda OŠ i VIS „Plamienky“. Glazbeno su ih pratili **Mario Burčjar** i **Igor Šuša**, kao i crkveni zbor s kantorom **Dominikom Turanskim**. U organiziranju je kao i obično pomagala **Ivana Aleksi**. Misno slavlje predslavio je **Marijan Dej**. Zajedno s djecom radost su proživljavali i njihovi roditelji i kumovi, ravnateljica OŠ „Jan Kolar“ **dr. Svetlana Zolnjan**, učiteljice **Renata Suđi** i **Ana Petraš** kao i prijatelji iz škole evangelističke i pravoslavne vjeroispovijesti. /*Marija Nosal*/

Duhovne vježbe za djelatnike Radio Marije

U franjevačkom domu za duhovne vježbe „Domus Pacis“ kraj Horgoša, 10. lipnja održane su trodnevne duhovne vježbe za djelatnike Radio Marije iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije. Duhovne vježbe je predvodio vlč. dr. Ivica Čatić, direktor Radio Marije Srbije, pod geslom „Identitet Isusovih učenika“.

Bila je ovo ujedno prilika za zajedničku molitvu, upoznavanje i razmjenu iskustava među suradnicima iz raznih zemalja, koji svakodnevno rade na važnom poslanju navješćivanja Božje Riječi putem radio valova. Svakodnevna zajednička sveta misa, molitva i razmatranja, ojačali su suradnike ove radijske postaje koja djeluje po istim principima u svim zemljama. Duhovne vježbe su zaključene zajedničkom emisijom u subotičkom studiju Radio Marije Srbije, gdje su urednici i predstavnici pojedinih zemalja iznijeli svoje dojmove. Bilo je prilike i za uključenje slušatelja u ovaj program, koji su mogli pratiti slušatelji ne samo u Srbiji, već i u Albaniji, Bosni i Hercegovini, kao i u Hrvatskoj. Duhovne vježbe ubuduće će se održavati svake godine. / Čaba Kovač/

Dan Radio Marije na Bunariću

U biskupijskom svetištu na Bunariću kraj Subotice, 16. lipnja održan je Dan Radio Marije, koji se organizira svake godine, a od sada će uvijek biti na blagdan Bezgrješnog Srca Marijina.

Vjernici su se okupili u lijepom broju već u ranim jutarnjim satima, a sveta krunica je započela u devet sati. Slijedila je dvojezična sveta misa, razgovori i svjedočanstva, molitva Angelusa i agape za sve okupljene. Na početku svete mise vjernike i slušatelje pozdravio je mons. Slavko Večerin, rektor svetišta. Svetu misu je predslavio i propovijedao na mađarskom jeziku vlč. István Palatinus, urednik programa mađarske redakcije Radio Marije, dok je homiliju na hrvatskom jeziku izrekao vlč. dr. Ivica Čatić, urednik hrvatske redakcije Radio Marije. Bilo je prisutno desetak svećenika, a liturgiju su glazbom uljepšali VIS „Apostoli Radio Marije“.

Nakon svete mise na programu je bio razgovor s prisutnim volonterima, suradnicima i slušateljima, a sve je emitirano izravno na valovima Radio Marije. Nakon zajedničkog programa upriličen je bratski agape, a mogla su se nabaviti i razna izdanja i suveniri. Mnogi su iskoristili ovu priliku za upoznavanje i za razgovor, a opći je dojam da je ovo bio jedan od najljepših susreta do sada. Za 8. lipnja 2013. godine najavljena je proslava desete obljetnice Radio Marije u Srbiji u ovom svetištu. / Čaba Kovač/

Sвета misa za bolesne u crkvi sv. Marije

U nedjelju Presvetoga Trojstva, 3. lipnja, s početkom u 16 sati u crkvi sv. Marije u Subotici po treći put slavljena je sveta misa za stare i bolesne. Misno slavlje je organizirao Caritas Subotičke biskupije i župa sv. Marije, a predslavio ga je domaći župnik vlč. Károly Szungyi zajedno s direktorom Caritasu Subotičke biskupije, vlč. Istvánom Dobaijem.

Djelatnici i volonteri Caritasu kao i članovi Pastoralnoga vijeća i volonteri župe sv. Marije pomogli su da blizu stotinu starih i bolesnih vjernika s različitih područja grada dođu na svetu misu gdje su imali priliku primiti sakrament bolesničkog pomazanja. U propovijedi, vlč. Szungyi je među ostalim pojasnio i smisao bolesničkoga pomazanja kao sakramenta kojim Crkva svoje bolesne vjernike preporuča mukotrpnom i proslavljenom Gospodinu, da ih ublaži i spasi. Nakon propovijedi nazočni su svjedočili svoju vjeru obnovom krsnih obećanja, poslije čega je uslijedila podjela bolesničkoga pomazanja. Članica PV-a Katalin Hajagos recitacijom je obradovala nazočne. Poslije svete mise organizatori su u dvorištu župe priredili druženje na ko-

jemu su stari i bolesni mogli porazgovarati jedni s drugima, i duhovno ojačani, osvježeni mogli su osjetiti svoju pripadnost zajednici. Zahvaljujući u prvom redu Svemogućemu, Caritasu Subotičke biskupije i župi sv. Marije, stari i bolesni su mogli ovoga dana iskusiti da nisu izopćeni, nego da su i oni punopravni članovi Crkve. /s. M. Hermina Kovács/

Prva pričest u Lemešu

Na blagdan Presvetoga Trojstva u župi Rođenja Blažene Djevice Marije u Lemešu proslavljena je Prva sveta pričest.

Za ovu prigodu djeca su se pripremala tri godine. Vjeronauk im predaje župnik **Antal Egedi** u sklopu školskoga obrazovanja. Za program u crkvi su ih pripremala **Anica Ileš** i **Katalin Egedi**. Tijelo Kristovo prvi put je primilo 18 djece (10 Hrvata i 8 Mađara). Uzbuđenje i radost ove dječice radovalo je i roditelje, rodbinu i mnogobrojne vjernike. Pjesma i recital prvopričesnika ispunila je vjerom i nadom sav okupljeni svijet u crkvi. Djeca su naša budućnost i ovaj događaj unosi nadu da će crkva nastaviti živjeti i poslije nas.

Lucia Tošaki

Prva pričest u crkvi sv. Marije

Na svečanoj svetoj misi 13. svibnja u crkvi Svete Marije u Subotici Prvu pričest primilo je 19 vjeroučenika koji nastavu vjeronauka pohađaju na hrvatskome jeziku, od 67 vjeroučenika koji su u ovoj župi ove godine primili Prvu pričest.

Za susret s Gospodinom Isusom u euharistiji prvopričesnici su se savjesno i marljivo pripremali. Na samoj misi su obnovili krsne zavjete i poslije pričesti zahvalili svome božanskomu gostu i obećali mu vjernost i čistoću. Prvopričesnici su čitali čitanja, molitvu vjernih, recitali, pozdravili su svog župnika **vlč. Károlya Szungyija** pjesmicom i buketom, a ovogodišnje prvopričesnike recitacijom su pozdravili prošlogodišnji prvopričesnici. Tijekom cijele mise oni su pjevali pjesme koje ih je naučio i uvježbao kantor **Sándor Tamás**. Svojim aktivnim sudjelovanjem na svetoj misi i čistom dušom obradovali su ne samo Isusa, nego i prisutne i doprinijeli da sveta misa bude svečanija. Poslije mise prisustvovali su agapeu. /s. **M. Hermina Kovács**/

Misa zahvalnica za uspješnu školsku godinu

Oko 1.000 djece predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta iz Subotice s okolnim mjestima sudjelovalo je u subotu, 2. lipnja na Misi zahvalnici u katedrali svete Terezije Avilske. Ovaj događaj već sedmu godinu organizira Hrvatska glazbena udruga „Festival bunjevački pisama“ na čelu s **dr. Markom Senteom**, a od ove godine i u suradnji s Katehetskim vijećem Subotičke biskupije. Inače, po prvi puta sat i pol prije mise na hrvatskom jeziku koju je u zajedništvu s braćom svećenicima služio naš biskup **Ivan Pénzes**, održana je i misa zahvalnica i za djecu na mađarskom jeziku, kojih je bilo oko 700.

Orila se subotička katedrala radosnom pjesmom i složnim zazivima, te svečanim himnom „Tebe Boga hvalimo“. Misa je završena veselom pjesmom uz poruku „Ostani s nama“.

Pod svetom misom svirao je Subotički tamburaški orkes-

tar pod ravnanjem **Sonje Berte**, dok je pjevanje djece animirala učiteljica **Ana Čavrgov** i članovi VIS-a „Proroci“.

Kao i svake godine, ovoj zahvali je nazočila generalna konzulica **Ljerka Alajbeg**, potom dogradonačelnik Subotice **Pero Horvacki**, članica Hrvatskog nacionalnog vijeća zadužena za obrazovanje **Anđela Horvat**, koji su osigurali prijevoz djece na misu, te **Katarina Čeliković** iz Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata.

Bilo je lijepo i mnogi su susret završili u slastičarnici.

Bernadica Ivanković

Obljetnica rođenja Ante Evetovića Miroljuba u Subotici i Somboru

Obilježavanje stoljetnih obljetnica rođenja hrvatskih velikana u Vojvodini nastavljeno je misom i polaganjem vijenaca na spomenik Anti Evetoviću Miroljubu, bačkom i hrvatskom književniku, pjesniku, svećeniku, franjevcu, profesoru filozofije, kateheti, publicistu i javnom djelatniku.

U subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske služena je sveta misa, prilikom koje je katedralni župnik **Stjepan Beretić** podsjetio da je Evetović djelovao na cijelom području Bačke koja se u njegovo vrijeme nalazila u okviru Austro-Ugarske Monarhije, te je istaknuo kako je Evetović bio „prvi književnik bačkih Hrvata koji je pisao hrvatskim književnim jezikom“. Veliki hrvatski kipar i umjetnik **Ivan Meštrović** izradio je bistu pjesnika koja je postavljena 1936. godine pokraj katedrale, a uklonjena je početkom Drugoga svjetskog rata. Ponovno je vraćena na svoje mjesto devedesetih godina prošlog stoljeća. Vijence na bistu položile su predstavnice Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, Hrvatskog nacionalnog vijeća i NIU „Hrvatska riječ“.

U povodu obilježavanja 150. obljetnice rođenja Ante Evetovića Miroljuba, Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo „Vla-

dimir Nazor“ priredilo je 15. lipnja spomen večer u velikoj dvorani Društva. O Društvu, koje je 1936. godine dobilo ime „Miroljub“ i nosilo ga s ponosom do 1944., govorio je njegov predsjednik **Mata Matarić**, a svećenika i pjesnika predstavio je **vlč. dr. Marinko Stantić**. Uz Miroljubove pjesme u izvedbi recitatora Društva, zbor je izveo Miroljubovu pjesmu „Jorgovane, jorgovane“. Društvo je pripremlilo i izložbu lista „Miroljub“ kojega je predstavio urednik **Alojzije Firanj**.

Večer posvećena Anti Evetoviću Miroljubu organizirana je u okviru obljetnice hrvatskih velikana u Vojvodini koju je pokrenuo Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata u suradnji s mjesnim udrugama kulture. /Z. V./

Sveta misa u povodu Dana državnosti

U kapeli Crne Gospe franjevačkog samostana i ove je godine, 19. lipnja, održana sveta misa u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske.

Ujedinjeni u molitvi za domovinu, svetu misu je predvodio **mons. Đuro Gašparović**, srijemski biskup u zajedništvu s biskupom ordinarijem **mons. Ivanom Péntesom** i svećenicima Hrvatima Subotičke biskupije. Misi su nazočili predstavnici političkih i kulturnih institucija na čelu s generalnom konzulicom Republike Hrvatske u Subotici gospođom **Ljerkom Alajbeg**. Biskup Gašparović je u prigodnoj homiliji istaknuo važnost zajedništva na svim razinama, od one obiteljske, crkvene, pa sve do državne. Biskup se osvrnuo i na postojan hod Hrvatske prema zajednici europskih naroda. Ponovio je i stav hrvatskog episkopata koji čvrsto podupire ulazak Hrvatske u Europsku uniju, jer Hrvatska tamo povijesno i kulturalno pripada. Na kraju svete mise biskupima i svim uzvanicima zahvalio se gvardijan franjevačkog samostana u Subotici **fra Ivan Bošnjak**. /Zv/

U Baču svečano proslavljen blagdan sv. Antuna

Blagdan sv. Antuna Padovanskog ove je godine u Franjevačkom samostanu u Baču proslavljen svečanije nego obično.

Vjernici svih vjera koji žive na ovim prostorima te hodočasnici iz Sonte, Vajske, Plavne i okolnih mjesta, nazočili su svetoj misi koju je predvodio Apostolski Nuncij u Republici Srbiji nadbiskup Orlando Antonini, uz koncelebraciju podunavskog arhiprezbitera Jakoba Pfeifera, dekana bačkog dekanata Marijana Deja, te župnika iz Sonte, Vajske, Plavne i Bača. Na početku svete mise visokog gosta pozdravio je domaćin fra Josip Špehar, gvardijan franjevačkog samostana u Baču. Na kraju misnog slavlja, fra Josip je predvodio procesiju s kipom sv. Antuna kroz crkvu i dvorište samostana, gdje je nadbiskup blagoslovio djecu i ljiljane.

Na kraju, opraštajući se od vjernika, nadbiskup je naglasio: „Cijeli samostan je ostavio upečatljiv dojam na mene, da je toliko sačuvano stvari, crkvenog i samostanskog inventara, liturgijskih odijela, knjiga, kao ni u jednoj drugoj katoličkoj ustanovi na prostoru Srbije“.

Stanka Čoban

Sretni prvopričesnici u crkvi Imena Marijina u Novom Sadu s kapelanom Marijanom Vukovim

Obilježena 100. obljetnica rođenja Ivana Kujundžića

U povodu obilježavanja 100. obljetnice rođenja svećenika, književnika, bibliografa i prevoditelja Ivana Kujundžića, Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata je u suradnji s Hrvatskom čitaonicom i župom sv. Roka u Subotici 1. lipnja 2012. godine priredio program u okviru Godine hrvatskih velikana u Vojvodini.

Program je započeo molitvom i svečanim polaganjem vijenaca na Kerskom groblju u Subotici, mjestu gdje je Kujundžić pokopan. Nakon toga uslijedilo je svečano otvorenje obnovljene Bunjevačko-šokačke knjižnice Ivana Kujundžića, koja na najbolji način svjedoči o radu i djelu ovoga istaknutog duhovnog i kulturnog djelatnika, kako u povijesti Crkve, tako i hrvatskoga naroda u Bačkoj.

Čast da otvore knjižnicu pripala je župniku župe sv. Roka mons. **Andriji Anišiću** i djelatnici Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata i voditeljici knjižnice **Katarini Čeliković**.

„Ova je knjižnica već predstavljena javnosti i medijima prigodom otvorenja i svečanog blagoslova obnovljene župne kuće. Danas se, u povodu obljetnice rođenja Ivana Kujundžića, svećenika, bibliografa, prevoditelja i pisca, prisjećamo i odajemo počast čovjeku koji je uložio veliki napor u očuvanje hrvatske kulturne baštine, čovjeku značajnom ne samo u ono vrijeme, nego i za nas, tako da se njegova uloga, gledajući police ove knjižnice, zapravo ne može ocijeniti. Kada smo 1996. godine otvorili knjižnicu, u sklopu obilježavanja 100. godišnjice ove župe, ona je sasvim drukčije izgledala. Tada je Zavičajna knjižnica bila samo dio ove velike knjižnice koja je brojila desetak tisuća knjiga, periodike i različitih bibliografskih jedinica. Danas, zbog prostora u kojemu se nalazimo, ova je knjižnica specijalna, dakle zavičajnog je karaktera. Ona ima oko 700 naslova, uz koje ide i više primjeraka, u koje spadaju i njegovi prijevodi, njegove bibliografije i sve njegovo osobno stvaralaštvo koje sada čini trećinu knjižničnog materijala. U međuvremenu su dijelom knjižnice postala i djela svećenika Blaška Raića, pjesnika Jakova Kopilovića, Ane Gabrijele Šabić, Stipana Šabića, te prof. Bele Gabrića koji je svu svoju ostavštinu predao ovoj župi i ovoj knjižnici koju je osobno i osmislio“, rekla je voditeljica knjižnice Katarina Čeliković. Predstavljajući fondus ove knjižnice – od monografskih publikacija, 30-ak naslova zavičajne periodike, kao i stare molitvenike koji predstavljaju i najvrjedniji dio ove knjižnice jer neki od njih datiraju čak iz 17. i 18. stoljeća, ona je rekla kako je cilj i svrha ove knjižnice šira dostupnost, ali pod strogim uvjetima, s obzirom na vrijednost većine raritetnih knjiga. Za

kraj je Katarina Čeliković zahvalila **Bernadici Ivanković**, predsjednici Hrvatske čitaonice i **Oliveru Kajariju** za nesebičnu pomoć pri uređenju knjižnice.

Nakon otvorenja knjižnice uslijedila je sv. misa u crkvi sv. Roka, u kojoj je djelovao i sam Kujundžić. Nešto kasnije, iste večeri u čitaonici Gradske biblioteke održana je spomen večer u čast Ivana Kujundžića na kojoj su o njegovu bibliografskom, svećeničkom, književnom i knjižničarskom radu govorili **prof. Jasna Ivančić**, **vlč. Lazar Novaković**, **prof. Vladan Čutura** i prof. Katarina Čeliković. O njegovu životu i obnovljenoj knjižnici govorila je prof. Katarina Čeliković, pri kraju izlaganja pozivajući sve one koji imaju neku od knjiga tiskanih u Subotici i Vojvodini, a tematiziraju pojedine aspekte života Hrvata u Vojvodini, ukoliko imaju želje, da ih daruju novootvorenoj Bunjevačko-šokačkoj knjižnici gdje će biti primjereno čuvane i gdje će se njima moći služiti svi zainteresirani.

O Kujundžićevoj bibliografskoj djelatnosti izlagala je Jasna Ivančić, leksikografkinja Leksikografskoga zavoda Miroslava Krležje iz Zagreba.

„Kada se u kulturi jednoga naroda pojavi potreba za prikupljanjem, popisivanjem i usustavljanjem objavljenih knjiga, časopisa i članaka, znak je to njegova samopoštovanja i samosvijesti. Prepoznavanju te potrebe prethodi naobraženost, zauzetost i ljubav mnogih naraštaja stvaralaca, a prepoznavatelj, tj. bibliograf najčešće je marljiv, samozatajan čovjek zaljubljen u pisanu riječ. Na širem planu hrvatske kulture i znanosti najveći bibliograf i leksikograf bio je Mate Ujević, a u kulturi bunjevačko-šokačkih Hrvata bio je to Ivan Kujundžić“, istaknula je prof. Jasna Ivančić.

O Ivanu Kujundžiću kao osobi od crkve i duha, ali i kulture, govorio je vlč. Lazar Novaković.

„Vjerujem da je pošteno odgonetavao svoj život, našu crkvu i naš hrvatski narod u Vojvodini koji je zadužio vrijednim djelima. Tko bude iskreno želio reći nešto o nama i našoj povijesti morat će se nezaobilazno pozvati na njegovo djelo“, zaključio je vlč. Novaković.

Na samomu kraju spomen večeri prof. Vladan Čutura govorio je o njegovu književnom radu, konkretno o zbirci književnih crtica „Deran s očima“.

Spomen večeri nazočili su mnogi uglednici iz javnog i kulturnog života hrvatske zajednice u Vojvodini, generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici **Ljerka Alajbeg** i mnogobrojni poštovatelji i poznanici Ivana Kujundžića.

/HR, V. Č./

150. obljetnica crkve i župe Novi Slankamen

Župa i župna crkva Sv. Mihovila arkanđela u Novom Slankamenu proslavila je 9. lipnja 150. obljetnicu postojanja. U proslavi su uz vjernike župe slavljence sudjelovali i gosti iz drugih župa Srijemske biskupije te iz susjednih biskupija i Republike Hrvatske. Djeca i mladi iz župe priredili su svečanu akademiju i prikazali prizore iz povijesti župe i župne crkve, istaknuvši posebno pastoralni dušobrižnički rad svih župnika, kapelana i redovnica koji su djelovali u župi.

Svečano misno slavlje predslavio je srijemski biskup Đuro Gašparović, a koncelebrirali su uz župnika domaćina preč. Berislava Petrovića, župnik i dekan u Srijemskoj Mitrovici i generalni vikar Srijemske biskupije mons. Eduard Španović, zemunski dekan i župnik preč. Jozo Duspara, te svećenici i redovnici koji djeluju u Srijemskoj biskupiji, svećenici grkokatoličkog obreda kao i gosti iz drugih biskupija i župa Đakovačko-osječke nadbiskupije, posebno hodočasnici iz Štitara.

U homiliji se biskup Gašparović osvrnuo na povijesne događaje župe, rekavši kako je poznato da se u posljednjih

dvadesetak teških godina ta župa brojem obitelji i vjernika znatno smanjila, prepolovila, jer su mnogi morali napustiti svoje domove. Bili su prisiljeni i morali su otići sa svojih pradjedovskih ognjišta, jer su bili natjerani zamijeniti svoje kuće i imanjanje. Bili su protjerani. Zato su ovdje s nama sada oni koji su, zajedno s onima koji su ovdje ostali, teško i sa strahom proživljavali događaje u župama u Srijemu, te im zato zahvaljujemo na poseban način da su došli u svoju matičnu župu Slankamen da se zajedno s nama prisjete svih onih nemilih događaja. Pozivam ih da se prisjete prošlosti koja je iza nas, a isto tako da sada osjetimo povezanost jednih s drugima, povezanost preko Zajednice protjeranih Hrvata Srijema, Bačke i Banata, koji su sada s nama, rekao je biskup, zahvalivši svima koji vode brigu o Hrvatima i hrvatskome narodu na tim prostorima a posebno svećenicima. Liturgijsko pjevanje propratio je mješoviti župni zbor. Na kraju slavja župnik Petrović zahvalio je svim suradnicima koji su pomogli oko pripreme slavja, kao i svim nazočnima. Slavlje, na kojem je sudjelovalo oko 300 gostiju, nastavljeno je uz tamburaše Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog društva „Tomislav“ iz Golubinaca u prostorijama Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva „Stjepan Radić“ u Novom Slankamenu.

Tomislav Mađarević

Svetkovina Duhova u Srijemskoj Mitrovici

Svetkovina Duhova, 27. svibnja, svečano je proslavljena u katedrali-manjoj bazilici u Srijemskoj Mitrovici u Godini svećeničkoga i redovničkog poziva. Misno slavlje je predvodio srijemski biskup mons. Đuro Gašparović, a suslavio je prelat i začasni kanonik mons. Eduard Španović, župnik, dekan i generalni vikar Srijemske biskupije uz sudjelovanje đakona vlč. Željka Štimca.

U prigodnoj homiliji biskup Gašparović je rekao: *Sada su s nama takvi svjedoci, apostoli, naši srijemski mučenici i drugi ljudi koji svojim životom, hrabrošću i mučeništvom postaju veliki pred Bogom i pred ljudima i danas nam govore po svome životu za Uskrslog Krista. Oni nam poručuju da budemo hrabri. Da se ne bojimo ničega i nikoga jer je Duh Sveti s nama i u nama. Da se ne razbježimo, da se ne zatvaramo u sebe, u svoj dom i u svoj privatni život. Pozivaju nas da se uključimo u život i djelovanje ove naše župne zajednice i naše biskupije. Hrabre nas da se borimo protiv zla svake vrste.* /Tomislav Mađarević/

Hohoćaće Srijemske biskupije u Mariju Bisticu

Svake godine zadnje subote u svibnju, vjernici Srijemske biskupije predvođeni srijemskim biskupom Đurom Gašparovićem zajedno sa svojim svećenicima, prelataom i začasnim kanonikom mons. Eduardom Španovićem, zemunskim župnikom preč. Jozom Dusparom te ostalim svećenicima Srijemske biskupije, hodočaste u Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke.

Slavlje je započelo u prijepodnevnim satima dolaskom vjernika hodočasnika iz župa Srijemske biskupije.

Svečanu misu predslavio je srijemski biskup mons.

Đuro Gašparović u koncelebraciji svećenika Srijemske biskupije i rektora svetišta, te hodočasnika svećenika iz Varaždinske biskupije. Okupljene vjernike na početku je pozdravio rektor svetišta vlč. Zlatko Koren, izražavajući radost zbog posebno dragih vjernika Srijemske biskupije koji se tradicionalno okupljaju u ovom Svetištu Majke Božje Bistričke i prikazuju se Majci Božjoj za svoje potrebe, a i za potrebe cijelog hrvatskoga naroda. Na kraju homilije biskup Gašparović je poručio kako je ovaj pohod, koji sada proživljavamo kao članovi naroda Božjega u ovom svetištu Majke Božje Bistričke, znak i dar mudrosti, razuma, savjeta, jakosti, znanja, pobožnosti i straha Božjega i toga znaka i dara se ne treba stidjeti. Nakon svečanog euharistijskog slavja pristupilo se klanjanju pred Presvetim oltarskim sakramentom. /Tomislav Mađarević/

Tijelovo u Golubincima

Svetkovina Tijelova proslavljena je u srijemskoj župi Svetog Jurja, mučenika u Golubincima svečanom svetom misom i tijelovskom procesijom. Nakon svete mise koju je predslavio župnik Željko Tovilo, održana je i svečana procesija oko crkve gdje su vjernici pripremili i ukrali četiri postaje (sjenice) kod kojih su se čitali odlomci Evanđelja i molio blagoslov za cijelu župu.

U homiliji župnik Tovilo je naglasio da se vrijednost Euharistije razlijeva u razmjerima svijeta i prelazi u vječnost preko granica vremena. *Ona je uvijek novi i veliki događaj u zbivanju svemira i najsvetiji čin poklona, zahvalnosti, zadovoljštine i prošnje. Euharistija je živi Krist među nama. A taj božanski dar i tu nedokučivu tajnu položio je Isus u svećeničke ruke kad je rekao 'Ovo činite meni na spomen'. Zato, molimo za svoje svećenike i za nova svećenička i redovnička zvanja, pozvao je Tovilo na kraju homilije. /Ž. T./*

Blagdan Marije Pomoćnice u Mužlji

U župi Marije Pomoćnice u Mužlji svečano je proslavljen istoimeni blagdan kao i Dan bolesnika. Misno slavlje predslavio je salezijanac Zoltán Varga, koji je domaće vjernike potaknuo na pobožnost prema Mariji Pomoćnici.

Marija je bila tiho nazočna među apostolima na Duhove, ona prati Isusove učenike kroz povijest. Kao što je bilo u prvoj Crkvi, na dan njezina rođenja, tako je i danas. Poslije mise uslijedila je tradicionalna procesija s Marijinim kipom. Na misi i procesiji bili su nazočni većinom bolesni vjernici koji su primili sakrament duhovne i tjelesne okrepe – bolesničko pomazanje. To je poticaj svim bolesnicima da to nije posljednje pomazanje, nego lijek za dušu i tijelo, naročita povezanost s Isusom, koji je na svom tijelu nosio naše bolesti i nevolje. Nakon mise održano je druženje za sve nazočne u internatu Emaus. /Janez Jelen/

Presveto Trojstvo u Srijemskim Karlovcima

Župa Presvetog Trojstva u Srijemskim Karlovcima organizirala je proslavu svoga zaštitnika. Svečano euharistijsko slavlje 3. lipnja predslavio je prefekt bogoslovnog sjemeništa u Đakovu mr. Ivan Andrić u zajedništvu s domaćim župnikom Ivanom Rajkovićem, petrovaradinskim dekanom Tomislavom Kovačićem i svim svećenicima petrovaradinskog dekanata, također uz sudjelovanje bogoslova iz Đakova.

Svečanost su pjesmom uveličali crkveni zbor župe Presvetog Trojstva u Srijemskim Karlovcima. Mr. Ivan Andrić je u svojoj propovijedi poručio kako ova svetkovina poručuje da smo Božji, da Bogu pripadamo, da od Boga dolazimo i da smo članovi njegove božanske obitelji. Zato mu danas želimo zahvaliti i moliti Boga da svojim životima budemo odsjaj Božjega skladnoga bića na hvalu i njegovu slavu. Na koncu slavlja župnik Rajković je naglasio da današnja svetkovina treba biti poticaj vjernicima na što dosljedniji kršćanski život u izgradnji župne zajednice i obitelji župe Presvetoga Trojstva u Srijemskim Karlovcima. /Tomislav Mađarević/

Tijelovo u Rumi

Svetkovina Tijelova proslavljena je 7. lipnja u Rumi, svečanom svetom misom koju je predslavio župnik Željko Tovilo.

U prigodnoj homiliji naglasio je snagu i važnost euharistije u životu vjernika, te osobno sudjelovanje i redovito pristupanje pričesti koja je najbolji način sjedinjenja Boga i čovjeka. *Po krštenju smo pozvani na svetost, a slaveći euharistiju i pričestojući se suobličujemo se Isusu Kristu. Tu je snaga kršćanske vjere i po sakramentu euharistije vjernik postaje djelotvoran u sredini u kojoj živi,* naglasio je župnik. Nakon svete mise uslijedila je tijelovska procesija u dvorištu i na platou ispred župne crkve Uzvišenja svetoga Križa. /Ž. T./

Tijelovo u Srijemskoj Mitrovici

Središnja svečanost proslave svetkovine Tijelova za Srijemsku biskupiju održana je 7. lipnja u katedrali sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici. Misno slavlje predslavio je generalni vikar za Srijem, prečasni Eduard Španović zajedno sa župnim vikarom Mariom Paradžikom i đakonom Željkom Štimcem.

Obraćajući se mnoštvu okupljenih vjernika prečasni Španović je naglasio u homiliji da je ova svetkovina najviše vezana uz tijelovske procesije koje su „vanjski“ pokazatelj vjere u Isusa Krista. *Euharistija je jedan od najljepših Božjih darova čovjeku, naglasio je predvoditelj slavlja, te je stoga potrebno dopustiti tom daru da grije naše duše, a sve na veću slavu Božju i duhovno dobro ljudi. Tijelovo je svetkovina zajedništva Boga i ljudi, te ljudi međusobno*, naglasio je župnik.

Pjevanje na misnom slavlju predvodio je katedralni zbor „Sveta Cecilija“ uz pratnju orguljašice s. Cecilije Tomkić. Nakon mise, priređena je tijelovska procesija. Kao i svake godine, pridružile su se djevojčice u bjelini koje su posipale latice ruža pred Presvetim. Ophod je uz pratnju katedralnog zbora te mnoštva vjernika zastajao na pripremljenim postajama u dvorištu župe, te čitanjima, molitvom i pjesmom proslavljali Isusa u Presvetom oltarskom sakramentu. /Mario Paradžik/

Duhovna obnova na Tekijama

Po preporuci Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije, u svetištu Gospe Snježne na Tekijama po treći put okupili su se vjernici i ljudi dobre volje da prihvate dar Božji, da budu dionici plodova duhovne obnove. U tom svjetlu održana je duhovna obnova 3. i 4. lipnja pod geslom „Isusu će njegova majka: Vina nemaju“ (Iv 2,3), koju je vodio karmelićanin o. Vjenceslav Mihetec.

Program ove duhovne obnove u subotu i nedjelju sastojao se od pobožnosti Gospi Tekijskoj i svetih misa koje predvodio slavio i propovijedao o. Vjenceslav Mihetec, uz koncelebraciju svećenika petrovaradinskog dekanata. Nakon svetih misa se pristupilo Euharistijskom klanjanju i duhovno-animacijskom programu. Program drugoga dana duhovne obnove u nedjelju sastojao se od predavanja na temu o Presvetom Trojstvu, s obzirom na to da je bila nedjelja proslave svetkovine Presvetog Trojstva. Euharistijsko slavlje i duhovnu obnovu uzveličali su mladi pjevači Petrovaradinskog dekanata. Na kraju duhovne obnove vlč. Stjepan Barišić, rektor svetišta na Tekijama i organizator ovih duhovnih obnova, zahvalio je predavaču i prisutnima na nazočnosti, i najavio za mjesec srpanj četvrti termin duhovne obnove na Tekijama u Petrovaradinu. /Tomislav Mađarević/

Marija Pomoćnica proslavljena u Zemunu

Blagdan Marije Pomoćnice, proslavljen je 24. svibnja u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zemunu. To je dan kada se župljani ovoga grada s posebnim štovanjem i ljubavlju okupljaju oko zaštitnice svih ljudi koji u njemu žive, Zemunske Gospe.

Euharistijsko slavlje predslavio je srijemski biskup mons. Đuro Gašparović u koncelebraciji s još šest svećenika. Njih je, kao i sve prisutne župljane na samom početku svete mise pozdravio župnik vlč. Jozo Duspara i tom prigodom

izrazio zadovoljstvo što u svojoj župi može pozdraviti i gospodina Ivana Pajića, vojnog atašea BiH. U svojoj homiliji monsijor Đuro Gašparović je istaknuo da je Isus na križu učinio nešto najdragocjenije za čovječanstvo darovavši svim ljudima Mariju za majku. U svom izlaganju biskup se također osvrnuo i na značaj suosjećanja s bolom koju je morala osjetiti Marija kada je vidjela muke svoga sina ali i prepoznavanja njene mudrosti kada je u Kani Galilejskoj zatražila od Isusa da učini svoje prvo čudo i pretvori vodu u vino. *U današnje vrijeme velike moralne krize, zaključuje monsijor Đuro, i mi trebamo zazivati našu nebesku majku, tražiti pomoć za sebe ili druge i u potpunosti bez straha vjerovati u njenu providnost.* Svečano euharistijsko slavlje uzveličao je i zbor „Svete Cecilije“. /Danijela Lukinović/

Koncert „Operetike“ u zemunskoj crkvi

Ansamb „Operetika“ gostovao je 2. lipnja u crkvi „Uznesenja Blažene Djevice Marije“ u Zemunu u kojoj je nakon večernje svete mise izveo koncert.

Ovaj ansamb, čiji je umjetnički rukovoditelj prof. Ljubica Živković, uz klavirsku suradnju prof. Tee Dervišbegović, izveo je djela Verdija, Scarlattia, Cimarosa, Gasparinia, Cestia, Handella, Provenzalea, Saint Saensa, Vivaldia i drugih i oduševio publiku. U programu su nastupili: Ana Stanković, Sreten Manojlović, Danica Andrić, Marko Ostojić, Marija Čuposki, Igor Marinković, Nemanja Nikolić, Milica Krstić, Ana Pavlov, Jelena Škorić, Vanja Biserčić i Ivan Plazačić. Nakon dugotrajnog, zasluženog pljeska, župnik Jozo Duspara je zahvalio svim sudionicima koncerta. /Danijela Lukinović/

Svjetski susret obitelji u Milanu

Obitelj, pobačaj, eutanazija, politika i vjera bile su središnje teme o kojima je govorio Papa tijekom trodnevnog boravka u Milanu, gdje je održan Svjetski susret obitelji.

Pred milijun vjernika iz 153 zemlje svijeta, papa Benedikt XVI. istaknuo je važnost obitelji, koju čine – kako uči Biblija – muškarac i žena. Papa je priznao da bračna vjernost nije, posebno danas, laka stvar, iako je Isus uzdigao brak na razinu sakramenta. Istaknuo je da prava ljubav može promijeniti svijet.

Obraćajući se razvedenim i ponovno oženjenim bračnim parovima, istaknuo je kako Crkva prati posebnom brigom njihove boli. Preporučio je biskupijama da pronađu prikladne načine za pastoralni rad s takvim osobama.

Primijetio je kako u modernom gospodarstvu prevladava pojam koristi rada i proizvodnje, a ne pravедnost, što šteti ne samo obitelji, već čitavoj društvenoj zajednici.

U nagovoru prije molitve Anđeo Gospodnji Papa je, među ostalim, najavio kako će se VIII. Svjetski susret obitelji održati 2015. u američkom gradu Philadelphiji. Pozvao je sve da pomognu obiteljima koje su najteže pogođene ekonomskom i društvenom.

Tijekom molitvenog bdijenja i obiteljskih svjedočanstava u parku Bresso političarima je dao do znanja da ne smiju obećavati ono što znaju da ne će moći ostvariti. Država mora služiti i braniti život i obitelj, koja se temelji na braku i koja mora biti otvorena rađanju i kao takva priznata od države. Postoje vrednote kao što je život, obitelj, sloboda i odgoj s kojima se ne može trgovati, istaknuo je Papa, koji smatra da je potrebno stvoriti zdravu politiku, koja će biti u službi građana, daleko od skandala, korupcije i privatnih interesa. Državni se zakoni moraju temeljiti na prirodnom, poštujući etička načela i dostojanstvo ljudske osobe. Naveo je dragocjenu konstruktivnu suradnju Države i Crkve, koja svojim pothvatima služi i pomaže narodu. /radiomarija.hr/

Potvrđeno Papino putovanje u Libanon

Papa Benedikt XVI. od 14. do 16. rujna pohodit će Libanon.

Nedavno se počelo nagađati da će putovanje biti otkazano zbog borbi u susjednoj Siriji te zbog njihovih utjecaja na Libanon. Povod 24. inozemnog putovanja Svetoga Oca je objavljivanje Završnog dokumenta Biskupske sinode o Bliskom istoku, održane 2010. godine.

U Papinu liturgijskom kalendaru nadalje je i posjet vinorodnom kraju Frascati u blizini njegove ljetne rezidencije Castel Gandolfo. Na blagdan Marijina Uznesenja na nebo, 15. kolovoza, Papa će kao i obično predvoditi misno slavlje u župnoj crkvi San Tommaso da Villanova, smještenoj odmah uz Papinski ljetnikovac. /*IKA/*

Kardinal Bertone o skandalima u Vatikanu

Državni tajnik kardinal Tarcisio Bertone je javno stupio u obranu pape Benedikta XVI. i Svete Stolice, ali i samoga sebe, istaknuvši kako je sličnih oštih, razornih i organiziranih napada bilo i u prošlosti, ali sada su ti napadi ciljani.

Kardinal Bertone je priznao da u Vatikanu vlada velika žalost zbog teškog kršenja Papine privatnosti, do koje je došlo objavom osobnih privatnih pisama i dokumenata. Primijetio je kako u toj situaciji dolazi više do izražaja jedinstvo nego li podijeljenost. Sveta Stolica je, prema njegovim riječima, bila u povijesti često meta napada, kad i vrlo oštih, razarajućih i organiziranih. U posljednje je vrijeme izložena ciljanim napadima. Spomenuo je kako je toga bilo doba pape Pavla VI. To što je najviše razalostilo Papu bilo je kršenje njegovog privatnog života kao i privatnosti njegovih najužih suradnika. Ti su postupci – prema njegovim riječima – doveli do učvršćenja vjere i do postroživanja mjera, čime se slažu svi koji žele dobro Crkvi. Kardinal Bertone, koji je bio najviše pogođen tim skandalima – mnogi naime tvrde da je sve to bilo upereno upravo protiv njega - rekao je da je Sveti Otac smiren i blag, čovjek duboke vjere i molitve, te se ne da smesti i ni zastrašiti tim napadima ni predrasudama. Tko radi uz Papu to jako dobro osjeća, jer ga podržava ta velika moralna snaga. Papa Benedikt, koji sluša sve, ide odvažno naprijed vjeran vlastitom poslanju, koje mu je povjerio Krist, posvjedočio je Papin državni tajnik i primijetio kako su proteklih dana u Milanu došli do izražaja izvanredni osjećaji ljubavi prema Svetom Ocu. /*IKA/*

Papin osobni tajnik o Benediktu XVI.

Papa Benedikt XVI. je trn u oku za svijet postmoderne u kojoj se pitanje istine smatra besmislenim, ističe njegov osobni tajnik mons. Georg Gaenswein u predgovoru knjige „Isus iz Nazareta na sveučilištu“, koja sadrži nastupe talijanskih teologa na raznim sveučilištima prigodom predstavljanja Papine istoimene knjige.

Društvo u kojem prevladava izobilje i pohlepa sve više okreće leđa Bogu i naravno da čovjek poput Josepha Ratzingera, koji je na sebe preuzeo teški jaram, postaje neugodan. Gaenswein, iznoseći bilancu sedmogodišnjeg pontifikata pape Benedikta, tvrdi da je došlo vrijeme da se znatno promijeni slika nekadašnjeg pročelnika Kongregacije za nauk vjere, koju su stvorili mediji o njemu. To zahtijeva ne samo

pravednost, već i nastojanje da se sluša bez predrasuda čovjeka, koji sjedi na Petrovoj stolici. Zadivljuje, prema njegovim riječima, promatrati kako nekadašnji pročelnik Kongregacije za nauk vjere svojom spontanom i stvarnom jednostavnošću i toplinom uspijeva bez većih napora zahvatiti ljudska srca. Isto je tako važna i njegova odvažnost. Papa Benedikt XVI. ne boji se suočavanja i rasprava. Bez ikakvog sustezanja otvoreno iznosi nedostatnosti, pogreške i zastranjenja Zapada, kritizira

Stolice 5. ožujka 1977. i obavljao službe pri Papinskim predstavništvima na Tajlandu, u Brazilu, Grčkoj, te u Prefekturi papinskog doma, a kasnije u Apostolskim nuncijaturama u Italiji i Poljskoj. Za apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini imenovan je 21. studenoga 2006., a 17. veljače 2010. i u Crnoj Gori. Osim talijanskog, govori francuski, španjolski i engleski jezik. /IKA/

nasilje koje svoje pothvate opravdava vjerom. Neumorno nam govori da se relativizmom i hedonizmom okreće leđa Bogu, što je, prema njegovu mišljenju, još gore od progona, ugrožavanja i nasilja. Prema uvjerenju osobnog Papina tajnika, Benedikt XVI. unio je novi duh u stare i suvremene ambijente Rimske kurije i posjekao suhe grane. I danas se Sveti Otac nadahnjuje na evanđelju kao što je najavio prigodom preuzimanja papinske dužnosti, primijetivši tada kako je njegov program bio napisan još prije 2000 godina. Papa Benedikt XVI. nije nikakav političar i njegov pontifikat nema nekog posebnog projekta. Obnašanje Petrove službe za njega ne znači obnašanje neke posebne djelatnosti, a još manje isticati sebe, te nije čudno što se papa Ratzinger služi često riječju providnost. Papa je proteklih sedam godina učinio mnogo, oživio je Crkvu u ovim teškim vremenima. U središte svog djelovanja postavio je odnos vjere i razuma, između istine i slobode, između vjere i ljudskog dostojanstva, tvrdi u uvodu ovih dana objavljenije knjige „Isus iz Nazareta na sveučilištima“ mons. Georg Gaenswein. /KTA, IKA/

Vatikan zatražio pravo na domenu .catholic

Vatikan je podnio zahtjev za pravo vlasništva nad nastavkom domene .catholic.

Takva će domena jamčiti da se kod određene internet-ske stranice doista radi o katoličkom sadržaju ili o crkvenoj instituciji. Sveta Stolica će sufiks .catholic osigurati i na kineskom, arapskom i ćirilničnom pismu. Krajem prošle godine pojavio se problem s nedopuštenim korištenjem imena „Vatikan“ na internetu, kada je Sveta Stolica upozorila vjernike da je nepoznata osoba kupila domenu vatican.xxx, te da Crkva nije vlasnik te domene. /IKA/

Imenovan novi apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj

Papa Benedikt XVI. imenovao je za apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj mons. Alessandra D'Er-rice, naslovnog biskupa Karinenskog, dosadašnjeg apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

Nadbiskup Alessandro D'Errico rođen je u Frattamaggioreu (Napulj, Italija), 18. studenoga 1950. Zaređen je za svećenika 24. ožujka 1974. i inkardiniran je u biskupiju Aversa. Doktorirao je filozofiju. Započeo je diplomatsku službu Svete

Papa prihvatio ostavku biskupa Ivana Milovana

Papa Benedikt XVI. prihvatio je ostavku mons. Ivana Milovana od službe pastoralnog upravljanja Porečkom i Pulskom biskupijom.

Vijest je 14. lipnja objavio otpravnik poslova Apostolske nuncijature u Republici Hrvatskoj mons. Mauro Lalli. Istovremeno nasljeđuje ga mons. Dražen Kutleša, dosadašnji biskup koadjutor istoimene biskupije. /IKA/

Crnogorski parlament ratificirao konkordat sa Svetom Stolicom

Tim se konkordatom, potpisanim u lipnju 2011, regulira pravni status Katoličke Crkve u Crnoj Gori te se zamjenjuje dosadašnji sporazum između Svete Stolice i Kneževine Crne Gore iz 1886. godine. U Crnoj Gori živi oko 22 tisuće katolika koji su okupljeni u Barsku nadbiskupiju i Kotorsku biskupiju. /IKA/

Crkva za EURO 2012. bez alkohola

Uoči početka Europskoga nogometnog prvenstva 2012. Crkva u Poljskoj pozvala je nogometne navijače da utakmice prate bez alkohola.

Sportski biskup Tadeusz Bronakowski pozvao je nogometne fanove da ostanu trijezni, a proizvođače piva da ne povezuju konzumaciju alkohola s

patriotskim osjećajima. Poljska zastava i himna ne smiju se iskorištavati u svrhu prodaje alkoholnih pića, upozorio je pomoćni biskup. On se također neprestano zalaže za zabranu alkohola na poljskim stadionima. Crkva u Poljskoj snažno je angažirana u borbi protiv alkohola a u kolovozu se redovito provodi akcija Mjesec bez alkohola. /IKA/

VII. Svjetski susret obitelji u Milanu

Svečanom misom, koju je papa Benedikt XVI. predvodio u prostranom parku Bresso u Milanu, završen je VII. Svjetski susret obitelji. (o tome na str. 18). Na ovom veličanstvenom susretu, u delegaciji s beogradskim nadbiskupom Stanislavom Hoćevarom i njegovim suradnikom Brankom Simonovićem, bili su Dori (39) i István Meszaros (41), bračni par rodnom iz Sente, koji sada živi i radi u Pančevu. U sretnom braku (19 godina) imaju troje djece: Agnes (17), Akosa (14) i Istvána (8). Također su u cijelosti sudjelovali na Teološko-pastoralnom kongresu na temu „Obitelj: rad i slavlje“. Kako živa riječ sudionika više znači nego puklo novinsko izvješće, zamolili smo ih da nam prenesu najvažnije dijelove i svoje dojmove sa ovog velikog i značajnog susreta.

Dori: Na kongresu nas je pozdravio najprije milanski nadbiskup kardinal Angelo Scola, a potom kardinal Ennio Antonelli, predsjednik Papinskog vijeća za obitelj i predstavnici građanskih vlasti. Program je davao mogućnost izbora više tema u više oblika – uz okrugli stol, raspravu o temi, razgovor s kardinalom ili osobama iz zakonodavstva te svjedočanstva supružnika ili pojedinaca. Kroz sva predavanja provlačila se jedna nit – obitelj je prva škola za sve: rad, vjeru i prihvaćanje križeva, čak i to kako treba na pravi način slaviti. Ako je obitelj zdrava, djeca to samo u njoj mogu naučiti, što je istaknuto više puta i na bdijenju i na Misi. Govoreći o slavljenju, prvo je spomenuta nedjelja, kao vječno vrijeme i povod za slavlje (nje). Zanimljivo je bilo razumjeti da na slobodnu nedjelju nemamo samo pravo kao na slobodan dan poslije pet ili šest radnih dana, već na nedjelju imamo pravo jer nam ju je Bog dao. Važno je očuvati djecu od potrošačkog mentaliteta. Kad mi idemo u kupnju, to je škola mentaliteta – ne trebamo djecu stavljati u kolica, jer oni nisu „roba“. Bilo je govora o tomu kako ponekad radimo puno samo zato da što više zaradimo, napravimo karijeru, a ne mislimo na obitelj. Komunikacija između djece i roditelja je samo navečer, ili samo preko e-maila, telefona, što je veoma loše. Potrebno je birati posao koji je možda malo manje plaćen, ali daje više vremena za obitelj. Danas u čitavom svijetu roditelji puno rade – i tate i mame. Čuli smo primjer jedne američke biskupije gdje zbog prevelike zauzetosti roditelja (dva ili više poslova) djecu nije bilo

tko odgajati, već ih je prihvatila – ulica. Za 10 godina je jako porastao organizirani kriminal, jer djecu jednostavno nitko nije ni gledao. Biskupska konferencija je napravila projekt kojim su djecu s ulice upisali u glazbene škole. Ta djeca su pred Papom svirala svečani koncert! Projektom je dosad obuhvaćeno 17.000 djece, a plan je da uključe pola milijuna. Kroz susret je stalno bila prisutna poruka – treba cijeniti obitelj, jer kakve su obitelji, takvo je društvo – točno kao u zrcalu. Sjeverna Europa više pažnje posvećuje obitelji i njenim problemima, pa tamo nema prekovremenog rada i sl. Uobičajeno mišljenje da se s puno, što više rada sve više razvija – nije točno.

Na zatvaranju Kongresa Enio Antonelli, kardinal odgovoran za obitelji, nas je ohrabrivao: „Vi možete dati nadu svijetu, jer vi ste nada svijeta, i možete svjedočiti svijetu da je tako živjeti moguće i da je lijepo tako živjeti. Sretna obitelj nije obitelj (kao iz) prošlosti, već obitelj budućnosti – bit će sretna ako vi svjedočite“. Mislim da je to i poruka cijelog Kongresa.

István: Najljepše mi je bilo kako je kardinal Ravasi obradio biblijsku sliku kako je Bog zamislio čovjeka: muškarac je stvoren da stvara radeći, a ženi je dano da stvara rađajući, da nosi generacije naprijed. U novo doba ženska emancipacija od kraja 19. stoljeća je poremetila sustave – taj ljudski izbor je donio posljedice koje znamo. Kardinal iz New Yorka je, govoreći kako je važna obitelj kao član veće obitelji – društva, župe, crkve – davao duhovite i živopisne primjere. Jest važno imati lijepu obitelj, ali moramo se i otvarati. Kad ima više pravih obitelji, onda se formira i pravo društvo. Stoga, ako imaš lijep bračni i obiteljski život, trebaš to prenijeti na druge, da i oni mogu živjeti tako. Tako se obrađuje cijelo društvo, malo po malo. Postoje tu i brojni problemi, o kojima se također govorilo, npr. dijete koje na misi samo sjedi, bez obitelji, prijatelja, rodbine danas je česta slika. Treba dati svoj, a osobito ovoj djeci da se uključe u nedjeljnu misu – svatko tko dođe u Crkvu na Euharistiju da osjeti da je to njegovo, da je tu Isus i da mi zajedno slavimo s njim. Svatko se mora osjećati djelom zajednice. Župska zajednica se mora otvoriti i primiti sve u zagrljaj.

U subotu navečer bdijenju s Papom su prisustvovali iz obitelji iz Neokatekumenskog pokreta iz Srbije (koji su na-

kon mise s Papom imali i svoj susret). Zbog Papine preumornosti, bila su samo kratka iskustva, pitanja i odgovori. Dirljivo je bilo iskustvo kršćanskih obitelji iz USA i pitanje što činiti sa razvedenim osobama u zajednici, za koje je Papa rekao da su velika bol i za Crkvu. Oni ne smiju biti izolirani i izgurani iz Crkve i jako je važno da imaju duhovno vodstvo.

Duboki dojam mi je ostavio i susret na stadionu San Siro, zajedničkom stadionu Milana i Internazionale. Tamo je bio susret svih krizmanika i njihovih roditelja iz Milanske nadbiskupije sa Svetim Ocem i nas iz delegacija – oko 80.000. Masa svijeta i animatori koji su „zapalili“ arenu umjesto nogometaša – uključili su djecu u igrice, pozivali sve na pjesmu i pokret – ove nedjelje, animatori umjesto nogometaša! Zahvalivši roditeljima što su pratili svoju djecu do kršćanskog punoljetstva, Papa je rekao kako je za cijeli grad važan ovaj stadion – tu se bore ljudi jedni protiv drugih i mnogi to prate. Ovdje smo da prihvatimo jedni druge, da budemo jedni za druge, a ne jedni protiv drugih, da pretvorimo ovu arenu u otvorenu crkvu ljubavi. Tada su dva nogometaša Intera i Milana sa svojim obiteljima (jedna s bebom, a druga sa starijom djecom) prišla na blagoslov i Papi darovala dres oba tima. Oduševile su me tzv. dramatičnije Evandjelja o ponovnom bacanju mreže – oko bine su klečale „ribice“ koje treba uloviti. Kad su ulovljene, slika je bila tako predivna da ti i samim pogledom na to duša slavi Boga. Na nedjeljnoj Misi oduševile su me pjesme – sadržajne i vrlo melodične – i tišina poslije propovijedi – iako je bilo prisutno milijun ljudi, čuo se iz daljine zvuk zrakoplova.

Rođenje sv. Ivana Krstitelja

Iz 49,1-6; Ps 139,1-3. 13-14. 14-15;
Dj 13,22-26; Lk 1,57-66. 80

Po proroku Malahiji Gospodin je najvjestio: *Vama koji se Imena moga bojite sunce će pravde ogranuti sa zdravljem u zrakama, i vi ćete izlaziti poskakujući* (3,20). Zaharijin hvalospjev se divno nadovezuje na ovo proroštvo. Kad je, poslušan anđelovu nalogu, svojem sinu nadjenulo ime Ivan – što znači: Bog je milosrdan – potvrdivši tako svoju vjeru, njegova kazna je prestala. Vratio mu se govor i on je spjeva

o hvalospjev *Blagoslovljen Gospodin Bog Izraelov*. On ne prestaje hvaliti Boga za njegova silna djela spasenja, a osobito za *Ivana*, proroka Svevišnjega, navjestitelja Božjega milosrđa, koje će se očitovati po oproštenju grijeha. Mesija, na kojega će Ivan uputiti, poput Mladog Sunca s visine, svojim otkupiteljskim djelom, obasjat će sve ljudske tmine i tako nam otvoriti vrata i put k Božjem milosrđu. Neka stoga Zaharijin hvalospjev postane našom molitvom da uvijek iznova iskusimo Božje veliko milosrđe.

1. 07. 2012.

13. nedjelja kroz godinu

Mudr 1,13-15. 2,23-24;
Ps 30,2.4. 5-6. 11-12a. 13b;
2 Kor 8,7. 9. 13-15; Mk 5,21-43

Dva Isusova čuda, o kojima govori današnje evanđelje, međusobno su povezana. Njihova poruka se nadopunja. Radi se o dvije žene: jedna je tek na početku života, a druga je pri kraju zbog dugih patnja koje je pritišću. Ni jednoj ni drugoj ljudi ne mogu pomoći. Obje će zato biti spašene združenim djelovanjem sile koja izlazi iz Isusa i vjere: starija žena sama vjeruje, a za djevojčicu je tu očeva vjera. Primijetimo i to da djevojčica ima dvanaest godina, a starija žena pati već dvanaest godina. Ovaj broj nije slučajna, vrlo često ga susrećemo u Bibliji. U biblijskom smislu on označava puninu, sklad, ispunjenje. Simbolika broja nam pomaže razumjeti da ova dva čuda nisu tek obična djela milosrđa, nego skrivaju veliku objavu: navršilo se vrijeme i grješno čovječanstvo (Post 3,12) je oslobođeno od svojih zala. Ondje gdje ljudi više ništa ne mogu učiniti, Boga uvijek može pružiti svoje spasenje. Isus zato od nas traži samo ovo: *ne boj se, samo vjeruj!*

8. 07. 2012.

14. nedjelja kroz godinu

Ez 2,2-5; Ps 123,1-2a. 2bc. 3-4; 2 Kor 12,7-10; Mk 6,1-6

Isus dolazi u svoj rodni kraj, a interes za njim je sve veći. Ljudi se dive njegovu nauku. No, oduševljenje i divljenje zamjenjuju pitanja o Isusovu podrijetlu. Znaju mu obitelj, pa tako i njega. Umjesto da poslušaju njegov nauk, nešto ih već priječi da sve ono lijepo što su vidjeli i čuli uzmu za dobro. Isusove riječi i djela postaju predmetom njihovih sumnji. Umjesto da u Isusovu djelovanju spoznaju Božje djelo, njima je ono razlog za sablazan. Misle da su sve razumjeli i prozreli Isusa, koji ih svojim naukom pokušava uznemiriti. Taj prividni mir ima preveliku cijenu, jer se njim ustvari odbija Kristovo otkupljenje. Isus je zahtjevan. On traži da mu se u vjeri predamo, kako bi njegov nauk i djelovanje dotaknuli i naša srca. Tek tako možemo primijetiti Isusovo djelovanje i među nama danas

22. 07. 2012.

16. nedjelja kroz godinu

Jr 23,1-6; Ps 23,1-3a. 3b-4. 5. 6;
Ef 2,13-18; Mk 6,30-34

Kako je Gospodin obećao po proroku, Isus – dobri Pastir – bdije nad njegovim narodom. Običan galilejski narod, koji je slijedio Isusa, evanđelje opisuje kao one o kojima nitko ne brine, koje su svi napustili. Oni su osjetili Isusovu iskrenu brigu za njih, te da im on stvarno može pomoći. Isus svima koji mu se s vjerom obraćaju u svojim nevoljama i potrebama daruje spasenje. Ustvari, taj običan narod niti ne traži puno. Oni zato tako dobro razumiju Isusa, jer im donosi pravi život za kojim toliko žude. Isto to Isus donosi i danas, osobito u svojoj i po svojoj Crkvi. On nam može pomoći u našim nevoljama i potrebama, ako od njega istinski tražimo pravi život. Tada ćemo pronaći i utjehu, i snagu i uslišanje. Potražimo ga stoga uvijek iznova, poput onog jednostavnog mnoštva, te ćemo spoznati čega smo doista potrebni, za što nam je moliti da dobijemo život koji daruje jedino Isus.

15. 07. 2012.

15. nedjelja kroz godinu

Am 7,12-15;
Ps 85,9-10. 11-12. 13-14;
Ef 1,3-14; Mk 6,7-13

Po svojim vjesnicima Bog je tijekom povijesti pripravljao čovječanstvo na dolazak njegova Sina, na objavu i spasenje. Polazeći od izraelskog naroda, Božja otkupiteljska ljubav se morala raširiti na sve narode. Zato Isus bira i šalje dvanaesticu, te im daje moć nad zlom. Poslije uskrsnuća Isus je ponovno poslao svoje učenike i uvećao im ovlasti. Od tada Božji poslanici odlaze k svim narodima kako bi im najvjestili i ponudili Božje oprostjenje i novi život. Koliko je samo divnih i neustrašivih misionara tijekom povijesti Crkve. Mnogi su čak i mučeništvom posvjedočili za Evanđelje. No, i pored toga, toliki ne prihvaćaju Božju ponudu spasenja. Od nas kršćana traži da se uvijek vraćamo izvoru spasenja, kako bismo se osnažili da obnovljenim zalaganjem svojim životima posvjedočimo za Evanđelje. Naše svjedočanstvo nije beznačajno, ma u kom staležu živjeli. Bog može po našem osobnom svjedočanstvu k sebi privesti čak i one od kojih bismo mi odavno odustali.

30. lipnja

Blaženi Bazilije Veličkovski

(* 1. lipnja 1903. + 30. lipnja 1973.)

- Rođen u obitelji s puno svećeničkih zvanja ● ratnik iz gimnazijskih klupa ● svećenik redovnik ● profesor ●
- obraćao je one koji su nasilno prevedeni u pravoslavlje ● gradio je crkve ● limenka mu bila kalež ●
- ukrajinski rodoljub ● osuđen na smrt ● liturgiju slavio na oltaru od kartonskih kutija ● biskup podzemne crkve ●
- bio u Zagrebu, djelovao u Kanadi ● umro iscrpljeni teškim radom i progonom ●

Vasil Vsevolod Velyčkovsky se rodio 1. lipnja 1903. godine u ukrajinskom gradu Ivano-Frankivsk, koji danas broji preko 220.000 stanovnika. U vrijeme Vasilovog rođenja grad je pripadao Austro-Ugarskoj i brojao je manje od 30.000 stanovnika, od kojih je skoro polovina bilo židovske narodnosti. Od malih nogu Vasil je želio raditi za spas duša. Iz gimnazije je s 15 godina stupio u vojsku u rat za neovisnost Ukrajine. Kad se 1920. godine vratio iz rata, stupio je u Lvovsko sjemenište. Osjetivši redovničko zvanje, 1924. godine je stupio u novicijat redemptorista, a godinu dana kasnije je zaređen za svećenika. Dvije godine je bio profesor mladim redemptoristima. Kako je gorio je misionarskim žarom, povjeren mu je misionarski rad među doseljencima iz Galicije, koji su pod pritiskom prešli na rusku pravoslavnu vjeru. Pri tome nije zanemario ni domaće stanovništvo. Uz to je podigao je više crkava i kapela.

Progonili ga sovjeti i Nijemci

Žestoki progon grkokatoličke crkve je izbio 1939. godine, kad je Sovjetski savez okupirao Ukrajinu. Otac Vasil je, unatoč prijatnji sovjetske tajne policije, 1940. godine organizirao procesiju s 20.000 vjernika. Od 1941. godine je počeo raditi među pravoslavnim Ukrajinčima u kraju koji su okupirali Nijemci. Ovi su ga protjerali pod optužbom da surađuje s ukrajinskim pokretom otpora.

U smrt zbog vjernosti Katoličkoj crkvi

Kad je sovjetska vojska 1945. godine ponovno porobila i zapadnu Ukrajinu, u noći između 10. i 11. travnja uhićeni su svi poglavari grkokatoličke crkve. O. Vasil je 26. srpnja 1945. godine utamničen zbog antisovjetske pro-

pagande. Kad su mu ponudili slobodu, ako pristupi Ruskoj pravoslavnoj crkvi, odgovorio je „Nikada“. U Kijevu je osuđen na smrt zbog toga što je zavojevačku sovjetsku vojsku 1939. godine, nazvao „crvenom hordom“ i „crvenom bandom“. Dok je tri mjeseca u tamnici čekao izvršenje smrtno kazne, zatvorenike je učio moliti. Učio ih je vjerske istine, pripremao ih je za sakramente. Umjesto smrtno kazne dobio je desetgodišnju robiju.

Euharistija u tamnici

Dvije je godine proveo u logoru, a ostatak vremena u rudniku. I tamo je gotovo danomice služio liturgiju. Limenka mu je služila kao kalež. Komad lima postao mu je i oltar i nerazoriva crkva, koja je počivala na „čvrstom uvjerenju i na Božjoj milosti“. Posljednjih par mjeseci proživio je u zatvorskoj bolnici. Dugo tamnovanje i težak rad nagrizaio je njegovo zdravlje. Kad je 1955. godine otpušten iz tamnice, nije smio djelovati ni u jednoj crkvi. Za crkvu mu je poslužila sobica u kojoj je od praznih

kartonskih kutija sagradio oltar. Tu se okupljalo pet – šest vjernika na liturgiju. Bez obzira na žestoki progon Crkve, blaženi je Vasil osim dnevne svete mise, vodio duhovne vježbe, a mnogima je bio duhovni vođa. Sveta Stolica ga je 1959. godine imenovala biskupom „šuteće crkve“. Biskupsko je posvećenje mogao primiti tek četiri godine kasnije. Ni deset godina robovanja nije slomilo misionarski duh biskupa Veličkovskog. Tajna policija ga je u stupu pratila, a onda je 1969. godine osuđen na tri godine tamnice zbog „antikomunističke propagande, zanemarivanja dužnosti sovjetskog građanina i zbog toga što je napisao knjigu o slici Majke koja uvijek pomaže, gdje je na različite načine pokazao kako ateisti nisu mogli biti dobri građani, a slušao je i radio Vatikan“. Novo robovanje mu je donijelo tešku bolest srca. Nakon što je 27. siječnja 1972. godine izišao iz zatvora, zabranjen mu je povratak u Lvov.

Protjeran iz domovine

Protjerani biskup je otputovao u Zagreb da posjeti svoju sestru, u Rimu se susreo s kardinalom Josipom Slipijem i papom Pavlom VI. Kratko vrijeme je djelovao u kanadskoj ukrajinskoj dijaspori gdje je kao 70-godišnjak, nakon deset godina biskupske službe, umro 30. lipnja 1973. godine. Njegova bi poruka bila „Ne boj se onoga što ti je trpjeti! Evo, Sotona će neke od vas baciti u tamnicu da budete iskušani. Bit ćete u nevolji deset dana. Budi vjeran do smrti i dat ću ti vijenac života“ (Otk 2,10). Cijeli je život biskupa Veličkovskog bio svjedočenje. U vremenima okrutnog progona ostao je ustrajan, vjeran i izdržljiv do smrti. U svetoj godini 2000. je započeo proces njegovoga proglašenja blaženim. Blaženi papa Ivan Pavao II. ga je 24. travnja 2001. proglašio blaženim i mučenikom kršćanske vjere.

Govori vam Sluga Božji o. Gerard Tome

Na vašu dobrotu, Isuse i Marijo, gledati...

Piše: o. Ante Stantić, OCD

Naslov ovog prikaza, u povezanosti s vlastoručnim Gerardovim bilješkama, podvlači riječ „gledati“. Ta je riječ ključna za otkrivanje značenja naslova ovog kratkog prikaza: „Vašu dobrotu, Isuse i Marijo, gledati...“.¹ Sluga Božji tu riječ posuđuje od sv. Ivana od Križa koja u španjolskom originalu glasi: „Atención amorosa“, za čije značenje osim spomenute riječi „gledati“, Gerard upotrebljava i riječ „Pazi na Isusa“! Znakovito je da taj izraz Gerard upotrebljava i za Majku Mariju: „Vašu dobrotu, Isuse i Marijo gledati“! Cijeli jedan rukopis, tj. bilješke jednih njegovih osobnih duhovnih vježbi, nosi naslov: „Duhovne vižbe: na Isusa i Majku paziti“.²

U štovanju Majke Božje termin „Gledati, promatrati Marijinu dobrotu i ljepotu...“ je isto što otkrivati da je: „Majka Božja najplemenitija bila jer je vazda Bogu ugodila“. Kršćani trebaju Mariju štovati nasljedovanjem njezine plemenitosti: „Majka Božja je najplemenitija bila jer je vazda Bogu ugodila. Kad Mariju nasljedujemo pametan lijek uzimamo te sveti postajemo“.³ Majka Božja je: „Vrt kreposti. Tko je štuje krepovima se odlikuje“.⁴

Ovakvim i sličnim mislima obiluju Gerardovi zapisi o Majci Božjoj. Na prvi pogled dalo bi se, iz navoda, zaključiti da Sluga Božji ističe moralne kreposti i vrijednosti koje u životu Majke Božje trebamo otkrivati i nasljedovati. Međutim, on riječju „gledati“ i „paziti“ označava motrenje, kontemplativnu ljubav: „Moje ljubljenje na vas pazenje... (jer) Goruća svijeca želim biti za neumrle duše... U radosti vas grliti, u žalosti pod križem patiti“.⁵ Ovim i drugim vlastoručnim zapisima o. Gerard označava specifično kontemplativno,

mistično obilježje svoga štovanja Majke Božje. Pojmove posuđuje od Ivana od Križa da bi očitovao kvalitetu ljubavi kojom, u isto vrijeme, ljubi Isusa, Majku, i Crkvu, Kristovo otajstveno tijelo“.⁶

Kad riječi „pazenje“, „grljenje“, povežemo s riječju „gledati“, te ih čitamo u kontekstu Gerardove terminologije, koju posuđuje od Ivana od Križa, dolazimo do saznanja da Gerard tim terminima, podvucimo još jednom, označava kontemplativno, motrilačko, iskustveno obilježje ljubavi u: „gledanju dobrote Isusove i Marijine“. Takvo „gledanje“ dodaje kvalitetu djelatnom apostolatu, što potvrđuje sljedeći Gerardov navod iz drugih rukopisa: „Svako je čovječje srce bolna rana (po istočnom grijehu). Tu ranu liječi ljubav vatrena. Kada je radost i zabava duše samo Božja slava“. Tako nešto se očituje samo u kvaliteti ljubavi jer tada apostol: „služi Isusu i Mariji ne za slast nego samo za duše spas“.⁷ Sluga Božji žarko moli za takvu kvalitetu ljubavi u štovanju Majke Božje jer je uvjeren da takvo vrlo kvalitetno štovanje Majke Božje ima također vrlo učinkovito eklezijalno značenje. Vjeruje da ima vrlo učinkovito značenje za Crkvu, za duše: „Kad po vašoj želji, Isuse i Marijo, činim i trpim, za svakoga korisno živim“. Stoga moli: „Prečista Majko, daj mi srce čisto!“⁸ Moli za „srce čisto“ jer želi živjeti i djelovati samo Bogu na slavu. „Boriti se protiv strasti je isto što i živjeti bez opasnosti i imati radost i zabavu samo u proslavljanju Isusa i njegove Majke“.⁹ Treba posebno zapaziti da „grljenjem Isusa i Majke“ je isto što i „odreći se svega da bi uzmogao pridobiti za sebe njezina Sina. Služiti Isusu ne za slast

nego za duše spas“.¹⁰ Sluga je Božji uvjeren da je takvo „služenje“ isto što i „sjedinenje“ s Bogom, te ima nadnaravna, motrilačka (kontemplativna) obilježja. On smatra da vrijedi za Crkvu više nego sva djela jer samo „djelatni život zida ali i ruši“. Onaj život koji izvire iz „zgodne rose molitve i blagodarne kiše samozataje, pozlaćuje čovječanstvo. Bog tada ukida progonstvo, Crkva napreduje jer takav život najuspješnije djeluje za dobrobit Crkve. Samo djelatni život zida ali i ruši. Onaj koji izvire iz molitve, iz motrenja, vazda koristi duši i Majci Crkvi miloj...“¹¹ Ovaj Gerardov tekst se temelji na tekstu sv. Ivana od Križa: „Malo čiste ljubavi vrijedi za Crkvu više nego djela“.¹²

Držim da možemo zaključiti da su za Gerarda Isus i njegova Majka objekt neprestanog „gledanja, motrenja, inspiracija“ koje vode u „sjedinenje duše s Bogom“ te pridonose kvaliteti apostolke djelatnosti! Da sve ono što u životu čini, čini u „druženju“ s Isusom i Majkom, po ljubavi; „gledanjem“ na njih!

¹ Razg. IM, 004121-² 23/IX, 1930, 004878.³ Th. past., 002775.⁴ Rudnik, 003665.⁵ Duh. vižbe, 004815, 004899.⁶ Th. past., 002835-36.⁷ Biser mišljenja, 004212.⁸ Ondje, 004317, 004207.⁹ Ondje, 004204, 004210.¹⁰ Ondje, 004212.¹¹ Th. past., 002835-36.¹² Sv. Ivan od Križa, Duh. spjev, strofa 28,2.

Razgovor sa svećenikom dr. Ivicom Ivankovićem Radakom

Volio bih biti povezan s ljudima i ostati povezan s knjigom

Razgovarao: mr. Mirko Štefković

Dr. Ivica Ivanković Radak je rođen u Subotici 1979. godine. Odrastao je na salašu kraj Subotice, u obitelji s dva starija brata. Nakon započete ekonomske škole, koju je upisao 1994. godine, već u drugoj godini nastavlja školovanje u Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji Paulinum u Subotici. Po završetku filozofsko-teoloških studija u Zagrebu kod Isusovaca, 26. lipnja 2005. godine zaređen je za svećenika u subotičkoj katedrali. U jesen iste godine započeo je postdiplomski studij crkvenog prava na Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu. Istodobno je, tijekom studija, od 2005. do 2011. godine boravio u Papinskom hrvatskom zavodu svetog Jeronima u Rimu.

Zvonik: Nedavno ste obranili svoju doktorsku tezu iz područja kanonskoga prava na Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu. Kako ste doživjeli taj važan događaj?

□ Bilo je to 28. ožujka, a tema je „Nerazrješivost ženidbe u Katoličkoj i u Pravoslavnoj crkvi: postupkovni učinci ništavosti, rastave i razvoda“. Razumljivo je da takvi događaji čovjeka ispunje radošću i zadovoljstvom, napose u izradi doktorata gdje valja imati strp-

ljenja i ustrajnosti. Tijekom klasičnog studija, svaki semestar se polažu ispiti, pa se vide rezultati osobnog rada, što daje motivaciju za dalje, dok u pisanju radnje treba dočekati nekoliko godina da se vidi plod, i uvijek postoji nepoznanica i rizik, hoće li se stići do kraja, ali i kakvi će zaključci biti na koncu.

Zvonik: U pripravi svoje doktorske teze bili ste upućeni i na pravoslavnu literaturu, pa tako možemo slobodno

reći da je Vaša teza i ekumenska. Kakvo je bilo Vaše iskustvo suradnje s pravoslavcima?

□ Rekao bih da su to bili više pojedinačni susreti, nego suradnja, u što bi ti susreti svakako mogli prerasti, jer ima tema o kojima bi se moglo razgovarati. Naime, kako sam u svojoj radnji nastojao usporediti ženidbeno pravo Katoličke crkve i bračno pravo Srpske pravoslavne crkve, i to glede konkretnih pitanja ništavosti ženidbe, rastave i razvoda, imao sam potrebu za literaturom vezanom uz pravoslavno crkveno pravo. U više navrata sam bio u biblioteci Pravoslavnog bogoslovske fakulteta u Beogradu, a imao sam prigodu i upoznati se u glavnim crtama s radom suda Eparhije Bačke u Novom Sadu, na čemu sam osobito zahvalan.

Katolička crkva u nesretnim slučajevima bračnoga života dopušta supružnicima da žive odvojeno, tj. samo rastavu, dok Pravoslavna crkva u takvim slučajevima podjeljuje razvod, a s time i pravo da jedno ili oboje supružnika, uz dopuštenje crkvenih vlasti, sklopi novi brak u Crkvi.

Zvonik: U svojoj doktorskoj disertaciji obradili ste vrlo važnu temu o poimanju nerazrješivosti ženidbe u Katoličkoj i u Pravoslavnoj crkvi. Koje razlike tu zapravo postoje?

□ Postoje razlike u teološkom poimanju sakramenta ženidbe, koje imaju utjecaj na pravnom području, jer u stvarnosti dolazi do vrlo različite životne prakse. Katoličko poimanje se temelji na apsolutnoj nerazrješivosti, koje znači da ženidba koju su dvoje supružnika jednom valjano sklopili traje do smrti, te nije moguće sklopiti novi, drugi brak u Crkvi. Pravoslavno poimanje sakramenta ženidbe također se temelji na nerazrješivosti, ali ne apsolutnoj. Prema takvom nauku, brak tj. sakrament ženidbe osim fizičke smrti jednog od supružnika, prestaje i moralnom smrću, odnosno jedan od supružnika svojim grijehom uništava sakramentalnost ženidbe, a Crkva samo konstatira prestanak braka, odnosno razvod. Temelj različitog ovisi o tome kako se tumači odlomak iz Matejeva Evanđelja (5,32 i 19,9) „Tko god otpusti svoju ženu – osim zbog bludništva – navodi je na preljub i tko se god otpušenom oženi, čini preljub“. Katoličko poimanje na ovom temelji rastavu supružnika, ali uz trajanje ženidbene veze, te dopušta samo odvojeni život muža i žene koji i dalje zadržavaju pravo na primanje sakramenata. Pravoslavno poimanje na ovom temelji prestanak, razvod braka koji su supružnici sklopili, i zbog „snishodljivosti“ ljudskim slabostima, imajući na umu slabu čovjekovu narav koja je sklona padu i grijehu, dozvoljava ponovno sklapanje ženidbe u Crkvi s trećom osobom. Pravoslavna crkva blagoslivlja novi brak kako supružnici ne bi živjeli u nesređenim zajednicama. Motiv zbog kojeg se podjeljuje razvod naziva se brakorazvodnim uzrokom. Prvi koji se navodi je preljub ili bludništvo, različito se prevodi, prema navedenom ulomku Matejeva Evanđelja, a danas ih u SPC ima osam. U praksi se zapravo i ne preispituje zbog kojih je motiva došlo do nekog razvoda, što stvara dodatnu poteškoću u određivanju kriterija u kojim slučajevima podijeliti razvod, a u kojima ne.

□ Problem s kojim se Katolička crkva suočava u svom pastoralnom djelovanju su vjernici „rastavljeni i ponovno vjenčani“. Riječ je o supružnicima koji su sklopili valjani crkveni brak, potom su se na civilnom području razveli i ponovno vjenčali, pa u takvom stanju ne mogu primiti sakramente što je jedna od najbolnijih stvari. U takvim situacijama, Pravoslavna crkva bi podijelila razvod prvog braka i dopustila ponovno sklapanje braka u Crkvi. Primijeniti takvu praksu u Katoličkoj crkvi, značilo bi odustati od apsolutne nerazrješivosti braka, a Crkva vjeruje da nema vlast mijenjati nešto što je u Svetom pismu zapisano. Vjernici koji su se našli u takvim teškim bračnim situacijama, ni na koji način ne mogu biti isključeni iz Crkvene zajednice, omlažani ili odbačeni, nego se takvim bračnim parovima treba posvetiti jednaka pastoralna briga kao i drugima. Osobno mislim, da bi se tu i unutar

□ Problem s kojim se Katolička crkva suočava u svom pastoralnom djelovanju su vjernici „rastavljeni i ponovno vjenčani“. Riječ je o supružnicima koji su sklopili valjani crkveni brak, potom su se na civilnom području razveli i ponovno vjenčali, pa u takvom stanju ne mogu primiti sakramente što je jedna od najbolnijih stvari. U takvim situacijama, Pravoslavna crkva bi podijelila razvod prvog braka i dopustila ponovno sklapanje braka u Crkvi. Primijeniti takvu praksu u Katoličkoj crkvi, značilo bi odustati od apsolutne nerazrješivosti braka, a Crkva vjeruje da nema vlast mijenjati nešto što je u Svetom pismu zapisano. Vjernici koji su se našli u takvim teškim bračnim situacijama, ni na koji način ne mogu biti isključeni iz Crkvene zajednice, omlažani ili odbačeni, nego se takvim bračnim parovima treba posvetiti jednaka pastoralna briga kao i drugima. Osobno mislim, da bi se tu i unutar

a s time i pravo da jedno ili oboje supružnika, uz dopuštenje crkvenih vlasti, sklopi novi brak u Crkvi.

Zvonik: Da li po Vašem mišljenju postoji potreba i mogućnost preispitivanja katoličkog poimanja nerazrješivosti, tj. eventualnog približavanja pravoslavnoj praksi, koja – kako se čini – nekako više uzima u obzir krhkost ljudske naravi?

□ Problem s kojim se Katolička crkva suočava u svom pastoralnom djelovanju su vjernici „rastavljeni i ponovno vjenčani“. Riječ je o supružnicima koji su sklopili valjani crkveni brak, potom su se na civilnom području razveli i ponovno vjenčali, pa u takvom stanju ne mogu primiti sakramente što je jedna od najbolnijih stvari. U takvim situacijama, Pravoslavna crkva bi podijelila razvod prvog braka i dopustila ponovno sklapanje braka u Crkvi. Primijeniti takvu praksu u Katoličkoj crkvi, značilo bi odustati od apsolutne nerazrješivosti braka, a Crkva vjeruje da nema vlast mijenjati nešto što je u Svetom pismu zapisano. Vjernici koji su se našli u takvim teškim bračnim situacijama, ni na koji način ne mogu biti isključeni iz Crkvene zajednice, omlažani ili odbačeni, nego se takvim bračnim parovima treba posvetiti jednaka pastoralna briga kao i drugima. Osobno mislim, da bi se tu i unutar

Crkve moglo napraviti puno više i usudujem se reći da se Crkva tu još nije u potpunosti snašla, niti pronašla najbolji model. Pri tom ne mislim da se mora promijeniti crkveni nauk ili praksa, ali u pastoralnom pristupu takvim životnim pričama svakako da, jer svaki slučaj je priča za sebe, bila ona ugodna za uho ili ne.

Postupak za utvrđivanje ništavosti ženidbe koji se vodi na katoličkim crkvenim sudovima, nastoji ispitati je li neka ženidba valjana ili ne, je li neki brak uopće sklopljen ili ne, a ne jedan valjano sklopljeni brak razvoditi.

Zvonik: Postupci utvrđivanja eventualne ništavnosti ženidbe na crkvenim sudovima obično dugo traju. Da li je to možda jedan od razloga što je broj tih postupaka nerazmjerno mali u odnosu na broj rastavljenih katolika?

□ Sigurno da i to utječe na odluku hoće li se netko upustiti u pokretanje postupka ili ne. Kada govorimo o tome, nije loše imati na umu jednu razliku. Među ljudima se za ovakvu vrstu crkvenog postupka može čuti kako je tu riječ o „crkvenom razvodu“. Postupak za utvrđivanje ništavnosti ženidbe koji

se vodi na katoličkim crkvenim sudovima, nastoji ispitati je li neka ženidba valjana ili ne, je li neki brak uopće sklopljen ili ne, a ne jedan valjano sklopljeni brak razvoditi. Drugim riječima, utvrđuje se jesu li mladenci na dan vjenčanja, u trenutku dok su stajali pred oltarom sklopili valjanu ženidbu ili ne. Sve što se događalo nakon toga više nema tu težinu, jer ako je ženidba valjana sklopljena pred Bogom, Crkva nema nikakve ovlasti da tako nešto proglasi nevaljanim ili razvede. Do rastave supružnika često dođe zbog nesretnog slijeda događaja i mnoštva drugih problema koji se pojave tijekom zajedničkog života nakon sklapanja ženidbe. To je dobrim dijelom razlog zbog čega se većina rastavljenih

brakova ne može proglasiti ništavnim, a s tim i dozvoliti ponovno sklapanje braka u Crkvi, ili bolje rečeno, sklapa nje prvog pravog valjanog braka.

Zvonik: Što je po Vašem mišljenju moguće učiniti – konkretnije u našoj biskupiji – da se te osobe usude ući u pokretanje postupka?

□ Malo mi je teže dati pravi odgovor, kada još u biskupiji zapravo nisam ni radio. Imam dojam da je zajedničko ovim našim krajevima, ne samo u našoj biskupiji nego i šire, da se tek kroz zadnjih desetak godina više govori, čuje i zna o mogućnosti proglašenja ništavosti braka. U tisku se često susreću članci na tu tematiku, a mnogi sudovi imaju izrađene stranice na internetu s vrlo korisnim informacijama. Kao prvi korak nije loše razgovarati sa župnikom ili svećenikom koji poznaje situaciju, kako bi se kroz razgovor iskristaliziralo ima li temelja za pokretanje postupka ili ne.

Važna je temeljita i ozbiljna priprava za brak. Ali treba nastaviti i kasnije raditi s obiteljima, jer tek nakon sklapanja ženidbe dolazi do izražaja što to znači živjeti u braku, u svoj ljepoti, ali i kroz poteškoće i krize.

Zvonik: Sigurno da nam je potrebno promišljati o tomu što učiniti da do rastava ne dođe. Gdje Vam se po tom pitanju čini mogućim učinkovitije pastoralno djelovati?

□ Uvjerem sam da je jedna od bitnih stvari, temeljita i ozbiljna priprava za brak. Jednako tako, nastaviti i kasnije raditi s obiteljima, jer vjerujem da tek nakon sklapanja ženidbe dolazi do izražaja što to znači živjeti u braku, u svoj ljepoti, ali i kroz poteškoće i krize. U našoj biskupiji postoji vrlo aktivna Zajednica bračnih susreta, koja u svom radu i duhovnosti pruža puno konkretnih i dobrih poticaja. Mislim da se kroz rad s obiteljima puno može napraviti, jer su to ljudi koji imaju iskustvo i znaju što znači živjeti u bračnoj zajed-

nici, i kao takvi mogu jedni drugima pomoći kada dođu krize i poteškoće.

Uvijek bih volio biti aktivno uključen u pastoral, kao kapelan, župnik ili gdje već bude bilo potrebe, ali mi je i studij drag i ne bih volio zapustiti znanstveni rad.

Zvonik: Stečeno znanje i poznavanja, uvjeren sam, stavit ćete na raspolaganje potrebama naše biskupije. Gdje vidite sebe u budućnosti?

□ Radujem se povratku u biskupiju. Hodajući okolo vidio sam da u svim krajevima postoje problemi ove ili one vrste, pa uviđam da u prilikama u kojima mi živimo, ima puno i dobrih stvari.

Moja promišljanja i planovi, ako se tako mogu izraziti, vrte se oko dvije stvari: biti povezan s ljudima i ostati povezan s knjigom. To znači da bih uvijek volio, s jedne strane, biti aktivno uključen u pastoral, kao kapelan, župnik ili gdje već bude bilo potrebe. S druge strane, studij mi je drag i ne bih volio zapustiti znanstveni rad, jednako kao što se ne bih volio baviti samo i isključivo pastoralnim radom. Konkretno, kroz povremena predavanja, ako se ukaže prilika na nekom učilištu, kroz rad na crkvenom sudu, pišući članke, a osobito mi je draga aktivnost u Hrvatskom kanonističkom društvu koje otvara prostor za tako nešto. Mislim da su obje dimenzije, i duhovno-pastoralna i znanstvena, neizostavne, a ako se čovjek ne prisili, preuzimajući određene aktivnosti i obveze, obično jedno od toga dvoga strada. To su moja razmišljanja, a što će se od svega ostvariti do kraja, vidjet ću.

Zvonik: Hoće li i naši dragi čitatelji imati prilike putem Zvonika postavljati Vam pitanja i dobivati odgovore?

□ Nije prvi put da mi netko iz Uredništva *Zvonika* postavlja ovo pitanje, no, sada više nema razloga izvlačiti se. Kako od 1. kolovoza dobivam stalnu službu u biskupiji, vrlo rado bih se uključio od jeseni u rad *Zvonika*, pa je svako pitanje vezano za crkveno pravo dobro došlo. Nije nužno da to bude vezano uz sklapanje ženidbe, dapače, postoji mnoštvo drugih tema koje su zanimljive, a doprinosi svima nama na izgradnju, jer se često radi o vrlo konkretnim i praktičnim pojedinostima s kojima se susrećemo u vjerničkom životu.

Obljetnica 250 godina posvećenja crkve Presvetog Trojstva u Somboru (1762.-2012.)

Piše: *Dragan Muharem*

Centralna proslava 250. obljetnice crkve Presvetog Trojstva u Somboru bila je u nedjelju 3. lipnja. Jubilej ovog najljepšeg i najmonumentalnijeg baroknog zdanja na našim prostorima dostojno je proslavljen. Svečano obilježavanje započelo je trodnevnicom, od 29. do 31. svibnja, kroz koju su održane svete mise i propovijedi na njemačkom, mađarskom i hrvatskom jeziku. Zadnja dva dana uoči samoga slavlja osmišljene su kao kulturno – glazbene manifestacije u kojima se revalorizirala bogata povijest nekadašnjeg franjevačkog samostana a sada župne crkve. Šestodnevno obilježavanje ove obljetnice završeno je svečanom svetom misom koja je slavljena u nedjelju 3. lipnja, na svetkovinu Presvetog Trojstva, koja je ujedno i proštenje župe. Misu je predvodio apostolski nuncij u Republici Srbiji **mons. dr. Orlando Antonini** uz koncelebraciju biskupa domaćina **mons. dr. Ivana Pénzesa** i velikog broja svećenika, od kojih su bili nazočni i mnogobrojni kapelani koji su služili u ovoj župi.

Bogata povijest na slavu Presvetog Trojstva

U povodu obilježavanja 250 godina posvete crkve Presvetog Trojstva održano je 1. lipnja prigodno predavanje na kome su govorili **mons. Stjepan Beretić**, subotički katedralni župnik, inače nekadašnji župljanin ove župe u kojoj je kršten i u kojoj je slavio svoju prvu svetu misu, pater **Vjenceslav Mihetec**, karmelićanin iz Sombora te pater **Domagoj Šimunović**, franjevac iz Slavonskog Broda i nekadašnji profesor u kla-

sičnoj gimnaziji „Paulinum“ u Subotici. **Mons. Stjepan Beretić** govorio je o povijesti crkve, čija je izgradnja započela 1752. godine. „Kako je gradnja najljepše barokne crkve u Subotičkoj biskupiji trajala 20 godina, lako je zaključiti da su sredstva za gradnju sporo nadolazila. Istaknuo je da je 1762. godine, uoči blagdana Presvetog Trojstva, u subotu 4. lipnja upravitelj župe **fra Tadej Hegeduš** blagoslovio novu crkvu. Prvu

Barokni oltar sv. Franje u Somboru

svečanu svetu misu u novoj crkvi služio je 5. lipnja 1762. godine čatalinski župnik **Antun Bajalić**. Crkva tada još nije bila završena, a sam tijekom gradnje pra-

tile su i pojedine nezgode. U velikom nevremenu 1770. godine grom je udario u zvonik, a ispod kupole zvonika otpalo je nekoliko opeka i razbijena su vrata na koru. Grom je spalio i pozlatu na oltarnoj slici sv. Franje. Zbog zidarskih i limenih radova sav je zvonik bio u skelama, a onda je u kolovozu 1771. godine došla snažna oluja koja je oborila skele na krov crkve i izazvala još veću štetu, kazao je **mons. Beretić**. Od skupljenih umjetnina u crkvi, on je izdvojio prekrasno urešeni barokni oltar sv. Franje, kao i oltare sv. Ane i sv. Josipa. Najljepša propovjedaonica u Subotičkoj biskupiji nalazi se upravo u ovoj crkvi. Veliku sliku Presvetog Trojstva za glavni oltar naslikao je somborski slikar **Paul Kronoveter** 1784. godine. To je najveća oltarna slika u Bačkoj, visoka šest a široka 2,5 metra.

Redovnici u Somboru

Pater Vjenceslav Mihetec u svom je predavanju podsjetio da su karmelićani u Somboru prisutni 108 godina. Zahvaljujući matičnom samostanu u Budimpešti, kojoj je trebala kuća za studij filozofije i teologije, donesena je odluka da to bude Sombor. Tako, nakon 118 godina kako franjevci nisu prisutni, u Sombor ponovno dolaze redovnici. Dakako, franjevačka tradicija u Somboru je neizbrisiva do danas i na njoj su i karmelićani mogli graditi budućnost. Iako

nov i do tada nepoznat red, karmel je zahvaljujući zauzetim i karmelskoj tradiciji odanim redovnicima veoma brzo prihvaćen od somborskih vjernika. Pater Domagoj Šimunović govorio je o franjevcima u Hrvatskoj, ističući da su franjevci bitno pridonijeli oblikovanju grada i njegove kulture svojim djelovanjem. Na kraju predavanja prikazan je film **Ernesta Bošnjaka** koji je 1932. godine snimio Tijelovsku procesiju. Proslavu je pratila i prigodna izložba slika sakralnih objekata slikara **Jenea Višinke** iz Sombora i slika somborskih motiva i crkava subotičkog arhitekta **Károlya Törtelyja**.

Glazbeni događaj za Sombor

Dio obilježavanja 250. obljetnice posvete crkve Presvetog Trojstva bio je i duhovno – glazbeni koncert kojeg su priredili župljani ove župe na čelu sa

župnim vikarom vlč. **Gaborom Drobinom**, koji je pratio na orguljama i **prof. Ivane Antunić**, dirigenticom. Izveli su sakralnu glazbu iz Taizea, a vlč. Drobin započeo je i zaključio koncert snažnim zvucima somborskih orgulja.

Na sam dan slavlja obljetnice pjevao je zbor Collegium musicum catholicum iz Subotice pod ravnanjem **Miroslava Stantića**, a na orguljama je pratio **mr. Kornelije Vizin**. Zbor je pjevao na hrvatskom, mađarskom i njemačkom jeziku a praižvedena je Osječka barokna misa iz XVII. stoljeća.

Vrhunac slavlja – misa s apostolskim nuncijem

Trenutak za koji su se mnogi pripremali, naročito župnik **preč. Josip Pekanović** sa svojim suradnicima, bila je sveta misa na dan svetkovine Presvetog Trojstva, koja je ujedno bila i vrhunac proslave ove značajne obljetnice. Misu je predvodio apostolski nuncij mons. dr. Orlando Antonini. U prigodnoj homiliji pred prepunom župnom crkvom nuncij je izrekao ove riječi: „Isus je rekao: ‘Nazvao sam vas prijateljima, jer sve što sam čuo do Oca svoga objavio sam vama’. Među prijateljima nema tajni. Također i sam Bog u svojoj prevelikoj želji da uspostavi komunikaciju s ljudima u svome Sinu objavljuje sebe u mjeri u kojoj je moguće da ga čovjek primi, sve do onog zajedništva života i ljubavi koje prožima odnos Oca, Sina i Duha Svetoga. S druge strane, objava misterija Trojstva angažira naš intelekt, koji se ponizno klanja onom svetom strahu starozavjetnih pobožnika koji su pokrivali svoja lica jer nije bilo moguće

vidjeti Boga i ostati živ. Ovdje je na djelu naša cjelokupna egzistencija, jer je oblikovana na sliku i priliku tog veličanstvenog misterija po komu je čovjek slika i prilika Boga“, kazao je apostolski nuncij Orlando Antonini i dodao da je čovječanstvo zajedništvo različitih osoba, različitih kultura, različitih rasa, ali naša ljudskost je obilježena grijehom koji od različitosti ne čini bogatstvo, nego je izvor sukoba, protivljenja i ratova. „Čovječanstvo je slika Presvetog Trojstva po različitosti, dok jedinstvo tek treba stvarati. To je cilj koji tek trebamo postići, a to ostvarivanje počinje već sada u crkvi, u skupu pozvanih i različitih naroda, različitih jezika i rasa, ujedinjenih pod vodstvom jednoga pastira, a dostići će puninu kada se cjelokupno čovječanstvo dopusti oblikovati i umijesiti kao voda s brašnom od istoga, božanski stvaralačkog aktera Duha Božje ljubavi“, kazao je apostolski nuncij.

Katolička crkva slika jedinstva i različitosti

U svom obraćanju, apostolski nuncij osvrnuo se i na Katoličku crkvu u Srbiji. „Vrlo upečatljivu sliku jedinstva različitosti pokazuje nam Katolička crkva u ovoj zemlji. Ona je i hrvatska i mađarska i slovačka i njemačka. U pitanju je jedna izvanredna multietnička realnost. To je bez sumnje i svojevrsni izazov i izvanredna mogućnost. Draga braćo, doista vjerujem da ovaj oblik svjedočanstva od nas, kao kršćana, Bog ovdje i danas traži. Upravo to pokazujemo i nama samima i ovom društvu u cijelome svijetu da je moguće da različite nacionalne zajednice zajedno žive i da se međusobno obogaćuju. To je naša misija, specifična misija katolika u Srbiji. Osažite i njegujte vaš posebni kulturni identitet, vašu povijest, vašu tradiciju. Ugledajte se uvijek na veliku tajnu Presvetog Trojstva i učinite je modelom vlastita življenja i suživota“, kazao je Nuncij.

Na kraju svete mise, u neformalnom obraćanju prisutnima, Nuncij nije krio svoju radost i oduševljenje ovim slavljem. Pohvalio je i organizatore cjelokupnoga slavlja i, što je njemu osobito na srcu kao zaljubljeniku u arhitekturu, nije krio divljenje nad prekrasnom dvopolstoljetnom baroknom građevinom.

Organizatori i sudionici proslave

Cjelokupni teret organizacije ovog nemalog jubileja radosno i zdušno su podnijeli sami župljani župe Presvetog Trojstva, na čelu sa župnikom preč. Josipom Pekanovićem. Tu su i njegovi najuži suradnici vlč. Gabor Drobina, župni vikar te **Rozmari Mik**, vjeroučiteljica. Od civilnih vlasti i uzvanika sudjelovali su i generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici **Ljerka Alajbeg**, ravnatelj Zavoda za kulturu

vojevođanskih Hrvata **Tomislav Žigmanov**, predstavnici nacionalnih manjina (hrvatski, mađarski, njemački), predstavnici policije i vojske, načelnica gradske uprave **Irina Burka Parčetić** te predstavnici drugih kulturnih ustanova u gradu. Izvanjskoj ljepoti slavlja pridonijeli su i mladi župe obučeni u narodne nošnje (hrvatsku, njemačku i mađarsku).

U svom zahvalnom govoru župnik Pekanović od srca je zahvalio svima koji su svojim radom i prisustvom utkali sebe u ovo slavlje. Naročito je uputio riječi zahvale nunciju mons. Orlandu Antoniniju i iskoristio trenutak da izrazi suosjećanje oko tragedije velikog potresa koji je tih dana zahvatio Nuncijevu domovinu Italiju.

Slavlje se nakon mise nastavilo u prostorijama župe prigodnim ručkom i druženjem uz glazbu za koju su se pobrinuli domaći tamburaši.

Slika vlč. Gabora Drobine, kapelana

Susret u Somboru

Dvoipol stoljetna crkva Presvetog Trojstva u Somboru bila je domaćin našoj sjemenišnoj zajednici, koju smo posjetili 20. svibnja. Srdačno nas je dočekaio župnik preč. Josip Pekanović koji nam je ukratko predstavio bogatu povijest župe i pokazao nam predivno barokno zdanje. Sa župljanima smo proslavili dvije mise na hrvatskom i mađarskom jeziku. Nakon mise župnik nas je ugostio u prostorijama župe koja je nekada bila franjevački samostan. Kao po običaju, nakon dobrog ručka, sjemeništarci znaju i dobro zapjevati. Nakon prigodnih govora zahvale rastali smo se puni dojmova i želje za ponovnim susretom. Još jednom velika hvala preč. Pekanoviću, njegovim suradnicima i župljanima na toplom gostoprinstvu.

Tomislav M. Vojnić

A sad adio...

Kao što sve ima svoj početak, tako ima i svoj kraj. I nama se (napokon) završila ova školska godina. S „velikom tugom u srcu“ oprostili smo se od naše škole i poglavara u srijedu 6. lipnja. U zajedništvu s odgojiteljima, profesorima, roditeljima te djelatnicima škole proslavili smo svetu misu – Te Deum u kojoj smo ujedno i zahvalili Bogu za proteklu školsku godinu. Najboljim učenicima uručene su prikkladne nagrade za marljivi rad. Veoma se radujemo tromjesečnim ljetnim ferjama koje su nam itekako potrebne ☺. Vidimo se u rujnu!

Gaudeamus igitur!

„Gaudeamus igitur“ đaćka je himna koja se često mogla čuti ovih zadnjih dana u Paulinumu. U petak, 18. svibnja, naši su maturanti završili nastavnu u gimnaziji a 16. lipnja, nakon uspješno položene mature, zadnji put su boravili u ovoj zgradi kao sjemeništarci. Oprostili smo se od njih prigodnim programom ispunjenim pjesmom, recitacijama i govorima, zaželjeli smo im sretno i uspješno dalje školovanje i da se ponekad navrate u svoj „stari dom“. Sada im slijede upisi na fakultete, nov i drugačiji život, mnogi ispiti... Ali nakon svog tog napornog rada predstoji im i zasluženi odmor na koji zasigurno radosni odlaze ali vjerujemo s nostalgijom u srcu i lijepim uspomena koje su doživjeli u Paulinumu. Zahvaljujemo im na svim lijepim trenucima koje smo s njima proživjeli i još jednom: puno sreće i Božjeg blagoslova u daljnjem životu! /Paulinci/

Za osmaše ☺

Koju srednju školu izabrati? Nije li ovo pitanje koje si sebi postavljao u zadnje vrijeme? Razmišljaš što bi bilo najbolje za tebe i u čemu bi se najbolje ostvario? Misliš da...? Pitaš se je li...? Dvoumiš se kako bi...? Mnoštvo pitanja na koja zasada nemaš odgovor. Ako čitaš ovaj tekst, možda si mu na tragu!

Paulinum je zgrada u kojoj su smješteni internat i škola. Škola je državno priznata i registrirana kao Biskupijska klasična gimnazija. Predmeti su isti kao u drugim gimnazijama, osim što je veći naglasak na klasičnim jezicima i vjeronauku. Nakon položene mature može se upisati bilo koji fakultet,

a napose filozofsko – teološki. Osim što Paulinum nudi intelektualnu formaciju, velik je naglasak i na duhovnoj formaciji. Svakodnevni raspored uključuje jutarnju i večernju molitvu, pobožnost i misu. Sve što te zanima nađi na web stranici:

www.paulinum.edu.rs

Budi hrabar i odlučan! Radujemo se tvome dolasku!

Drage katehete! U ovom broju darujemo vam prekrasno iskustvo jedne naše župe, kojoj je posebnost to što je u katehetski rad uključeno više ljudi (svećenik, vjeroučitelj i više laika). Prisutan je i funkcionira trokut OBITELJ-ŽUPA-ŠKOLA, toliko važan za pravilan odgoj u vjeri. Poštuju se načela suvremene nastave radioničarskim načinom župne kateheze, čime se sprječavaju ponavljanja gradiva u školi i na župi. Ovaj način rada, skupa s priredbama, dopušta i kreativno izražavanje i djece i brojnih animatora i neizbježno održava svježinu susreta. Kao da je tim radosnim susretima, kojih u ovoj župi ne manjka, vrlo mudro i zaokružena zajednica i očuvan kontinuitet vjerskog odgoja – animatori su mladi, koji su i sami bili sudionici radionica. Kada u jednoj seoskoj župi postoje dva dječja zbora, znak je to i dokaz puno molitve. © Kako i sami kažu – Križni put i krunice ne propuštaju! Time što su s nama podijelili iskustvo svog „godišnjeg plana vjeronaučne godine“ kroz riječ i sliku, pokazali su da nisu zatvoreni, već puna srca ljubav primaju, umnažaju i šire. Sve to, s Božjim blagoslovom koji im i mi s ljubavlju želimo, donosi mnogo roda. Blagoslovljen odmor svima!

uz završetak vjeronaučne godine

Hvalimo i slavimo Boga srcem cijelim

Svake godine naše aktivnosti na župi završavaju na veoma lijep način. Vlač. Željko Šipek, naš župnik organizira putovanje kao zahvalu za mnoga dobra djela malih župljana župe sv. Marka u Starom Žedniku. Pokušat ću vam dočarati ljepotu naših susreta tijekom vjeronaučne godine i plodove koje ti susreti donose u dječja i naša srca.

Bogu hvala, u našem selu, Starom Žedniku veliki broj djece pohađa školski vjeronauk, od ukupnog broja oko 140 djece osnovne škole čak 105 djece veoma veselo dočekuju sat vjeronauka. Moram s radošću reći da je veoma lijepo predavati vjeronauk u sredini u kojoj Isus živi u mnogim obiteljima i gdje nije rijetkost da cijela obitelj dolazi na nedjeljnu svetu misu.

Zahvaljujući dobrom srcu našeg župnika, župa je postala mjesto živog susreta mnogih mladih Žedničana. Već petu godinu na župi postoje radionice koje vode naši animatori. Cilj radionica je da se kroz dobno prilagođene grupe djeca upoznaju s liturgijskom godinom, da je praktično prožive i da svoju kreativnost, djetinju ljepotu i radost duha poklanjaju Bogu i nama odraslima. U njihovim lijepim priredbama uživamo počevši od dočeka sv. Nikole, za Materice, Oce i Badnje večere. U korizmama svoju vjeru jačaju i proživljavaju izvedbom živog Križnog puta, kako maleni tako i naš mladi župljani. Animatori su mladi koji su također rasli kroz radionice u vjeri i ljubavi prema Bogu i sada tu ljubav dijele nesebično.

Da je pjesma dvostruka molitva urezalo nam se u srce. U našoj župi sada postoje, zahvaljujući dječjim žrtvicama, dva vokalno-instrumentalna sastava: „Markovi lavovi“, koji čine mladi naše župe i VIS „Sv. Marko“, koji čine djeca uzrasta od prve pričesti do krizme. Molitva, pjesma i duhovni razgovori su ono što krase srca naših „visovaca“. Vrijedan rad tjedno, a po nekad i više puta tijekom tjedna urodio je plodom: djeca i mladi pjevaju Bogu svom dušom svojom i srcem cijelim, na njihovom licu je osmjeh i radost zbog svake otpjevane mise.

Već dvije godine djeca svake srijede u listopadu i svibnju predvode krunicu u našoj Crkvi. Uče živjeti svoju vjeru, biti ustrajni u njoj i jačati se duhovno kako bi u svijetu u kojem žive uvijek bili spremni svjedočiti svoju vjeru i pronaći put koji vodi do Boga.

Puno je toga što još naš najmlađi čine – karitativno su aktivni, sudjeluju u božićnoj i korizmenoj akciji darivanja onih kojima je to najpotrebnije. Organiziraju svoje akcije prikupljanja dječje garderobe i igračaka za pomoć ugroženim malisanima. Ne možemo ni zamisliti organizaciju Dužijance bez dječje pomoći u plenu žita, kao ni naše mise zahvale bez njih u narodnim nošnjama. Puno je toga što nam djeca pružaju, ali možda je najvažnije što nam svojim primjerom svjedoče koliko zajedništvo, nesebičnost i otvorenost srca prema Bogu i ljudima rađa plodom i doprinosi osobnom miru i vjeri i radosti biti kršćanin.

Mnoga su djeca u mladi veoma aktivni na župi i za to Bogu hvala! Ove godine njih 60 župnik je nagradio putovanjem! Na malom hodočašću upoznali smo župnika i povijest prelijepe crkve u Bačkoj Topoli, upoznali smo se sa životom karmelićanskog reda i životom oca Gerarda nad čijim smo grobom molili i pjevali. Uživali smo u zanimljivom opisivanju somborske crkve „Presveto Trojstvo“ župnika preč. Josipa Pekanovića. Družili smo se, pjevali Bogu, gledali film i kreativno kroz radionice iskoristili vrijeme, pa nam kiša nije pokvarila izlet. Obišli smo grob našeg prethodnog župnika vlač. Antuna Miloša. Za sam kraj, župnik Željko nas je počastio sladoledom u najboljoj somborskoj slastičarnici i šetnjom kroz tek okupan, a veselo suncem osunčan Sombor.

Bogu smo zahvalni za mnoge milosti, za dobrog župnika, za brojnu djecu, za kršćanske obitelji našeg sela, za mnoge mlade koje ne zaborave Boga nakon krizme, za animatore Zoliku Vincera, Nadu Poljaković, Natašu Ivankov, Natašu Vojnić, za one koji su prije bili s nama i za one koji će nam se tek pridružiti u radu s djecom. Hvala Bogu na svakom danu i svakoj prilici. / **Nataša Perčić**, vjeroučiteljica /

Molitva u evanđeljima (4)

Prilagoditi se Bogu koji je uvijek spreman dati nam potrebno

Piše: mr. o. Mato Miloš, OCD

Ištite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se! (Lk 11,9-10). Prepustivši se Bogu po vjeri čovjek postaje sudionik Božje moći, jer se Bogu predaje na raspolaganje i zato dobiva ono što mu je Bog odredio dati. Prva apostolska zajednica bila je uvjerena da riječi *ištite i dat će vam se* znače iskrenu molitvu, a ne lažnu bez vjere kako tumači Jakov apostol. *Ištete a ne primete, jer rđavo ištete da u pohotama svojim spiskate* (Jak 4,3). Loše tražite. To je rđava prošnja u kojoj je vjera zanijekana. To je kao da kažemo: daj mi ono što ja želim, što mislim da je za mene dobro, a ne moliti onako kako traži živa vjera: daj mi ono što ti želiš, što znaš da je za mene dobro. Tko želi ugoditi svome egoizmu, taj se očito nije prilagodio istinitome Bogu koji je uvijek spreman dati što nam je potrebno. Razgovor s Bogom prava je istina svake molitve, to je glas molitelja koji s vjerom sve postiže.

Ištite i dat će vam se... Tko ište taj i dobiva, apsolutna je tvrdnja učinkovitosti i djelotvornosti molitve upućene Bogu kao iskrena molitva. *Ako imate vjere... ništa vam neće biti nemoguće* (Mt 17,20); *Sve ono što ištete s vjerom u molitvi postići ćete* (Mt 21,22); *Idi i neka ti bude po tvojoj vjeri* (Mt 8,13). Vjera je ono što daje našoj prošnji kvalitet istinite vjere i u isto vrijeme ono što osigurava djelotvornost naše molitve pred Bogom. Ista nauka je sadržana i kod Ivana apstola: *Ovo je pouzdanje koje imamo u njega, ako što ištemo po volji njegovoj uslišava nas. I znamo li da nas uslišava u svemu što ištemo, znamo da već imamo što smo od njega iskali* (1 Iv 5,14-15). Tražiti ono što je po volji Božjoj, garancija je da nas Bog doista čuje i uslišava. Ako smo što zais-

kali u vjeri u Njega, doista ćemo uživati i plodove takvog moljenja.

Neuslišani molitelj

Često se tužimo kako usrdno s vjerom molimo, a molitva nam nije uslišana. To je istina i zaslužuje veliku pozornost. Nismo samo mi neuslišani. Ako čitamo Psalme, vidjet ćemo da je Psalmist isto doživljavao: *Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? (Ps 22,2-3). Iznemogoh od vikanja, grlo mi je promuklo, oči mi klonuše Boga mog čekajuć (Ps 69,4); Ipak, ja vapijem k tebi Bože, prije jutra molitvom te pretječem. Zašto odbacuješ dušu moju? Zašto sakrivaš lice od mene?... Udaljio si od mene prijatelja i druga, mrak mi je znanac jedini (Ps 88,14-15 i 19)*. To ne znači da je Psalmist krivo molio, i da zato nije uslišan. Naprotiv, molitelj moli, vapije, zazivajući Boga, a Bog ne daje svjedočanstvo da ga čuje. Stoga smo u opasnosti da posumnjamo u poruku molitve sadržanu kod Luke 11,9-10 i Mateja 7,7-8).

Sveti Augustin u svezi ovoga kaže: *Ako nas Bog odmah ne usliša, znači da kuša onoga koji moli, a ne odbija od sebe onoga tko se njemu obraća* (Tumačenje evanđelja Iv 20). Molitva je prihvaćena i vjera molitelja donosi obilat plod po svojoj ustrajnosti u čemu nema sumnje. Dok molitelj moli, Bog ga može odmah uslišati, a može ga malo i napustiti, da bi ga u vrijeme kad je njegova volja uslišao u svoj svojoj savršenosti, mudrosti i dobroti. Ako nas dugo ne uslišava, to čekanje je za nas lijek. To znači da nas je stavio na kušnju jesmo li njegovi ustrajni štovatelji ili nismo. Možemo govoriti da nas je Bog već uslišao time što nas stavlja na kušnju zakašnjelim uslišanjem. To je poziv na još

usrdniju molitvu, na još žarču vjeru. Ako dakle, Božja „šutnja“ stavlja molitelja u produženu prošnju, u iščekivanje uslišanja, molitelj je već u toku primanja dobra najviše vrednote, a to je vjera koja još više u njemu raste.

Može se također dogoditi da molitelj potaknut vjerom u dobroj namjeri traži stvari koje su same po sebi dobre, ali ih Bog ne uslišava radi još većega dobra kojega molitelj nije ni svjestan. Znamo npr. za sv. Pavla da je tri puta molio Gospodina da mu otkloni trn iz tijela. Gospodin mu je odgovorio: *Dosta ti je moja milost* (2 Kor 12,7-10). Pavao nije bio uslišan u onome što je tražio, ali njegova molitva nije bila odbaćena i nije ostala bez ploda. *Trn u tijelu* nije mu bio otklonjen, ali za nagradu je dobio još veći dar da razumije tajne nebeske u toj kušnji: *Moja snaga se očituje u slabostima, ili: Još ću se više hvaliti mojim slabostima, da se nastani u meni snaga Kristova, jer kada sam slab, onda sam jak* (2 Kor 12,9-10). Ovo je divan primjer strpljivosti molitelja. Molitelj ne postiže dar kojega je molio, ali zato dobiva još veći dar kojega ne može ni zamisliti. Pavao je molio s vjerom. Ta vjera je imala pred Bogom ovakvo značenje: Daj mi ono što ti želiš, jer ti najbolje znaš što mi je stvarno potrebno. Stoga uvijek vrijedi evanđeoski poziv: *Ištite i dat će vam se... Tko ište dobiva*. To je svečana obveza slušanja i uslišanja Božjega u korist molitelja. Uslišanje uvijek dolazi. Ne može ne uslišati molitvu svoje djece onaj koji iznutra pokreće svoje sinove da ga mole s vjerom i u zajedništvu ljubavi.

(nastavlja se)

Babilonska kula

Piše: dr. sc. Trvadar Fehér

Ako želimo shvatiti poruku teksta opisanog u Post 11,1-9 o gradnji kule, onda moramo nanovo uzeti onaj princip „slike“ i „sadržaja“. Izuzetno je poučljivo uspoređivanje poganskih predodžbi i biblijske poruke. Krenimo od prvog pitanja. Kako je mogao čovjek zamisliti izgraditi kulu s kojom će dostići nebo? U očima Egipćana, Babilonaca, Asiraca nebo je čvrsta „kupola“, na koju su pričvršćeni sunce, mjesec, zvijezde. Ova „kupola“ stoji na stupovima, koji se temelje na zemlji, gdje živi čovjek. Ispod čovjeka je mračno podzemlje, prostor smrti.

„Kupola“ svijeta, tj. nebo je i mjesto božanstva. Izvan ove „konstrukcije“ ne postoji ništa, tj. ovu „građevinu“ svijeta obuhvaća sa svih strana voda, čak i gore, iznad neba, i dolje, ispod podzemlja. Ako je nebo čvrsto, onda je na određenoj udaljenosti od zemlje. Čovjek je s pravom mogao zamisliti da može povezati sa svojim svijetom ono božansko. Ako se sjetimo izvještaja o potopu, onda mezopotamski mitovi potvrđuju logiku malenog čovjeka. Pogledajmo ep Gilgameša, kada su bujice vode počele plaviti gore navedeni svijet: „bogovi su bježali sve više i više pred valovima vode, i na kraju dospjeli u nebo Anua, gdje su se bespomoćno zaglavili. Dršćući su se skupili kao psi pored zida...“ (XI. tablica, 115. redak).

Nebo Anua je unutrašnji „vrh“ nebeske kupole. Odatle nije bilo puta dalje, i mezopotamska božanstva skoro su se udavila od poplave! Ovo znači lokalnu predodžbu svijeta, i zbog ovoga je čovjek s pravom mogao zamisliti da će njegova kula dotaknuti nebo.

Hebrejska vjera sasvim drukčije prikazuje odnos Boga i svijeta: nebo, zemlja sa svojim stupovima, pramore i podzemlje – sve ovo je Jahvino djelo u stvaranju. Bog Izraela se ne nalazi u „kupoli“ neba, jer je i ona stvorena. Jahve je totalno izvan onoga što je stvorio za šest dana. On je u jednom drugom svijetu, u svome svijetu.

Ovako je sasvim razumljiva ona izjava: „Jahve se spusti da vidi grad i toranj što su ga gradili sinovi čovječji“ (Post 11,5). Mezopotamska božanstva bi se uplašila od čovjeka, jer se on približava nebu. No, biblijski pisac izražava **ironiju**: Jahve se mora spustiti da vidi ono „ogromno“ djelo čovjeka, koje je tako maleno. Da bude apsurdnije: ako bi čovjek i dospio sa svojom kulom do neba, kako ga je zamislio Babilonac, ni onda ne bi dospio u svijet Boga, jer takvo nebo nije njegovo sjedište. Jahve prebiva u nestvorenom svijetu, dok je čovjekovo

nebo stvoreno! Ironija se čuje i u daljnjim redovima: „Ovo je tek početak njihovih nastojanja. Sada im ništa neće biti neostvarivo, što god naume izvesti“ (Post 11,6). Ono „što god naume...“ može u ljudskim očima biti „nebo“, no, Jahve mora sići da bi ga vidio, jer je takvo djelo stvorenja izuzetno maleno. Ova vjera je „par excellence“ Jahvin dar Izraelcima u tom okruženju velikih poganskih naroda i u moru primitivnih predodžbi.

Ipak, poruka se skriva drugdje. Ljudi kažu: „Hajde da sebi podignemo grad i toranj s vrhom do neba! Pribavimo sebi ime da se ne raspršimo po svoj zemlji!“ (Post 11,4). Imamo tri

opisane akcije: čovjek želi stići do neba. „Pribaviti ime“ u SZ je izraz za Boga, čije će ime zauvijek ostati zbog spasiteljskih djela. Jahve posjeduje snagu kojom može ujediniti stvoreno, jer je On u sebi jedinstven. Ako želimo sintezu ovih izjava napisati, onda je čovjek zapravo zaželio isto ono što i Adam i Eva: „bit ćete kao bogovi“ (Post 3,5). Ljudi žele postati bogovima, ne prihvaćaju svoj status: „biti stvoren“. U ovom starozavjetnom izvještaju, ne pojedinac (Adam) – nego zajednica želi pribaviti sebi božanska prava. Izabrani su ovo iskusili kada su

Asirija, a kasnije Babilon, pregazili male narode, među njima Izrael i Judu. Oni su bili gospodari života i smrti, ne samo pojedinca, nego i naroda!

Jahve ovo ne dozvoljava. Tekst Post 11,7 doduše opisuje Boga kao aktivnog uzročnika raspada ljudske zajednice, ali to je samo zbog jednostavnosti autora teksta. Ako čovjek hoće biti bog – kako to zamišlja? Jedan vladar a ostali sluge... Da li bismo mogli predočiti dva Napoleona u Parizu, dva Staljina u Moskvi, ili više njih? Čovjek samo onda može biti „bog“ ako je sam „bog“, a ostali njegovi „sateliti“. Gdje bi se pojavilo više ljudskih „bogova“, tamo se

društvo automatski raspada zbog rata za prevlast. To zapravo znači da **nema zajedničkog jezika**, nego prevladava neprijateljstvo i nerazumijevanje.

Otac po Isusu nudi put do Boga: „Ja sam put, istina i život“ (Iv 14,6). On sjedinjuje u jedinstvo sve narode: „da svi budu jedno, kao što si ti, Oče, u meni, i ja u tebi...“ (Iv 17,21). Čovjek ne može do Boga, ali kada je sišao Sin k njemu, to više nije ironija, nego prava odanost, jer na križu i u uskrsnuću se otkriva realnost Božje nustrine: on je ljubav (Iv 3,16), koja diže u nebo.

Piše: Antonija Vaci

Stockadale paradoks

James Stockadale je bio američki vojnik koji je skupa s jedanaest američkih vojnika postao ratni zatvorenik u Vijetnamu 1965. godine. U zatvoru je proveo osam godina i puno puta su ga mučili i tukli kako bi iz njega izvukli informacije. Kada se konačno vratio u Ameriku, pitali su ga kako je uspio preživjeti sve te godine, na što je rekao: „Nikada nisam izgubio vjeru da ću preživjeti i da će me na kraju izbaviti. U isto vrijeme nisam sebi dopustio u bilo kojem trenutku zaboraviti gdje sam i kakve se užasne stvari događaju oko mene. Vjerovao sam u pobjedu, ali nisam ignorirao surovu stvarnost“. Nakon toga su ga pitali koji vojnici nisu uspjeli preživjeti? Stockadale je odgovorio: „Ah, to je lako! Optimisti! Oni koji su govorili: spasit će nas do Uskrsa! Pa kada se to ne dogodi kažu – do Božića ćemo biti kod kuće! Do sljedećeg Uskrsa, ti ljudi bi umrli od gladi i batina i prije svega – slomljenoga srca. Optimisti su kao nojevi gurali glavu u pijesak i nadali se da će sve loše oko njih magično nestati. Njihov optimizam im je pomogao na kratko, ali na duže staze bili su prisiljeni suočiti se sa stvarnošću i to je bilo previše za njih“. Stockadale je s druge strane bio svjestan okolnosti u kojima se nalazi i umjesto da je zavaravao sebe i druge, pokušavao je pronaći način da preživi dok pomoć ne stigne. Izradio je sustav komunikacije s drugim zatvorenicima: jedno kucanje po zidu značilo bi slovo „a“, kuc stanka kuc bi bilo „b“ i tako dalje. Kada su bili u samicama, kucali su po zidovima, a kada bi ih tjeerali u dvorište da metu (razgovor nije bio dopušten), koristili su isti sustav komunikacije, samo su kucanje zamijenili pokretima metle. Na ovaj način Stockadale je pokušavao očuvati nadu, zdrav razum i zajedništvo među američkim zatvorenicima. Stockadale je također izradio i sustav za lakše izdržavanje mu-

čenja. Recimo, nakon 15 minuta može odati jednu informaciju, nakon 25 još jednu. Stockadale paradoks – vjerovati u pobjedu i biti svjestan svojih trenutačnih okolnosti je nešto što se može koristiti u svim područjima života. Prvi dio se čini lak – vjera u pobjedu. Što god da je u pitanju, traženje posla, ozdravljenje, bračni partner, petica na kontrolnom, 20 kilograma manje na vagi, samo treba iskreno vjerovati da je taj željeni ishod moguć. Drugi dio je težji. Treba pogledati sebe u oči i priznati gdje se točno nalazimo i kakve su naše okolnosti. To nije nimalo lako. Nitko doista ne želi u punoj snazi sebi priznati da je debeo, da mu se brak raspada, da će ponavljati godinu u školi i tu postoji opasnost da se skrene u pesimizam i da se nakon priznanja jednostavno odustane.

Alpinist Yvon Chouinard jednom je prilikom rekao: „Ne postoji razlika između pesimista i optimista. Pesimist kaže: nema smisla i nema pomoći, sve je izgubljeno – neću ništa raditi! A optimist kaže: Sve će na kraju biti u redu, sve će se promijeniti nabolje tako da neću ništa raditi. Na kraju se ni za jednog od njih ništa ne mijenja“. Imati vjeru

u nešto nije dovoljno. Biti iskren prema sebi nije lako, ali također nije ni dovoljno. Ali ako imate vjeru i priznate stvarnost i u sebi nađete motivaciju da se borite za ono za što želite – imate dobitnu kombinaciju za uspjeh.

Postoji jedan eksperiment s psom koji je stavljen u kavez. U nekom trenutku bi zazvonilo zvono – kao signal za elektrošok koji bi potom pustili u kavez. Pas je pokušao pobjeći prvih nekoliko puta, ali to je bilo nemoguće. Poslije nekog vremena otvorili su vrata kaveza i opet zazvonili da bi upozorili psa da elektrošok dolazi, no on je, umjesto da konačno pobjegne, samo legao na pod i primio elektrošok. Iako je mogao pobjeći, pas se nije pomicao. U kakvoj god da ste situaciji i kakvi god da vas problemi muče, zapitajte jesu li vam vrata možda otvorena, a vi ležite i primete šokove? Životne situacije su kompleksnije i teže se tumače od jednostavno otvorenog kaveza, ali doista nikada nećete znati gdje ste dok se ne suočite sa sobom. Imajte vjeru da ćete iz vašeg kaveza uspješno izaći i znajte da je snaga, sreća i mogućnost za uspjeh samo u vašim rukama.

Codex alimentarius među nama

Piše: *mr. sc. Andrija Anišić*

Mnoge je zgrozio članak objavljen u Moralnom kutku prošloga broja *Zvonika*, o izbjegavanju hrane i pića koje sadržavaju fetalne abortirane stanice. Uvjeren sam da će se to dogoditi i s ovim člankom. U ovom broju, kao što sam najavio, bit će riječi o Codex alimentariusu. Da bih pojasnio o čemu se radi, prenijet ću dijelove dvaju članaka koji će čitatelje *Zvonika* upozoriti i potaknuti ih da više paze što jedu i piju.

Jela koja nikada ne biste pojeli kada biste znali što se u njima nalazi (Matrix World/Natural News)

Što bi se dogodilo kada biste sjedili u omiljenom restoranu i kada bi vam dali jelo u kojemu su navedeni svi STVARNI sastojci u svakom jelu, bez „uljepšavanja“ imena hrane. Biste li je tada pojeli?

Ta ponuda mogla bi izgledati otprilike ovako:

- Mogu li vam preporučiti naše specijalitete?
- Da, molim.

– Danas nudimo jedno od korporativnih favorita; kemijski oprano vezivno tkivo sa sirom od prokislog mlijeka, preliveno posebnim hormonskim umakom na izbijeljenom pecivu (cheeseburger s neorganskim ketchupom i majonezom). Uz to ide i litra ledeno hladne čaše gazirane sode od pobačenih stanica fetusa (Pepsi).

Ako imate nešto profinjniji ukus, također služimo steroidni, kravlji butni mišić, hranjen žitom i punjen antibiotikom (filet mignon) s genetski modificiranim povrćem utopljenim u izlučenu životinjsku mast (maslac).

Aspartam (aspatame) se nalazi u gotovo svim gaziranim pićima i u preko 5000 prehrambenih proizvoda iako je visoko toksičan i kancerogen.

Ako niste ljubitelj mesa, za vas u konačnici imamo morska stvorenja; genetski modificirana i deformirana riba iz pretrpanog kemijskog ribnjaka, iznimne veličine s umjetnim hormonom rasta (losos iz uzgajališta), plus „pazim što jedem“ uzrokuje – rak.com (GMO.com), s besplatnim točenjem bilo kojeg sintetičkog dijetnog pića koje uzrokuje migrenu. Ili, kušajte naš „švedski stol“ oceanskih čistača iz radioaktivnog oceana...

– O da, vidim da ste večeras povelili svoje najmlađe. Njima će se zasigurno svjedočiti naš dječji meni koji se sastoji od odabranih životinjskih dijelova, mljevenih i dimljenih s nitratima visoke kaloričnosti

sa slatkim kruhom bez hranjivih sastojaka (hot dog u pecivu) i neograničena količina našeg uzročnika dijabetesa, visoko fruktoznog, soda – sirupa.

Trulo meso se uljepšava otrovom

Govedina, svinjetina, puretina, piletina, mlijeko i jaja... – Većina je pretrpana dodacima i otrovnim bojama kako bi dobro izgledali na policama i kako bi ostali „svježiji“ tjednima.

Zbog toga korporativna Amerika mora koristiti antibiotike na životinjama, kako izbijanje epidemije e-coli i salmonelle ne bi uništila mesnu i mliječnu industriju. Plus, većinu životinja se hrani GMO (genetski modificiranim) kukuruznim proizvodima, koji su zapravo šećer i kvasac, a koji uzrokuju stomačne i crijevne infekcije. Ako ste ono što jedete, onda ste hodajuća infekcija, imuni na antibiotike i krećete se prema GMO nastanku raka.

Upozorenje građanima – štetna hrana je u prometu (vestinet.rs)

Upozoravam građane Srbije da su se na našem tržištu pojavili prehrambeni proizvodi opasni po život i zdravlje obilježeni znakom piramide i imenom Codex Alimentarius.

Mnogi će reći: Pa nismo ni čuli za taj Codex. To baš i jest opasno a to je i cilj tvoraca toga Codexa, da mnogi ljudi i ne znajući nastradaju. Jer su njegovi tvorci, po nekim informacijama, planirali na taj način usmrtniti tri milijarde ljudi da bi oni koji prežive mogli živjeti bolje i lakše.

Navedeni proizvodi su se pojavili na tržištu Srbije nezakonito, jer taj Codex u Srbiji nije usvojen, nije „usklađen“, niti može biti, jer su odredbe Codex Alimentariusu u suprotnosti s Roterdamskom i Kopenhaskom konvencijom, čija je Srbija potpisnica i koje imaju veću snagu od bilo kojega zakona.

Što je zapravo Codex?

Codex Alimentarius je skup pravila za regulaciju poljoprivrede i potpunu kontrolu hrane od sjemena do konačnog proizvoda. Evo što bi značila njegova primjena:

Pod Codexom više nije potrebno obilježavati životinje koje se genetski modificiraju, što je do sada bilo obvezno. Na taj način će se životinje ukrštati i time će se uništiti prirodni potencijal postojećih rasa, što je i cilj Codexa.

Sve povrće i sjeme će biti izloženo zračenju. Trenutačno se to radi samo kod sjemenja i povrća koje je dugo u transportu, kako bi što duže ostalo svježije. Po Codexu će se morati obvezno tretirati sve povrće, sjeme, životinje i meso.

Uvođenjem Codexa će sve životinje, koje se uzgajaju za hranu ili mlijeko, morati dobiti Monsanto hormon rasta i Monsanto antibiotike. Inače, kompanija Monsanto je najveći proizvođač genetski modificiranih životinja na svijetu.

Ljudi će obolijevati zbog uporabe genetski modificirane hrane. Namirnice odobrene Codexom bi, zbog štetnih sastojaka u sebi, kod korisnika i potomaka mogle izazvati maligna oboljenja, neplodnost, šećernu bolest, atrofiju mozga, impotenciju i još 60 najtežih oboljenja.

Kada se to dogodi, priskočit će upomoć farmaceutska industrija, koja će im nuditi pomoć u obliku svojih lijekova. Gotovo svi prirodni lijekovi će biti zabranjeni i označeni kao opasni, a dozvoljeni će biti samo farmaceutski proizvodi. Prirodni lijekovi su konkurencija farmaciji, pa ih zato žele ukinuti.

Razlog je profit

Kako bi multinacionalne kompanije ostvarivale velike profite i bile favorizirane, na svjetskom tržištu obaraju se sve dosadašnje kontrolne norme u oblasti proizvodnje hrane, aditiva i ostalih dodataka hrani. Ali da bi se ugušila konkurencija, donosi se i veliki set propisa. A ti proizvodi su uglavnom i jeftiniji da bi privukli kupce.

Čemu ovakvi članci?

Netko me je ovih dana pitao gdje pronalazim ovakve teme i ovakve članke. Internet je korisno sredstvo kad se s njim znaš služiti. Na neke teme sam naišao a na neke su me drugi upozorili. Koliko god ponekad nije dobro da je sve dostupno javnosti, ipak je puno puta korisno putem interneta saznati stvari koje na radiju i TV ne možemo baš čuti. A u „nepoželjne“ teme sigurno spada i ovaj članak kao i onaj iz prošlog broja.

Možda će netko upitati čemu plašiti narod? Ili zbog čega tako grozni članci u našem *Zvoniku*. Razlog je jednostavan i jasan. Svaki kršćanin mora paziti na svoje zdravlje. Na naše zdravlje u mnogome utječu hrana i piće koje uzimamo. Među stožerne kreposti spada i krepost umjerenosti a jedan od glavnih grijeha je neumjerenost u jelu i piću. Nakon ovih članaka mogli bismo dodati da griješe propustom oni koji se ne informiraju na pravi način o onom što jedu i piju a direktno su odgovorni, uvjeren sam i pod teški grijeh, koji samo radi profita prodaju hranu i piće za koje znaju kakve sve štetne sastojke sadrže ili ih prodaju i usprkos svijesti da neki proizvodi nisu dovoljno ispitani glede štetnosti na ljudski organizam.

Predsjednik Hrvatske primio voždanske Hrvate

Voždanski Hrvati u službenom posjetu Zagrebu Predsjednik Republike Hrvatske prof. dr. sc. Ivo Josipović primio je 11. lipnja u Predsjedničkim dvorima u Zagrebu izaslanstvo Hrvata iz Vojvodine koje su činili predstavnici hrvatskih kulturno-prosvjetnih društava „Matija Gubec“ iz Tavankuta i „Vladimir Nazor“ iz Sombora, te ravnatelj Zavoda za kulturu voždanskih Hrvata Tomislav Žigmanov i generalna konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici Ljerka Alajbeg.

Nakon prijama i uručivanja priznanja, predsjednik Josipović održao je konferenciju za tisak na kojoj je izjavio: „Danas su kod mene bili prijatelji iz Vojvodine, voždanski Hrvati, okupljeni u hrvatskim kulturno-prosvjetnim društvima 'Vladimir Nazor' iz Sombora i 'Matija Gubec' iz Tavankuta, a povod je bila dodjela Povelje Republike Hrvatske za očuvanje hrvatske tradicije i kulture te njegovanja prijateljstva između dviju zemalja. Informirali su me o svojim bogatim aktivnostima, o velikom broju članova, a osobito me veseli činjenica da imaju i puno mladih članova, što je dobar zalag za budućnost tih kulturnih društava i očuvanje hrvatskoga identiteta i tradicije u susjednoj i prijateljskoj Srbiji“.

U ime Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog društva „Matija Gubec“ iz Tavankuta Povelju Republike Hrvatske za očuvanje hrvatske tradicije i kulture u povodu 65. godišnjice osnutka i 50 godina organiziranoga likovnog slamarstva primio je predsjednik **Ladislav Suknović**, a u ime HKPD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora Povelju je u povodu 75. obljetnice postojanja primio predsjednik **Mata Matarić**.

U poslijepodnevnom satima, istog dana u prostorijama Hrvatske matice iseljenika u Zagrebu svečano je otvorena izložba slika „Poetika krhke ljepote slame“, u organizaciji Hrvatske matice iseljenika, Zavoda za kulturu voždanskih Hrvata i Galerije Prve kolonije naive u tehnici slame Tavankut. Pozdravnu riječ je održala **Katarina Fuček**, ravnateljica HMI-a, koja je naglasila kako je izložba slika samo jedan segment tradicijske kulture voždanskih Hrvata, a tradicijska kultura predstavlja most između Hrvata u Vojvodini i Hrvata u matičnoj državi, te ustvrdila da Hrvatska matica iseljenika već preko 60 godina učvršćuje te mostove na različite načine. /HR, Z. Žužić/

Priredjen jubilarni koncert HUK-a „Lajčo Budanović“ iz Male Bosne

Hrvatska udruga kulture „Lajčo Budanović“ iz Male Bosne je u povodu 10. obljetnice svoga postojanja i djelovanja, u subotu 9. lipnja, priredila svečani godišnji koncert.

U mjesnom Domu kulture brojnoj su se publici predstavili članovi Folklorne sekcije koji su osim bunjevačkih prikazali i plesove iz našega okruženja, te iz Republike Hrvatske, uz pratnju tamburaša HKUD-a „Ljutovo“ i HUK-a „Lajčo Budanović“. Osim domaćina, na koncertu su nastupili i članovi Folklornog odjela Hrvatskog kulturnog centra „Bunjevačko kolo“ –

ogranak Bikovo. Prisutnima se tom prigodom obratio predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća **dr. Slaven Bačić**, koji je, čestitavši na jubileju, istaknuo kako je, redovito se odazivajući pozivu na ovu manifestaciju, uočio upornost i dosljednost u radu članova društva, unatoč teškima, prije svega financijskim uvjetima u kojima djeluje. Uspjeh u daljnjemu radu udruge zaželjela je tom prigodom i djelatnica Zavoda za kulturu voždanskih Hrvata, **Katarina Čeliković** istaknuvši kako čuvajući hrvatsku tradiciju, bunjevačku ikavicu, čuvaju svoj nacionalni identitet. Predsjednik HUK-a „Lajčo Budanović“, **Stipan Dulić** je zahvalio na potpori te pohvalio članove jer društvo opstaje zahvaljujući „nesebičnom angažmanu, radu i upornosti naših članova, koji na sve načine podupiru rad udruge“. /M. Matković/

Prvi nosač zvuka „Kraljica Bodroga“ „Alaj piva Šokica“

U nakladi Zavoda za kulturu voždanskih Hrvata sredinom lipnja izašao je prvi nosač zvuka – Kraljice Bodroga „Alaj piva Šokica“, na kojem je petnaest izvornih narodnih pjesama iz bogatoga narodnog glazbenog naslijeđa Hrvata u Vojvodini. Njihove su baštinice i „čuvare“ Šokice iz Monoštora, ženska pjevačka skupina „Kraljice Bodroga“, koja djeluje pri mjesnom Kulturno-umjetničkom društvu Hrvata „Bodrog“.

Sunakladnik je Kulturno-umjetničko društvo Hrvata „Bodrog“ iz Monoštora, urednica i recenzentica je **Tamara Štricki**, a stručni suradnik **Vojslav Temunović**. Nosač zvuka snimljen je u Kesler studiju u Subotici, a likovno ga je opremio **Darko Vuković**.

Jubilarna *Lira naiva* 2012. u Bačkom Bregu

Jubilarni, deseti susret pučkih pjesnika *Lira naiva* 2012. upriličen je 18. lipnja u malenom Bačkom Bregu, selu uz samu granicu s Mađarskom, a domaćini su bili članovi mjesnog HKPD „Silvije Strahimir Kranjčević“.

Svaka od pjesama koje su ušle u Zbornik ne samo ovogodišnjeg susreta, nego i prethodnih devet, napisana je srcem i emocijama, svaka je stameni čuvar govora prošlosti, svaka je zalag da je to za one koji slušaju srcem i govor budućnost. Pjesnici su se okupili u velikoj dvorani Doma kulture, uz toplu, domaćinsku, pozdravnu riječ predsjednice „Silvija Strahimira Kranjčevića“ **Tamare Lerić**. Trebalo je vidjeti koliko je samo međusobne ljubavi bilo u pozdravljanju Šokca i Srijemice, Bunjevca i Šokice, a ovoga puta i gostiju iz BiH i Hrvatske.

Svoje srce i vrata crkve sv. Mihovila gostima je otvorio bereški župnik **vč. Davor Kovačević** i upoznao ih s poviješću Bačkog Brega, uz poseban osvrt na povijest crkve, uz opasku da postoje zvanični zapisi o postojanju crkava u Bačkom Bregu i Sonti koji datiraju iz 1503. godine. Prije zajedničkoga ručka, gosti su obišli etno kuću, a potom su položili vijenac i izmolili očenaš na grobu velikana hrvatske poezije **Ante Jakšića**. Poslije ručka upriličen je radni dio susreta i razgovor na temu jezika i dijalekata. Radni dio otvorila je **Katarina Čeliković** napomenuvši kako je vrijeme pokazalo koliki je doprinos sudionika „Lire“, odnosno njihovih riječi pretočenih u stih, očuvanju nacionalnog i vjerskog identiteta hrvatske zajednice na ovim prostorima. Sudionike su nakratko pozdravili i ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata **Tomislav Žigmanov** i pjesnik **Mirko Kopunović**, a sve vrijeme s njima je proveo nekada samo jedan od njih, a sada i pomoćnik pokrajinskog tajnika za informatičke poslove i razvoj e-Uprave u Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice **Mato Groznica**. „Istina, danas sam s ovim

ljudima u svojstvu pokrajinskog dužnosnika, ali u srcu, danas sam s njima zbog međusobne emotivne povezanosti. Bio sam sudionik „Lire“ prvih pet godina, kasnije mi obveze to nisu dopuštale, ali su mi ova druženja jako nedostajala. To što ovi ljudi rade veliki je iskorak u njegovanju lijepe materinje riječi koja

na taj način ostaje trajno zapisana i beskonačno će trajati“ – rekao je Mato Groznica. Javno čitanje poezije u svrhu predstavljanja knjige *Lira naiva* 2012. upriličeno je u ugodnoj hladovini dvorane za vjenčanja. Svaki pjesnik pročitao je po jednu svoju pjesmu, svakoj se spontano pljeskalo. Druženje je nastavljeno i poslije javnog čitanja, a iz ovog malog, ali srcem velikog šokačkog sela, sudionici su otišli prepuni dojmova. „Prigodom dolaska uhvatila me je mala trema, međutim, zahvaljujući srdačnosti svih sudionika, brzo sam spoznala da sam svoja među svojim. Sljedećih godinu dana nestrpljivo ću iščekivati novi susret. Sudjelovala sam na puno folklornih i dramskih manifestacija, ali ovakvog ozračja nigdje nema“ – kaže Sončanka Agata Rižanji, koja je prvi put sudjelovala na „Liri naivi“.

„Ova je manifestacija doživjela svoju zrelost i ukorijenila se u mnoga mjesta gdje je do sada bila održana. Pjesnici su nezaobilazni na mjesnim priredbama, pjesme su im objavljene u istoimenoj zbirici i tako se bilježi pjesnička poruka. Hrvatska čitaonica je svojim radom stekla povjerenje i pokrajinskih tajništava i Hrvatskoga nacionalnog vijeća, stoga smijemo vjerovati u budućnost i *Lire naive*, susreta koji obogaćuje sve koji se nađu na manifestaciji.“ – kaže u ime organizatora, Hrvatske čitaonice i Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“, prof. Katarina Čeliković.

Ivan Andrašić

Mikini dani u Bregu

Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo „Silvije Strahimir Kranjčević“ iz Berega priredilo je 16. i 17. lipnja XV. Mikine dane, u znak sjećanja na violinistu Miku Ivoševa Kuzmu.

Prvoga dana održana je likovna kolonija u čijem je radu sudjelovalo devet članova Likovne udruge „CroArt“ iz Subotice i voditelj **Josip Horvat**. Na kraju dana, slike su izložene u dvorani Društva, a osim pejzaža, napravljen je i portret Ante Jakšića, a stoljetnoj obljetnici njegova rođenja.

Drugoga dana programa održana je smotra tamburaških sastava na otvorenoj pozornici u Bregu. Predsjednica HKPD-a „Silvije Strahimir Kranjčević“ **Tamara Lerić**, je zadovoljna što su nastupili „Bereški tamburaši“ iz Berega, „Šokadija“ iz Sonte

i Hrvatski tamburaško-gajdaški orkestar iz Zagreba, ali je izražava tugu zbog otkazivanja nastupa nekoliko orkestara.
/Prema: HR, Z. Vasiljević/

Uredila: *Katarina Čeliković*

Slika govori više od riječi

Kraj školske i vjeronaučne godine je uvijek vrlo buran i naporan. Tko je bio vrijedan tijekom godine, mogao se radovati svojim rezultatima i za to Bogu zahvaljivati. Ako netko od vas nije zadovoljan svojim uspjehom, a pouzdano znam da ima takvih, onda treba moliti Boga za dar mudrosti i znanja i već na jesen dobro započeti novu školsku godinu.

Što ste sve činili i kako je to izgledalo, govore nam vaši radovi, fotografije i tekstovi. Stoga, evo vas u riječi i slici! Neka nam je svima dobar ljetni odmor! A sad u prirodu!

Vaša Zvončica

Pano izložen u crkvi sv. Jurja na Duhove. Djeca su pisala rođendanske želje Crkvi (poslala vjeroučiteljica Zorica)

Radosni prvopričesnici u crkvi sv. Jurja sa župnikom Istvánom Palatinusem i vjeroučiteljicom Nevenom

Ana Rukavina: Silazak Duha Svetoga

Radove iz vrtića „Marija Petković“ poslala vjeroučiteljica Emina

Tijana Vujković Lamić: Prvi koraci prevencije bolesti ovisnosti

Najbolji recitatori na hrvatskom jeziku Donna Karan i Davorin Horvacki na republičkom natjecanju u Valjevu.

(na slici lijevo)

Godišnji susret ministranata

Kao i svake godine, i ove smo se okupili u Tavankutu na susretu ministranata Subotičke biskupije. Susret je održan u subotu 9. lipnja, a došlo je oko 100 ministranata iz desetak župa. Sveta misa ja počela u 10 sati svečanom procesijom. Ministranti iz svih župa su obukli svoje haljine i sudjelovali na misi. Misu je predvodio vlč. **Josip Štefković** u zajedništvu sa svojom braćom svećenicima. Nakon svete mise, kao i svake godine, bio je kviz, ali ne običan kviz nego igra asocijacija i bilo je veoma interesantno. Kada su asocijacije zavr-

šene, započeo je dugo očekivani nogometni turnir. I vrijeme nas je poslužilo, cijeli dan je sijalo sunce i nije bilo kiše. Oko podneva napravili smo kratki predah za ručak, a nakon objeda smo nastavili turnir. Kada se susret završio, svi smo otišli u slastičarnicu na sladoled. Naravno, tome su se najviše veselili mali ministranti.

Drago mi je što sam ministrant, što služim na oltaru na misi i što svake godine sudjelujem na ovom našem susretu. Iako se ove godine naša župa sv. Roka u nogometu nije proslavila, iduće godine svakako planiramo pobijediti, stoga ćemo svaki vikend trenirati nogomet, a nedjeljom i ostalim danima eto nas na misi. Tako ćemo, vjerujem, biti PRVI u svakom pogledu.

Marin Piuković

Susret vrtića „Marija Petković“ u Blatu

Predškolkci i druga djeca vrtića „Marija Petković“ iz Subotice, skupa sa svojim roditeljima i odgojiteljicama hodočastila su od 3. do 11. lipnja u Blato, na grob naše Blaženice kako bi zahvalili za sve primljene milosti i događaje iz vrtića te zazvali Božji blagoslov prije polaska u školu. Istodobno su sudjelovali i u tradicionalnom susretu predškolaca vrtića koji nose ime Marije Petković iz Zagreba, Pule, Splita, Blata i Subotice.

Smješteni na Prižbi, u samostanu sestara Kćeri milosrđa, djeca su svaki dan započela svetom misom koju je predvodio vlč. **Goran Vilov**, župnik iz Bačkog Monoštora. Djeca su posjetila špilju gdje je blažena Marija Petković pisala pravila Družbe Kćeri Milosrđa, sudjelovala su u tijelovskoj procesiji u Blatu te u raznim radionicama koje su za njih organizirale odgojiteljice a predstavili su se i prigodnim programom na Susretu vrtića koji je organiziran devetog dana u lipnju, kada svakog mjeseca obilježavamo Blaženičin dan.

Bilo je ovo prekrasno hodočašće naših budućih prvaša koji će nastavu nastaviti na hrvatskom jeziku u nekoj od subotičkih škola te njihovih mlađih prijatelja iz vrtića koje je realizirano uz potporu Hrvatskog nacionalnog vijeća, Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, Grada Subotice, Osiguravajuće kuće „Milenijum“ te obitelji **Kujundžić, Pelhe i Ivanović**. Mališani svima od srca zahvaljuju.

Bernadica Ivanković

Misa mladih za mir

Kako je započela Misa mladih za mir?

Misa mladih u više župa datira već od reforme Drugoga vatikanskog sabora. Naime, sedamdesetih godina praksa u pojedinim subotičkim župama bila je tzv. dječja misa i misa mladih. Misa mladih najprije je slavljena u katedrali i bila je povezana s tadašnjom tribinom koja se održavala u katedrali. Kasnije je taj običaj polako zamro. Pojedine župe su i dalje prigodno imale misu za mlade, osobito u sklopu duhovnih obnova.

Ono što sada kod nas u Subotici kontinuirano traje više od 15 godina jest Misa mladih za mir. Godine 1992. određeno je za cijelu Subotičku biskupiju javno klanjanje za mir, svakoga četvrtka navečer. Od početka ta su klanjanja u više župa animirali mladi. U nekim župama je to klanjanje bilo nakon mise. Tako se godinama „isprepletalo“ klanjanje, odnosno misa za mir.

Vremenom su organiziranje mise za mir preuzeli mladi. Nakon jedne duhovne obnove u župi sv. Roka u samostanu časnih sestara, predloženo je da se ta misa umjesto četvrtkom slavi prvim petkom. Ovaj se prijedlog podudara s jednom okolnosti. Tih godina mladi su redovito hodočastili u Taize. Bilo u pripravi, bilo u „obilježju“ znamenitosti na putu, upozoreni su na prasnvište Srca Isusova u Paray le Monialu. Jasno da ih je tema o tom svetištu interesirala, pa je u istoj župi započeta misa mladih za mir povezana s pobožnošću prvih petaka. To je počelo kao trogodišnja poznata priprava za Veliki Jubilej – 1997. godine.

Misa se s početka održavala u župnoj crkvi sv. Roka u Subotici, gdje su se okupljali mladi sa župe, nego i iz drugih župa. Tako je ta pobožnost postala draga generacijama mladih. Nakon Velikog jubileja 2000., misa je postala „hodočasnička“, tj. svaki prvi petak sami mladi organiziraju svetu misu u drugim subotičkim crkvama, pa i u bližjoj okolici. Na taj način je i značenje prvoga petka proširivano, a i susret mladih na toj misi za mir je postao masovniji. S jedne strane, bilo je interesantno ići iz župe u župu, a i župljani dotične župe su animirani za misu. Tako je to do danas.

Postoji poseban odbor koji organizira mjesečne tribine mladih, a i misu prvoga petka. Na misi pjevaju pojedini sastavi, kojih u Subotici ima nekoliko. Jedno vrijeme je uz misu bilo i klanjanje za mir. Zadnjih godine, nažalost, klanjanje je

izostajalo. I danas je misa mladih za mir jedno od središnjih mjesečnih događanja u pastoralu mladih u Subotici i okolici.

Kako se pobožnost Srca Isusova širila među mladima Subotičke biskupije?

Pobožnost Srca Isusova je u Katoličkoj crkvi poznata kao osobito štovanje Srca Isusova pod vidom molitve zadovoljštine i obraćenja. Svoj korijen ima u privatnoj objavi sv. Mariji Margareti Alacoque (1647.-1690.), koja je imala viđenja Srca Isusova i uz ostalo, Isus je dao tzv. Velika obećanja za one koji obave devet prvih petaka uzastopce uz ispovijed, pričest i molitvu.

Kako školska godina počinje u rujnu, a završava u lipnju, mnogi su mladi povezanost s misom mladih za mir obavili i Veliku devetnicu prvih petaka. Sama činjenica okupljanja prvim petkom i propovijedi koje su svećenici navješćivali, bila je vezana za pojedino obećanje iz velike devetnice. Kada god su liturgijski propisi dopuštali, slavila se i misa Srca Isusova. Tako je po sebi razumljivo da su sve te stotine mladih slaveći polako upoznavali i otajstvo štovanja Srca Isusova. Velika većina uspijeva obaviti i Veliku devetnicu (devet prvih petaka bez prekida). Sam sadržaj slavljenja je posvećen Srcu Isusovu, a i druženje koje bi uslijedilo, često je tematski bilo vezano uz ono što se na misi čulo. Tako je to štovanje za mnoge mlade jedno od najljepših iskustava vjere.

Unatoč tomu što se Pobožnost prvih petaka u Crkvi zaneamaruje, ustrajnost mladih pomalo vraća prvi petak u redovito crkveno slavljenje. Jasno, pobožnost Srcu Isusovu je pobožnost koja je Kristocentrična i povezana je s Isusovim pashalnim misterijem. Štuje se ne dio Isusova tijela, nego Ljubav Isusova, kojom je na križu spasio čovječanstvo. Srce je simbol te ljubavi, a kako je Marija Margareta Alacoque vidjela to Srce probodeno i u svjetlu, tako je i pobožnost postajala sve jasnija ljubav prema Isusu, kao zahvala za Njegovu ljubav. Nama mladima je ta pobožnost postala još bliža i draža, jer je Isus uzor nesebične ljubavi. Čašćenje Njegovoga Srca dovodi i nas na razmišljanje o vrijednosti nesebične ljubavi, a poruke prvih petaka upravo nas vode tim putem izgradnje prema zazivu u štovanju Isusova Srca – „Učini srca naša po srcu svome“. /**Priredila: N. P./**

Sljedeća misa za mlade bit će 6. VII. 2012. u crkvi u Bačkoj Topoli, s početkom u 20 sati. Okupljanje je u 19 sati ispred subotičke katedrale, a cijena organiziranog prijevoza je 50 dinara. Vidimo se!

Uz sladoled

Mnogi će se čuditi našoj vjeri. Neki će nas i otvoreno pitati kako se možemo nadati, što očekujemo, što nas drži. No, prije nego odgovorimo i uđemo u raspravu, morali bismo mnogo toga sami sebi razjasniti. Takva pitanja „sumnjičava“ nisu nikako smiješna ili nepotrebna. Kada se nađemo u situaciji da trebamo drugome obrazložiti svoju nadu, očekivanja, uvjerenja koja nas vode i zbog kojih se zovemo kršćanima, može se dogoditi da ostanemo zatečenima. Morat ćemo potražiti prave odgovore.

K svetoj ljepoti

U vohoru želja duša leti sama,
po pregrštu snova krilom svojim šara,
odbjegla iz jave leti obalama
netaknute čežnje u naručje žara.

Penje se po zlatnoj niti k ljepoti,
dozivilju je zvuci božanske čistote,
i vjetrove snažne svojom pjesmom kroti,
da okom dosegne sjaj Svete Ljepote.

Milijuni zvijezda, poput stihova neka,
rasvjetljuju tavne horizonte njine,
i sjajem je zove istina daleka,
da poleti žurno njojzi u visine.

I duša mi leti ka sve jačem sjaju,
gubi se u miru netaknutih sanja,
i umire, sretna, u svetom beskraju,
pognute glave, kao da se klanja.

Ivana Petković

Ne vjerujemo valjda samo zato što imamo sačuvane fotografije s prve pričesti i krizme? Nađemo se u prilici u kojoj se naša vjera treba propitati i pronaći njen izvor. I baš tada, kada se učini da smo razoružani, možemo uvidjeti koja je milost vjerovati i kako nam vjera ne čini slijepima, već otvara oči. Ovaj svijet vidimo jasno, ne omalovažavamo ga, ali ipak, naziremo nešto u daljini.

Vjerujem da se Bog za sve pobrine u pravom trenutku i učini da se na istom mjestu nađu osobe koje će na nama neshvatljiv način povezati. Ovo će biti priča o tome kako se jedno obično nalaženje triju studentica pred ispit kako bi zajedno „učile“, može pretvoriti u pravo iskreno i iznenađujuće poznanstvo. Da ne bude zabune, one su ipak dosta dugo učile, a ovaj nama zanimljiviji dio uslijedio je tijekom stanke za sladoled.

Sve je počelo kada se počelo razgovarati o dečkima. Jedna od njih, nazovimo je Marija, ima dečka iz srednje škole. Pričala je kako se iznenadila kada se zaljubila u njega, jer su dugo bili prijatelji. Druga, neka bude Lea, ima malo zamršeniju priču. Kada je upoznala sadašnjeg dečka odmah je vidjela da je drukčiji od drugih. Ipak, on nije bio iz njenoga mjesta, samo bi ljeti dolazio. No, kao u mnogim filmovima, jedno je ljeto bilo presudno. Tako su oni nekoliko

mjeseci bili u vezi, a da stvar bude napetija, ona je bila maturantica. Naravno da je sad i on igrao veliku ulogu u odabiru mjesta njezina studiranja. I dok je govorila, na njoj se vidjelo koliko je sretna što su sada opet u istom gradu i još se bolje upoznaju. Obje su mogle reći da su sretno u svojim vezama. Ipak, nije se na tome završilo.

Lea je spomenula kako sada već jako čeka da se uda. A na to je Marija začuđeno pitala:

– Što, vi razgovarate o braku?
– Naravno! Brak je za nas svet.
– Daj, stvarno?
– Što, vi nikad o tome ne razgovarate? – čudilo je to Leu.

– Samo iz zezancije, ali ne ozbiljno. Ja nikad ne bih htjela dopustiti da on pomisli da bih ja s njim mogla biti zauvijek.

– Zar to nije neiskrena veza?
– Zašto bi bila neiskrena? Pa, kako ti možeš biti sigurna da ćete vas dvoje biti cijeli život zajedno?

– Znam da me on nikad ne bi prevario, a ni ja njega. A sad, bolest ili smrt, to ne možemo mi kontrolirati. Ipak, nastavila je Lea, vjerujem da ga je Bog meni poslao.

– Ali, ništa ne traje vječno.
– Ljubav je vječna!

Lea je to izgovorila tako uvjerenom, s posebnim sjajem u očima. Uslijedilo je ključno pitanje:

– Vjeruješ li ti, Marija, da Bog postoji?

Ona je pogledala i slegla ramenima.
– Ne znam. Ne možemo biti sigurni. Мене su odgojili da uvijek najviše vjeru-

jem sebi. Možda sam ja cijeli život bila okružena ljudima čija je ljubav bila upitna. Ni ja nisam uvijek bila sigurna da će moji roditelji uvijek ostati zajedno. Ne znam, ali ne želim se zavaravati i tješiti se nečim u što nisam sigurna.

Razgovor se još dugo nastavio. Mariji je smetalo što ljudi koji „idu u crkvu“ znaju biti „gadovi“. Naspram njih, ona se osjećala boljom osobom i nije vidjela razloga zašto bi netko dopustio drugima, Crkvi, da određuje što smije a što ne smije činiti. Nikako se nije mogla pomiriti sa svećenicima koji voze skupe automobile i nije joj bilo pravedno što ljudi misle da će otići na misu i misle da će ići u raj.

Lea se složila s time da ni kršćani nisu savršeni i da griješe, ali ima i onih pravih koji žive svoju vjeru. Naravno, i oni su grješnici, ali se iskreno kaju. Željela ju je uvjeriti kako ljudi doista pronalaze smisao života u vjeri. Na to je Marija imala drukčiji pogled:

– Ljudi se boje. Nikada ne znaš što ti se može dogoditi. Zato ljudi vjeruju. Da imaju novca, da nemaju nikakvih problema, nikoga ne bi bilo u crkvi.

Tako je došlo do onog pitanja koje je i kršćanima najteže shvatiti. Patnja. I one koji u njega vjeruju, Bog ne oslobađa patnje potpuno. I oni sudjeluju u Njegovoj mucu. Ako ju je On morao prihvatiti, i mi je trebamo prihvatiti. Da, to je ono najteže.

Na kraju, Lea je rekla:

– Ja sam odlučila. Želim potpuno ići Božjim putem. A znaš kada sam stvarno bila sigurna da Bog uslišava moje molitve? Kada sam upoznala svog Davida! Prošli me je dečko prevario i bila sam strašno povrijeđena. Molila sam Boga da mi da jednog pravog, baš za mene. A David je u isto to vrijeme molio za jednu djevojku – mene. I vidiš kako nas je Bog spojio!

Lea je zastala, a druge dvije cure su je gledale s blagim divljenjem. Marija joj je naposljetku rekla:

– Kako si mi slatka kada o tome tako govoriš!

Lea se nasmijala i rekla:

– Želim vam nešto reći! Ali to nikome ne smijete govoriti.

Podigla je lijevu ruku i pokazala prsten! Ovo je bilo neočekivano!

– Mi vidimo da smo potpuno jedno za drugo. Već pola godine smo zaručeni. A kad ćemo se vjenčati, to još ne znamo. Moramo završiti faks. Za ovo znaju samo naši roditelji i najbliži prijatelji. Mnogim prijateljicama ni ne mogu reći jer bi me ismijale. Ali

meni ni nije važno. Ja sam potpuno ispunjena i sretna!

Marija nije izdržala da ne kaže:

– Možda ću ipak morati reći svom dečku. Kako je to lijepo!

Ipak je ostala oduševljena time. Kako je samo Lea vjerovala, bila puna nekog sjaja dok je govorila. Nije to bila neka slijepa zaljubljenost, ona je u svemu vidjela Božji plan.

Na kraju, nije te večeri bilo „velikog obraćenja“. Svatko je ostao pri svojim stavovima, ali sigurno je da je Marija konačno upoznala kršćanku koja ne ide samo na misu i misli da je tako zaslužila raj. Upoznala je osobu koja u sebi nosi nadu, tako snažnu da se ne boji vjerovati jednoj osobi i s njom graditi budućnost. Možda je ta nada, to veliko neshvatljivo povjerenje ipak „zagolica“. Možda se jednom, opet zapita koji je njen smisao. Možda onda, u trenutku milosti, shvati: Netko brine o meni i slaže kockice koje pokrivaju moju stazu.

Na početku priče bile su tri djevojke. Ako se pitate gdje je treća, ona je ta koju su ova pitanja također potaknula na razmišljanje: Gdje je izvor našeg tako neshvatljivog povjerenja? U milosti Božjoj. A ona je tako vidljiva i stvarna upravo u ljudima koje susrećemo i u njima otkrivamo veliko bogatstvo, pravi raj na zemlji.

Ana Ivković

Izblidita ljubav

Oduvik sam znala da nigdi u magle postojiš, a tako blizu srca, daleko od očiju u tuđine stojiš.

Nate sam često mislila, makar na tren tvoje oči vidit sam željila. Poželjila sam opet tvoj meris ositit, bila sam zaljubita i ništa nisam tila vidit.

I lik sam ti zaboravila. Ute više nisam zaljubita, a kiša suza je prisušila. Nema više uspomena na oči tvoje sjajne, nema više uspomena na male slatke tajne, nema više uspomena nate. Slika je izblidila, a tvoja ljubav je moju na polak puta ostavila. Moje srce ti više ne pripada i više nisam u tebe zaljubita, više ne mislim nate, više ne brojim sate, samo ti čekam i slutim da ćeš se iz tuđine vratit.

Maja Andrašić

Životu je cijena previsoka?

Dragi čitatelji! U svijetu u kojem je toliko neplodnih parova, koji toliko žele djecu, čovjek bi pomislio – pa neće se više ubijati djeca abortusom! Ipak, podaci UN-a kažu da je u prvih 5 mjeseci ove godine u svijetu bilo 20 milijuna pobačaja ili 125.000 dnevno. Ljudi su spremni na sve, samo da ostvare svoje snove. Ako nam dijete ne treba sad – ima načina! Ako ne mogu prirodno u braku začeti – ima načina! Bog je rekao NE!, ali oni su ga „prešli“... Jesu li zbilja? Hoće li biti sretni? Hoće li do kraja svi ti roditelji postati i ostati – roditelji? Znamo da je Bog svakako jedini Gospodar plodnosti, ali i života uopće. Netko će reći – lako je vama, vi ih imate šestero. Možda će prstom na usni poklopiti misao: „I previše!“ Ipak, ne krijemo da NISU SVI NAŠI SNOVI OSTVA-

RENI I NEMAMO SAVRŠENU OBITELJ. Čak ni samo u vezi djece – mi smo često svjedočili prije više od decenije da želimo četvero – 2 dečka i 2 curice, ostale, kako Bog da! :) - ali, naša kći je sama... Nisu nam ostvarene želje, i slava i hvala Bogu na tomu! Poštujući Božje i zakone Crkve, pomišljali smo, pa, imamo pravo tražiti. Ipak, ono što je Bog želio, izabrao i dao, neizmerno je dragocjeno, bolje nego što smo i mogli zamisliti! Naša obitelj je nama lijepa – ne zbog naših želja, nikako zbog naših zasluga, već zbog toga što je Isus među nama. Primili smo ga šest puta. Ne odbijmo ni jedno dijete i ne tražimo ni jedno – ako Bog to ne želi... Jer, životu je cijena previsoka – za svaki je Srce Isusovo krvarilo. To srce ima rješenje za sve – za naše grijehe, za naše želje, za sve naše neuspjehe i krize. Ljubimo to Srce! (**Ivh**)

7 najvećih pogrešaka u odgoju djece

5. pogreška: Svom djetetu ste najbolji prijatelj

Kada roditelji i djeca imaju vrlo slabe međusobne granice, rezultat je kaos, a kada postoji vrlo kruta granica između njih, rezultat je udaljevanje i izolacija. Ukoliko je granica između roditelja i djece jasna i fleksibilna, sustav puno bolje funkcionira.

Primjeri prijateljskog ponašanja djece i roditelja danas nisu rijetki. Nekom je lakše imati poseban odnos sa sinom ili kćeri nego poseban odnos s odraslim partnerom, jer su djeca ranjiva i prirodno sklona da nas vole zato što su toliko ovisna o nama. Nekima se jako sviđa biti „dio škvadre“ – sami se sebi činimo mlađi, zanimljiviji, življi. Nekad je ljubav prema djevojčici tako idilična da želimo živjeti u bajci, a nekad je „sve

lako kad si mlad i svaka rana manje boli“, pa želimo u svijet mladih. Bilo da je u pitanju prvi slučaj („tatina princeza“) ili drugi („cool mama“), nije dobro ni za djecu ni za roditelje. Možemo to živjeti dok čitamo „princezici“, čak i skupa s mamom – bajke, ili na nekom obiteljskom slavlju skupa „rock and roll“-ati, naše „dijete“ ima svoju mladost. Mi se svoje možemo i trebamo podsjećati s dragim/dragom, kako bi i „biti star“ skupa – bilo lakše...

Postoje stvari koje roditelji trebaju raditi međusobno ili s drugim odraslim osobama, a ne s djecom. Isto tako, djeca ne trebaju znati previše detalja iz roditeljskih odnosa, jer je tada međugeneracijska granica narušena. Djeca i roditelji nisu jedno biće, oni su ljudi za sebe. Djecu ni približno ne trebaju zanimati intimni problemi roditelja. Kad im to bude važno, ako ste bili otvoreni i sigurni, oni će pitati, pa ćete s mjerom upućivati ih u sve. Djeca nauče ono što vide, a ne ono što im se govori. Neka to bude – prava Ljubav. (**vh**)

10 zapovjedi supružnika

6. Dodirujte se često! – „Pozdravite jedan drugoga sve tim cjelovom!“ (2 Kor 13,12). Istraživanja pokazuju kako žena dnevno treba 8 do 12 nježnih dodira za svoje duhovno zdravlje. Slično je i s muškarcima. Nježni dodiri – zagrljaj, držanje za ruke, poljubac kad dođete kući i slično, dio je bračne ljubavi, intimnog odnosa i razumijevanja, pa onda i opće sreće.

7. Rabite Božji dar komunikacije! – „Tako je i jezik malen ud, ali se može ponositi velikim stvarima. Pazite, kakve li male vatre, a koliku šumu zapali!“ (Jak 3,5). Osjećaje je često teško opisati, a još teže izraziti. Ponekad se ljudi boje razgovarati o svojim osjećajima, boje se pokazati ih, izraziti, izreći. Prevladajte to, razgovarajte s partnerom o svim svojim osjećajima, i lijepim i ružnim, jer bolja komunikacija znači i bolji intimni život, bolji i ispunjeniji odnos!

8. Njeguajte jedno drugo kao najljepši ružin grm! – „Tako su i muževi dužni ljubiti svoje žene kao svoja tijela. Tko svoju ženu ljubi, ljubi samog sebe!“ (Ef 5,28). Ruže trebaju četiri stvari kako bi rasle i mirisno cvjetale: sunce, vodu, zemlju i

zrak. Sunce je sigurnost. Voda je temelj komunikacije. Zemlja je zajedništvo. Zrak fizički dodir. Činite te četiri stvari i vaš će brak biti poput najljepšeg ružina grma.

9. Otkrijte izgubljeno blago u teškim vremenima! – „Smatrajte potpunom radošću, braćo moja, kad upadnete u razne kušnje!“ (Jak 1,2). Dijeliti krizne trenutke i biti zajedno u teškim vremenima neizmerno je blago, kojega moramo biti svjesni i cijeniti ga, spoznati u tome svoju snagu i temelj za ljepšu budućnost. Ne krivite jedno drugo kad vas bude iskušavala nesreća, uzmite to kao od Boga danu mogućnost da ojačate svoju ljubav i shvatite kolika je snaga u njoj. A iz toga zajedništva uvijek će izniknuti nova sreća i prosperitet.

10. Sjetite se početka ljubavi! – „Prema tome, sjeti se odakle si pao, obrati se i opet počni činiti prva djela!“ (Otkr 2,5). Znae kako izgledaju pogledi dvoje koji su se tek zaljubili? Taj sjaj nikad ne smije nestati iz vašeg oka, kao ni način ponašanja, prepun onih sitnica, malih pažnji, uzbuđujućih nago-vještaja i otkrića. Ne vjerujte u ono „više nema povratka“, to je uvijek moguće. Vratite se u prošlost kako biste osvježili sadašnjost!

Piše: **prof. dr. sc. Irma Kovčič Vukadin** (www.mka.hr)

male mudrosti

Čitati lagano...

Razmislite o umu i tijelu vašeg djeteta koji mogu biti izloženi sljedećim pojavama i situacijama:

... Mnoštvu različitih kompozicija i simfonija ptica pjevačica (neki proračuni govore da jedna poljska ševa pjeva pjesmu ekvivalentnu 40 Mozartovih simfonija, svaku na različiti način, i to svakoga dana).

... Nježnim, nemirnim, prijevečernjim povjetarcima.

... Nebrojenim strukturama tla, uključujući pukotine, kaljuge, biljke, travu, stijene, pijesak kao i još mnogim drugim gozbama kojima se hrane naša stopala.

... Mirisima cvijeća u cvatu, divnim aromama koje lebde u zraku i koje uvijek nanovo svojom božanstvenošću bude svu divotu čula mirisa.

... Vječno promjenljivim varijacijama svjetlosti koje stvaraju stalno nove oblike i perspektive; svjetlosti koja svake sekunde mijenja svijet sjenki koji sama stvara.

... Milijunima i milijunima tečnih dijamanta koji se tvore i mijenjaju u brzaku, odsjajima svjetlosti na njima i huku vode koji romori u ušima vašeg djeteta nekim posebnim, samo bebama i djeci znanim jezikom.

... Nježnom odsjaju okoline i neba koji okružuje djetetovo lice zagledano u vodeno ogledalo nekog jezera ili ribnjaka.

... Vježbama vrijednim crnog pojasa u borilačkim vještinama koje izvode razigrane ražuhe izazivajući oko da prati kako naglo mijenjaju mjesto, kako igraju, kako se spajaju i razdvajaju da bi slijedile, ne duže od 3 sekunde, jednu od njih.

... Prizoru koji oduzima dah, pogledu na šareni svijet insekata koji u svoj njegovoj ljepoti najdostojanstvenije predstavlja leptir.

... Mirisu prirode po vrelom danu, posebno mirisu tek pokošene trave.

... Promjenjivim oblacima, njihovoj plovidbi nebom, njihovoj žurbi po vjetrovitom danu, njihovom talasanju tijekom kojeg mijenjaju svoje oblike stvarajući pravo, veliko, stalno promjenjivo kazalište, u kojem ima mjesta za najrazličitija prozračna stvorenja, životinje i krajolike kojih, ni približno sličnih, nema na zemlji.

... Pravog zračnoj predstavi ispod krošnje drveta dok se lišće leluja.

... Letu ptica, njihovom polijetanju i slijetanju, lučnom stremljenju i smirenom jedrenju, kao i svakom drugom umijeću ovih pravih letećih akrobata.

... Ogromnom, divljenja vrijednom, noćnom nebu, na kojem Univerzum ispisuje svoju zvjezdanu povijest koja se slijeva u širom otvorene djetinje oči, brzinom od nevjerovatnih 186.000 milja u sekundi; dok Mjesec visi, tu, blizu, izazivajući znanstvena i romantična pitanja.

I SADA POMISLITE, UMJESTO SVEGA OVOGA, VAŠE DIJETE MOGLA BI PROVESTI DAN GLEDANJUĆI TV. („Mali genijalac“ Toni Buzan)

za život

„Voljela bih da mi je netko rekao...“

Milijuni žena je imalo abortus. Neke tvrde da ne žale zbog toga, međutim mnoge od njih, nakon nekoliko godina, onda kada planirano ostanu u drugom stanju, suoče se s iznenađujućim saznanjem. One tada žale što nisu vidjele ultrazvuk, ili što im netko nije rekao o nevjerovatnim sposobnostima njihove nerođene bebe – prije nego su se odlučile na abortus.

Dan 1. – U trenu kad se jajna stanica oplodi spermatozoidom, ona sadrži kompleksan genetski materijal koji određuje spol djeteta, boju kose i oči, visinu...

Dan 21. – Y počinje kucati

Tjedan 4. – Razvijaju se mozak, leđna moždina i živčani sustav.

Tjedan 5. – Vide se ruke s dlanovima i prstima, noge sa stopalima i nožnim prstima i oči.

Tjedan 8. – Detektiraju se moždani valovi.

Tjedan 9. – Unutarnji organi rade, tijelo je skoro formirano – nakon 9. tjedna su uglavnom promjene u veličini, a ne u izgledu.

Tjedan 13. – Beba se pomiče i može stisnuti šaku i osjetiti bol.

Mjesec 4. – Duljina bebe je od 20-25 cm, a težina oko 225 g.

Mjesec 5. – Beba poskoči kad čuje glasan zvuk.

„U Salvadoru je 25. ožujak proglašen Danom nerođenog djeteta počevši od 1993. godine. Inicijativa se s vremenom proširila u više država Sjeverne i Južne Amerike.“

Kada je ljevičarski urugvajski predsjednik Tabaré Vázquez došao na vlast 2005. g., očekivalo se da će se legalizirati pobačaj, što je urugvajski parlament najavio, no Vázquez je zaprijetio stavljanjem veta uz komentar: „Ne želimo započeti mandat masakrom!“ (Izvor: **Wikipedija**)

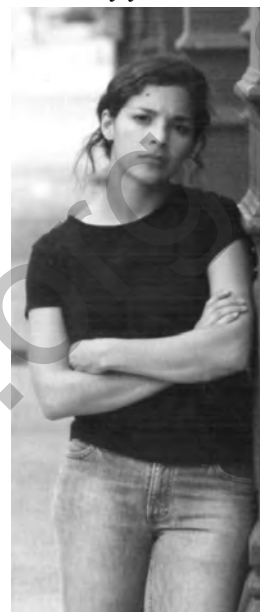
protiv života

Moguće posljedice?

Fizičke posljedice abortusa: – krvarenja, – infekcije, koje dovode do sterilnosti, – perforacije maternice ili drugih organa; – utjecaj na kasnije trudnoće (rizik od spontanih pobačaja), – nastavak trudnoće („neuspjeh“ abortus), – rak dojke (abortus narušava prirodni proces razvoja dojke naglo zaustavljajući rast stanica, što dojci ostavlja suvišne stanice koje mogu postati kancerogene) i – smrt.

Emocionalne i mentalne posljedice (POST-ABORTIVNI STRES): duboka tuga, dugotrajno žaljenje, gnjev, seksualne disfunkcije, mučna sjećanja, osjećaj krivice, potiskivana sjećanja, halucinacije, reakcije na obljetnicu abortusa, misli o samoubojstvu, zloraba alkohola i droga, ozbiljni problemi u međuljudskim odnosima.

Duhovne posljedice: otuđenje u odnosu prema Bogu i drugima, potreba za oprostjenjem od Boga i od drugih, zbunjenost i poricanje vezano za ulogu koju Bog povjerava (njegovati i štiti život) i prekid Božjeg najboljeg plana za Vaš život.

Župnik Ivan Vizentaner (1985. – 1990.) 10. župnik svjetovni svećenik

Piše: Stjepan Beretić

Župnik Vizentaner je rođen u Sonti 20. rujna 1930. godine u obrtničkoj obitelji. Teologiju je studirao u Zagrebu od 1949. do 1955. godine, kad je na Petrovo zaređen za svećenika. Poslije smrti bačkog župnika dr. Stjepana Tumbasa, Vizentaner je kratko vrijeme upravljao župom u Baču. Kapelanom u Sonti postao je 1955. godine, gdje je ostao do 1956. Zatim je bio župni vikar u subotičkoj župi svetoga Roka kraj župnika Ivana Kujundžića. Od 1959. do 1969. godine je bio upravitelj župe svetoga Jurja u Vajskoj i svetoga Ilije u Bođanima. U to je vrijeme stalno bio okružen sjemeništarcima i bogoslovima. Od 1969. do 1985. godine je bio župnik u Bačkom Monoštoru. Od 1985. do svoje smrti bio je župnik središnje somborske župe. Osim pastoralnog rada župnik Vizentaner je obnavljao župnu crkvu, ali se zalagao i za kapele na salašima. U dva maha je obavljao dužnost biskupskog savjetnika. Bio je dekan somborskog dekanata. Od 2. prosinca 1989. godine je obnašao dužnost podunavskog arhiprezbitera. Bio je član više biskupijskih vijeća.

Na prvi petak, 1. lipnja 1990. godine, župnik je iznenada umro od kljenuti srca, a 5. lipnja je za njega biskup mons. Ivan dr. Pénzes pred mnoštvom naroda služio svetu misu zadušnicu okružen brojnim svećenicima. Homiliju je držao Blaško Dekanj, župnik novosadske župe Imena Marijina. Župnik Vizentaner je potom sahranjen u svećeničku grobnicu u kripti crkve svetoga Križa u Somboru. (O smrti župnika Vizentanera je objavljena vijest u službenoj okružnici Subotičke biskupije „Litterae circulares“ i na 24. stranici *Bačkog klasja* od 15. lipnja 1990. godine u članku „Umro preč. Ivan Vizentaner“ iz pera *Andrije Anišića*.)

Josip Pekanović (1990.) – 11. župnik svjetovni svećenik

Josip Pekanović je rođen u Somboru 10. ožujka 1950. godine. Nakon osnovne škole u rodnom gradu, gimnaziju je završio u subotičkom Paulinumu. Jednu godinu je studirao u Đakovu, a od 1971. do 1977. u Rimu. Za svećenika je zaređen na Petrovo 1977. godine. Poslije ređenja nastavio je studij u Rimu. Za kratko je vrijeme 1978. godine bio privremeni upravitelj župe na Bikovu kraj Subotice. Od 1979. godine je član Katehetskog vijeća Subotičke biskupije. Od 1979. do 1984. godine je bio župni vikar u Bajmoku. Od 1984. do 1986. je boravio na studiju u Rimu. Po povratku iz Rima je imenovan upraviteljem somborske župe svetoga Križa, gdje je službovao od 1986. do 1990. godine. Nekoliko mjeseci je 1990. godine upravljao somborskom župom svetoga Nikole Tavelića i župom u Gakovu.

Nakon smrti župnika Ivana Vizentanera, Josip Pekanović je 3. srpnja 1990. godine imenovan upraviteljem središnje somborske župe Presvetog Trojstva. Osim župe, na brigu je dobio i pripadajuće filijale. Somborskim župnikom je imenovan 1995. godine. Od 21. rujna 1990. godine župnik Pekanović obnaša i dužnost somborskog dekana. Od 1995. godine je ispitivač za katehétiku na Biskupskom ordinarijatu u Suboticu. Od 1998. godine je bio i član Katehetskog vijeća biskupske konferencije Jugoslavije. Godinu je dana upravljao župom Bački Monoštor. Od 2012. godine Josip Pekanović je pročelnik Biskupskog katehetskog ureda, te sada zajedno sa svojim suradnicima vodi brigu za sve katehete u biskupiji. Stara somborska crkva je biser katoličkog baroka u Subotičkoj biskupiji a tako i nekadašnji franjevački samostan. Sve to iziskuje najveće zalaganje.

Župljani su mu kao i sugrađani zahvalni što je obnovio i oživio kapelu svetoga Ivana Nepomukog. Crkva je 2006. godine dobila novi krov. I župni dom je pokriven novim crijepom. Na krovu je valjalo zamijeniti sve barokne dimnjake. Župni dom je dobio i nove prozore. Uređuje se lijepa barokna fasada kuće.

Župnik Pekanović je i profesor katehetike na Teološko-Katehetskom Institutu Subotičke biskupije. Za svoje studente je pripremio priručnik, a na predavanja putuje u Suboticu i u Novi Sad. Kao profesor svake godine organizira uspješne seminare u prostorijama župnoga doma za studente Instituta. Predavači su stručnjaci za katehétiku iz Njemačke, Švicarske i Italije. Sve to može zahvaljujući poznavanju stranih jezika.

Kateheza mu je posebno na srcu, pa podržava inicijative svojih kateheta. Iz kreativnih dječjih izložbi na različite teme iz Isusova života iznikle su prezentacije domaćih, somborskih umjetnika. A iz njih je nastala sada već tradicionalna slikarska kolonija, s ciljem da se umjetnici iz naših krajeva, iz Hrvatske i Mađarske, susretnu u prostoru crkve i samostana, te tu nađu nove inspiracije i za duhovne ljepote. Za studente zna pronaći sredstva da im olakša studij. Župnik Pekanović je po naravi suzdržan i promišljen, ali njeguje zajedništvo i prijateljstvo ne samo sa župljanima svoje župe, već iskreno druguje s katoličkim i pravoslavnim svećenicima, kao i s poglavarima drugih vjerskih zajednica u gradu Somboru.

*(Prema šematizmima Subotičke biskupije
i na osnovu bilježaka Rozmari Mik)*

Mračna strana Scijentološke crkve

Odgovara: Dragan Muhiarem, svećenik

Ovih se dana u centru grada Subotice pojavio štand u veoma uočljivom šatoru, na kojem su se predstavili tzv. Scijentološki misionari dobre volje. Nude rješenja za različite životne probleme, od ovisnosti do poboljšanja komunikacije, itd. Donekle sam upoznata s ovim pokretom i negativnim stavom Katoličke crkve spram njih. Ali ono što me je najviše začudilo jest sudjelovanje nekih osoba prilikom organizacije ovog skupa a koje su katolici, štoviše visoko pozicionirane u Biskupiji. Molim Vas da pojasnite o čemu se zapravo radi.

K. P., Subotica

Ne čudi me da u Subotici postoje različite sekte i kojekakvi pokreti. No, čudi ako tamo sudjeluju oni koji se smatraju kršćanima, katolicima. To ozbiljno ukazuje na nedostatak vjerskog znanja i očitu zabludu. Stoga ću Vam rado pojasniti, koliko uspijem u ovo malo prostora, kako bi i drugim čitateljima koristilo upoznavanje s ovim kontroverznim pokretom.

Otmica osoba, nedopušteno bavljenje medicinom i njezina primjena, droge, pranje mozga, porezne makinacije: to je, ukratko, „sadržaj“ kojega uobičajeno, već duže vrijeme, možete pročitati o novoj „religiji“ o kojoj pitate, scijentologiji, ukoliko koliko-toliko pratite inozemna obavijesna sredstva i rasprave u kojima se scijentologe optužuje da svoje članove dovode čak do samoubojstva, da im zabranjuju odlazak liječniku, da rastaču obitelji, da ih uništavaju novčano. „Ma, ni u snu“, odgovorit će vam, ukoliko im kažete što ste čuli, ili pročitali, pa čak i kada je riječ o sudskim procesima, koji su pokrenuti protiv njih.

Scijentologija je skup vjerovanja i učenja, uglavnom kombinacija ideja budizma, hinduizma, znanstvene fantastike i psihologije, izvorno uspostavljena kao sekularna filozofija 1952. godine u Kaliforniji, a čiji je tvorac bio pisac znanstvene fantastike Ron Hubbard. Nedugo poslije, 1953. godine preusmjeren je kao „primijenjena religijska filozofija“. Hubbardove knjige smatraju se „Pismima“ (poput Svetoga pisma), a jedan od njihovih simbola je tzv. „scijentološki križ“, koji nema baš nikakve veze s kršćanstvom (ima osam krakova

koji prikazuju osam dinamika (?)). Scijentologija je u svijetu postala poznata (možda i privlačna) po poznatim glumcima koji su joj se pridružili (primjerice Tom Cruis i John Travolta).

Kako bi došla do vrhunca svojih mogućnosti, osoba mora proći kroz sedam stadija („mostova“). Kada se dopre do posljednje stube, „clear“ (rasvijetljen), onda je potrebno prijeći na usavršavanja (sve dok se ne postane „operating thetan“), što bi čovjeku trebalo omogućiti transcendiranje, dakle nadilaženje fizičkoga univerzuma. Da bi se dovršili tečajevi, potreban vam je – ni više ni manje – nego cijeli život i – poprilične svote novca.

Doktrina koja govori da želi „osloboditi“ čovjeka može stvoriti beskrajne ovisnosti, što nije rijedak slučaj. Sa sve višom cijenom. Osim toga, svi uhvaćeni u mrežu prolaze prvim besplatnim psihološkim testom. Rijetko, nakon testa, ispitivač kaže: vratite se kući, ne trebate pomoć. Bilo je to ujedno jedini put da su čuli riječ „besplatan“, jer sve ostalo dalje – plaćaju. Svaku riječ, pa i njezino značenje. Moraju se kupiti sve „Ronove knjige“ za učenje, a tu je i nezaobilazni „e-meter“, mali elektrometar koji bi trebao „mjeriti misao“ i košta barem ko-

vremena do vremena, i uspijeva. Riječ je o dobro osmišljenoj strategiji, kao što je strategija scijentologije pozivanje na vjersku slobodu i na nediskriminaciju. Vrijedi to i za tzv. „dvostruku pripadnost“ – tj. da možete biti i katolik i scijentolog.

Svi koji su, prema jednom talijanskom istraživanju kojega je proveo mjesecnik „Jesus“ to probali – bili su poslani na satove „preodgoja“, tj. na „osvježavanje doktrine“. Njihov cilj je ši-

Cilj scijentologije je širenje po cijelome svijetu, i nije riječ o vjeri niti vjerskoj instituciji nego komercijalnoj firmi koja radi po napatku samoga Rona Hubbarda: „Zarađujte novac, zarađujte još više novaca, učinite da drugi proizvode tako da zarađuju novac“, a iz svega rečenoga je jasno da nikako nije riječ o religiji ili „crkvi“, već jednostavno o „pokrivanju“ tim imenom kako bi se slijedilo vlastite ekonomske ciljeve.

Nije vjera, nego prijevara!

liko luksuzni automobil. Cijene za svaki dalji stadij rasti, a o „scijentologiji“ (autentičnoj gnozi začinjenoj rijetko viđenom „mitologijom“) još se ništa niti ne sazna. Da bi došli do „sreće, do besmrtnosti“, kandidati trebaju shvatiti: one nemaju cijene.

Pa gdje je tu mjesto Bogu? Scijentolozi više vole govoriti o „apsolutnom“, ili o „osmoj dinamici“. Zato često i moraju braniti svoju doktrinu od optužaba da uopće nije riječ o religiji, što im, od

renje po cijelome svijetu, i nije riječ o vjeri niti vjerskoj instituciji nego komercijalnoj firmi koja radi po napatku samoga Rona Hubbarda: „Zarađujte novac, zarađujte još više novaca, učinite da drugi proizvode tako da zarađuju novac“, a iz svega rečenoga je jasno da nikako nije riječ o religiji ili „crkvi“, već jednostavno o „pokrivanju“ tim imenom kako bi se slijedilo vlastite ekonomske ciljeve. Nije vjera, nego prijevara!

Licemjerni kršćani

Piše: Željka Zelić

U razgovoru s ljudima iz naše okoline, od kojih neki nisu kršćani, neki su pripadnici drugih konfesija ili su pak agnostici ili ateisti, uvjereni sam, često možemo čuti kako se današnji kršćani skoro uopće ne razlikuju od svih drugih ljudi koji sebe ne smatraju kršćanima i vjernicima, čak ni na praktičnoj razini. Zagrebemo li malo ispod površine, analizirajući život i postupke suvremenih kršćana, pa čak i onih koji redovito svake nedjelje i blagdanima odlaze na svetu misu, dolazimo gotovo do identičnoga zaključka, da mnogi od njih/nas žive dvostrukim životom, jednim otvorenim prema svijetu u kojem pokušavamo o sebi pred drugima stvoriti savršenu sliku kako bi nas hvalili, i onim zatvorenim prema svijetu, kada nas nitko ne vidi i ne čuje (kao da je Bogu moguće nešto skriti!) i kada konačno možemo biti ono što uistinu jesmo, a to često i nije za našu samohvalu. To je zapravo realni život „kada padnu maske“ i osnovna razlika između licemjernih (nadmenih) kršćana koji sebe uvijek vide boljima od drugih, i realnih (iskrenih) kršćana koji se ne srame priznati vlastitu slabost.

Ima li doista istine u tvrdnjama svih onih koji izvana promatraju postupke onih/nas koji sebe nazivamo kršćanima što istinski žive svoju vjeru? Živimo li doista tako da ljudi oko nas, pa čak i oni koji su ateisti, za nas mogu reći „on/ona doista živi tako da ga trebamo nasljedovati“? S druge strane, mnoštvo je onih koji Boga nažalost nisu upoznali, no, žive po vlastitoj savjesti, i promatra li ih netko sa strane lako bi se mogao zanijeti i pomisliti da je riječ o kršćanima, a nije.

Krenimo, dakle, redom. Kršćani koji sebe smatraju „višom klasom“ od onih drugih „drugorazrednih kršćana“ koji ne žive savršenim životom kojim žive ovi prvi (barem oni sebe vide takvima), često su spremni na moraliziranje, upiranje prstiju u tuđe postupke, držeći prodike kako nešto jest dobro, a nešto drugo nije dobro činiti, izazivajući u drugima često rezigniranost (prisilnim izazivanjem osjećaja krivnje jer nisu učinili nešto na način kako to kažu „pravi kršćani“), čak i ljutnju, jer po tom ispada da je danas malo istinskih kršćana. Mnogi danas Katoličkoj crkvi spočitavaju zatvorenost i konzervativnost, osobito na području spolnosti, te se čini da je u javnosti (a i među samim vjerni-

cima) kamen spoticanja upravo šesta i deveta Božja zapovijed, a ne svih ostalih osam, od kojih je svakako najvažnija ona prva „Ja sam Jahve, Bog tvoj, nemaj drugih bogova osim mene“. Ako je, dakle, Bog na prvom mjestu (ne samo na govornoj razini, nego i na iskustvenoj i spoznajnoj), onda teško da, unatoč usponima i padovima koji su u životu svakoga vjernika normalni a ponekad čak i potrebni da bismo se osvijestili i vratili na ispravan put, ostala područja života mogu biti u nesuglasju s ispravnim shvaćanjem i življenjem kršćanstva. Nekolicina svećenika potvrdila da je da se u svojoj svećeničkoj i ispovjedničkoj praksi često susreću s površnošću i izjavama „nisam griješio ništa posebno“ (samo oni znaju što znači to „ništa posebno!“). Neki pak na vrh ljestvice grijeha u ispovijedi stavljaju područje spolnosti, zaboravljajući da je daleko iznad na toj ljestvici naš odnos prema Bogu i prema bližnjima. Prva, dakle, Božja zapovijed trebala bi nam biti mjerilo kako i na koji način živimo vlastitu vjeru. Upravo u toj sferi mnogi takozvani „pravi“ (a često puta na izvjesni način licemjerni) kršćani pokazuju koliko su njihove prodike neutemeljene. Ima li npr. smisla izazivati u drugom osjećaj krivnje jer je pogledao za nekoga seriju ili film neprihvatljivoga sadržaja (u kojima ima preljuba, prevara, nasilja i sl.), a nije baš to vrijeme posvetio molitvi, a smatrati da je provođenje sati i sati na Facebooku, Twitteru (pa makar i iz razloga suvremene evangelizacije) ili telefonskim razgovorima opravdano? Mogli bismo to prikazati na sljedećem primjeru: realni kršćanin priznat će sebi iskreno da je pogledao seriju „nećudorednog“ sadržaja, ali i da je toga dana proveo samo 5 minuta, pola ili sat vremena u molitvi ili je učinio dobro djelo, ali to pak nije javno obznanio (a u surovost stvarnosti „ono što nije objavljeno, nije se ni dogodilo“). Licemjerni kršćanin će, gledajući samo na izvanjsku manifestaciju kršćanskoga djelovanja, prozvati realnog kršćanina što je učinio nešto što je „nemoralno“ (pogledao je neprihvatljivu seriju), ali neće osuditi sebe jer danima i mjesecima sate i sate provodi na Facebooku ili drugim društvenim mrežama (na kojima se itekako može vidjeti „nećudorednih“ sadržaja i stavova) ili pak u nekim drugim radnjama, zanemarujući možda na taj način neke druge važnije obveze (prema sebi,

obitelji, poslu i dr.).

Drugo područje na kojemu kršćani često padaju na ispitu jest područje čovjekove seksualnosti i spolnosti koje je oduvijek bilo tema različitih rasprava, ponekad čak i tabua, i razvidno je da je to područje na površinu izvlačilo različita mjerila kada je u pitanju vlastiti i život drugih ljudi. Najviše iznenađuje zapravo interesiranje kojim ljudi pristupaju tom području kada su drugi ljudi u pitanju. Nerijetko, veliki moralisti nalaze razloga za osudu nećijih postupaka, dok vlastite skrivaju. I ne jednom, dogodilo se da su upravo ljudi koji su bili kadri komentirati javno i glasno (ne)čednost drugih, zapravo i sami bili frustrirani na tom području života te je prebacivanje loptice na drugu stranu bilo lakše nego priznati vlastitu slabost.

Licemjerni kršćani gledaju samo izvana, ono što je oku vidljivo! Iako je ovdje riječ samo o pojedinačnim primjerima licemjerstva, primijenimo li ih na sva druga područja našega života, dolazimo do istoga zaključka: u donošenju vlastitih sudova nikada, ali baš nikada, ne smijemo osuditi čovjeka, nego grijeh, a čak i kada to činimo ne bismo smjeli prosuđivati i donositi zaključke samo na temelju izvanjskoga, nego gledajući čovjeka i dane okolnosti u cjelini. Čak i svećenik po čijim rukama u ispovijedi zadobivamo oproštenje grijeha, prije podjele oproštenja sagledava čovjeka i njegov grijeh u cjelini, uzimajući u obzir sve okolnosti zbog kojih je isti počinjen. Ako bi se u tom smislu ravnao samo prema kvalifikaciji grijeha kao lakog ili smrtnog (a dobro znamo koji su), mnogi od nas nikada ne bi zadobili oproštenje svojih grijeha.

Problem suvremenih kršćana koji realno promišljaju zbilju u kojoj živimo, uzimajući u obzir sve izvanjske čimbenike na koje često ne možemo utjecati, jest ukalupljenost u određene okvire iz kojih nažalost ne možemo ispravno vidjeti stvarnost u kojoj živimo, padajući u zamku osude svih onih koji ne žive unutar istih. Oslobodio nas Bog od napasti da sebe smatramo izvrsnijim kršćanima od drugih, slijepima za vlastita svakodnevna licemjerstva, potrebe da budemo glasni u svijetu jer samo svoje stavove smatramo boljim od svih drugih i naše postupke ispravnijim od postupaka drugih ljudi, te na taj način postanemo drugima teret i iskrivljena slika pravoga Boga.

Kalvarija

Piše: *Ruža Silađev*

Vjernici katoličke vjere nakon blagdana Duhova, treći petak, slave blagdan Srca Isusova. To je blagdan neizmjerne Isusove ljubavi prema ljudima. U Sonti je to zavjetni dan. U prvoj polovici devetnaestog stoljeća na taj dan Sontu je često zahvaćalo veliko nevrijeme. Jake grmljavine, provale oblaka, velike oluje, preobilne kiše s neizostavnim gradonosnim padavinama. U trenu su nestajali poljoprivredni usjevi koji su ionako davali mali prinos jer je poljoprivreda bila slabo razvijena. Nestajale su kuće pa i cijele ulice u plamenu koji su zapalile munje. Stari Sonćani su s koljena na koljeno prenosili predaju o izgorjeljoj prvoj sonćanskoj katoličkoj crkvi, koja je bila od drveta, baš na taj dan. Poslije takvih nepogoda sirotinja je bivala brojnija a ovim prostorima harala je i kolera i životinjska kuga. U ta vremena narod je bio vrlo pobožan i bogobojazan. Uzdao se samo u Boga. Nakon mnogih godina stradavanja, Sonćani su se zavjetovali Srcu Isusovom da će na taj dan postiti, slušati Božju riječ, biti ponizni i izgraditi kapelu. Kapela je izgrađena 1842. godine u sonćanskom groblju na dijelu koji se zove Kalvarija, od dobrovoljnih priloga mještana, katolika Sonte. Uz nju je kasnije, početkom devetnaestog stoljeća, podignut zvonik sa zvonima koji je srušen (iz nepoznatih razloga) kolovoza 2006. godine. Jedan od radnika mi reče ovih dana da je zvonik tada punio 98 godina. Uz kapelu Srca Isusova bilo je izgrađeno četrnaest postaja Križnoga puta, simbola muke, trpljenja i smrti Božjega sina. Postaje također više ne postoje. Srušene su 1989., jer se pristupilo izgradnji mrtvačnice (1990.) ispred kapele, iz nepoznatih razloga jer su postojale i druge lokacije, uz obećanje da će biti ponovno sagrađene. Obećanje do danas nije ispunjeno. Mrtvačnica je ugrozila imponzantan izgled kapele na Kalvariji, koja se vidjela iz središta mjesta na glavnoj sonćanskoj ulici. Kapela je posvećena Srcu Isusovom i tako se i zove mada je Sonćani zovu Kalvarija i rijetki su oni koji znaju da nosi ime Srce Isusovo. Ona je zavjet od nevremena, kolere i kuge. U nekoliko navrata je obnavljana a na pročelju su postavljene godine: 1842. – godina izgradnje, 1964. i 2005. – godine renoviranja, 2006. – zvona sa starog zvonika su premještena na krov kapele.

Ranije se već uoči blagdana Srca Isusovoga držala u kapeli večernja. Priprava za sutrašnji dan. Vjernici su se na večernjoj ispovijedali, a tko nije stigao obavio bi to sutradan prije velike svete mise.

Na taj dan se misa još i danas drži prije podne. Dolaze hodočasnici, obični ljudi, svećenstvo i časne sestre sa svih strana. Svi se klanjaju Srcu Isusovom. Prije se na taj dan u kućama nije ugošćavalo već se posjećivala kapela. Oko kapele na Kalvariji su nekada rasli visoki kesteni. Hodočasnici bi posjedali u njihov hlad na ćilime koji se zovu *guberci* i sudjelovali u misnom slavlju. Selo bi opustjelo jer tko god je pokretan dolazio bi na misu. Bilo je vjernika svih dobi. Naročito se pazilo da djeca budu prisutna tj. da su od malena u Srcu Isusovom i da je on s njima.

Poslije mise vjernici bi obilazili kapelu moleći molitve i pjevajući pjesme posvećene Isusu. Zatim bi se stubištem penjali gore na krov kapele. Na krovu stoje tri raspeća. Razapeti Krist s razapetim razbojnicima sa svoje lijeve i desne strane. Vjernici se klanjaju Isusu koji je bio ponižen kao najobičniji razbojnik.

U kućama se posti. Preporuka iz davnina je da se ne jede kuhano jelo. Neki vjernici taj dan nisu ništa jeli a bilo je i onih

koji nisu pili čak ni vodu. Možda se još i danas u selu može naći takav vjernik?! Ranije su vjernici taj dan jeli višnje ili drugo voće uz komad kruha. Ako se u kućama kuhalo, onda je to bio posni grah, grašak ili krumpir s tjesteninom. Na taj dan treba iskazati što veću pokoru. Od odjeće se nosila odjeća tamnije boje, tamno plave, smeđe i crne, od kada su Šokice primile modu nošenja crnine od Švabica, otprilike u Drugom svjetskom ratu i poslije rata. Do tada je pokornička i pokajnička odjeća (i u vrijeme smrti članova obitelji) bila bijele boje, ručno tkana, od konoplje, lana, pamuka i vune. Po košulji, *plecku* i suknji, *skutama*, bili su izvezeni krugovi, *orasi*, crne ili ljubičaste boje. Na glavu su žene stavljale maramu, *krpu*, ručno bojanu tamno plavom ili crnom bojom i *molovanim* bijelim kruškama i jabukama ili kakvim drugim slabo tiskanim, također bijelim, narodnim šarama. Na suknju su pripasivale ručno tkane, vunene kecelje, *pregače*, crne boje s jedva vidljivim bijelim prugama ili šarene, također na pruge. Na nogama su se nosile ručno ispletene *naštrikane ljope*. One su bile u tamnijim bojama.

Kapela Srca Isusova na Kalvariji u Sonti
(pedesetih godina XX. stoljeća)

Sve do šezdesetih godina na dan Srca Isusovoga ništa se nije radilo ni u kući ni u polju. Za vrijeme mađarske države žandari su čuvali sonćanski atar i ako bi zatekli nekoga od stranaca da radi, zabranili bi mu rad. Za vrijeme socijalizma država je također poštovala zavjetni dan te vjernici zadrugari nisu morali raditi u polju već su obavljali svoje vjerske dužnosti.

Na zavjetni dan na Kalvariji, kako većina Sonćana naziva kapelu Srca Isusova, po cijeli je dan veoma živo. Od jutra do mraka se hodočasti. Prije tridesetak godina predvečer se opet održavala večernja.

Tu pored kapele se nekada obavezno održavao i vašar. Vašarska graja bi ponekada ometala hodočasnike te se vašar sada održava na drugom mjestu.

U današnje vrijeme kapela se otvara na dan Srca Isusova, na Dan Svih svetih i na Dan mrtvih. Do otprilike prije pedesetak godina vjernici su tu provodili cijelu noć između Velike subote i Uskrsnog svanuća. Tako su Uskrs dočekivali u kapeli. U vrijeme korizmenog posta svaki dan su vjernici obilazili kapelice Križnoga puta, moleći se u spomen muke i smrti Kristove.

Kapela se održavala uz svesrdnu pomoć vjernika. Udruživali su se i krećili vapnom i kapelu i postaje dva do tri puta na godinu. Pred Uskrs, za *kirbaj* na sv. Lovru, zaštitnika katoličke crkve u Sonti i za *Sisvete*. Tako se Kalvarija, kapela Srca Isusova, održala do današnjih dana. Stoji kao simbol vjere katoličkih naroda, Hrvata, Nijemaca i Mađara koji su i pored svoga siromaštva, političkih i ratnih zbivanja ustrajali u svojoj vjeri, tradiciji i kulturi.

Dužijanca 2012.

Dužijanca malenih

subota, 7. 7. 2012.

– izlet i etno radionica – Đurđin
– u 20 sati **Folklorna večer** i predstavljanje malog bandaša i male bandašice – Gradski trg, Subotica

nedjelja, 8. 7. 2012.

u 10 sati – **sveta misa** – katedrala bazilika sv. Terezije Avilske, Subotica

u 11,30 sati – **Povorka i predaja kruha gradonačelniku** – Velika vijećnica Gradske kuće, Subotica

Otvorenje XXVII. saziva

„Prve kolonije naive

u tehničarima slame“

petak, 13. 7. 2012.

u 19,30 sati

Galerija Prve kolonije naive u tehničarima slame, HKPD „Matija Gubec“, Tavankut

Zatvaranje XXVII. saziva

„Prve kolonije naive

u tehničarima slame“

subota, 21. 7. 2012.

u 20,30 sati

Galerija Prve kolonije naive u tehničarima slame, HKPD „Matija Gubec“, Tavankut

Takmičenje risara
subota, 14. 7. 2012.

od 6,30

salaš Martina Gabrića,
Gornji Verušić

Dužijance

nedjelja, 15. 7. 2012.

u 10 sati – crkva Sv. Marka
evanđelista, **Stari Žednik**

u 10 sati – crkva Svetog Petra
i Pavla apostola, **Bajmak
(Bajmok)**

nedjelja, 22. 7. 2012.

u 10,30 sati – crkva Presvetog
Srca Isusovog, **Tavankut**
i u **Lemešu**

nedjelja, 29. 7. 2012.

u 10 sati – crkva Presvetog
Trojstva, **Mala Bosna**
i **Dužionica u Somboru**

Otvorenje Samostalne izložbe kruna i perlica

Josefe Skenderović

subota, 27. 7. 2012.

u 19 sati

Suvenirnica,

Gradska kuća, Subotica

Izložba će biti otvorena do po-
nedjeljka, 20. 8. 2012.

Zvonik

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje: Rimokatolički župni ured Sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Beogradski put 52

Telefon: +381(0)24 554-896; Fax: +381(0)24 551-036; E-mail: zvonik@tippnet.rs

Web: www.zvonik.rs

Uredništvo:

Dragan Muharem, glavni i odgovorni urednik, Tel: +381(0)24 553 610

Željka Zelić, zamjenica glavnog i odgovornog urednika

mr. Andrija Anišić, pročelnik Izdavačkog odjela Instituta "Ivan Antunović"

mr. Ervin Čeliković, tehnički urednik

Katarina Čeliković, lektorica

mr. Mirko Štefković

Uredničko vijeće: Stjepan Beretić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Franjo Ivanković,
mr. Mato Miloš, Lazar Novaković, Jakob Pfeifer, Željko Šipek.

Tisak: Štamparija "PRINTEX", Segedinski put 86, Subotica, Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Izdavanje Zvonika podupire Ministarstvo vera R. Srbije.

Hrvatska Čitaonica

Čitajte tisak, posudite knjige
i porazgovarajte s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, ulica Bele Gabrića 21
srijeda, petak 10 – 14 sati
utorak, četvrtak 16 – 19 sati

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo
Tel: (024) 883-040; Email: hrvivo@tothfalu.co.rs

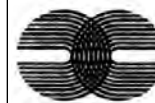

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474, Email: agape@eunet.rs

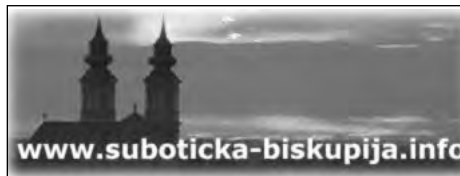
SuboticaDanas.info

Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

**Slušajte
Radio Suboticu**
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 18-21 sat
na frekvenciji 104,4 Mhz

Put Jovana Mikića 12,
Tel: 024 55 22 00; Fax: 551-902

Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Hrvatska riječ

Godišnja pretplata za ZVONIK:

- izravnom dostavom na župe: **1650 din**

- poštom:

1900 din: tuzemstvo (za više primjeraka
slijedi popust)

50 Eura: Europa

60 Eura: USA, CANADA

Pretplatnici iz tuzemstva uplate mogu slati
poštanskom uplatnicom na ime Dragan Muharem,
Trg sv. Terezije 2, 24000 Subotica, s naznakom
podataka pretplatnika, a oni iz Hrvatske na ime
Svjetlana Ivković, Stjepana Ljubića Vojvode 12,
10000 Zagreb.

Deviznu doznaku pretplatnici iz inozemstva
mogu poslati na biskupijski račun s naznakom
Za Zvonik:

NLB Banka A.D. Beograd

SWIFT: CONARS22

IBAN: RS35310007080200263537

Subotička biskupija, Trg sv. Terezije 3, 24000
Subotica, Serbia.

Jubilarna crkva ispunjena
Somborcima i gostima

Kerske kraljice

Bračni parovi jubilarci u crkvi sv. Roka

Sudionici Lire naive 2012.

Susret zborova grada Subotice

